

BANK

HYPOTHEK ALPE ADRIA
S VAMA. UZ VAS. ZA VAS.

Godišnji izvještaj 2012.

Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Banja Luka

Bosna i Hercegovina

Sadržaj

Misija	4
Pismo Uprave	5
Uprava Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Banja Luka	7
Društveno odgovorno djelovanje	8
Organi banke	10
Organizaciona struktura	11
Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2012.	12
Izvještaj nezavisnog revizora	13
Finansijski izvještaji	14
Bilans uspjeha	14
Bilans stanja	15
Izvještaj o promjenama na kapitalu	16
Bilans tokova gotovine	17
Napomene uz finansijske izvještaje	18
Poslovne jedinice Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Banja Luka	88

Misija

Radeći u partnerstvu sa građanima, lokalnim zajednicama, malim i srednjim preduzećima, privredom i javnim institucijama, obezbjeđujemo širok spektar finansijskih usluga i proizvoda koji su jednostavni, korisni i moderni, s osnovnim ciljem da donesu najbolji rezultat za oko 200 hiljada naših klijenata.

- uspjeh za sve: za naše klijente, akcionare i zaposlene
- odgovorno bankarstvo: etičko i transparentno poslovanje i dosljedna primjena zakona i međunarodnih standarda

Pismo uprave

Dragi akcionari i klijenti,

Naša banka je uprkos svim izazovima koji prate finansijsku industriju u cijeloj Evropi, a posebno u našoj regiji, i dalje u dobroj formi i dobro je pozicionirana za budućnost. Istina, naš rezultat u 2012. godini je znatno slabiji nego godinu ranije.

Ostvarili smo neto dobit od 7,8 miliona KM (9,49 miliona KM prije plaćenog poreza). Aktiva Banke iznosila je 1,399 milijarde KM, dok su ukupni depoziti iznosili 935,4 miliona KM. Ukupni krediti banke iznosili su 1,01 milijardu KM. Naš ukupan kapital iznosio je 242 miliona KM, što je najbolji dokaz opredjeljenosti našeg vlasnika da stvori dugoročno stabilnu i respektabilnu finansijsku instituciju u Republici Srpskoj.

Nastavljen je rast kartičarskog poslovanja i elektronskih usluga, SMS i Internet bankarstva, što je dodatno povećalo nekamatonosne prihode u iznosu od 14,2 odsto.

Nastavili smo sa procesom restrukturiranja koji traje više od dvije godine. Taj proces za cilj ima učiniti sistem u cjelini efikasnim i funkcionalnim. Radili smo na restrukturiranju kreditnog portfelja, rješavanju pitanja nekvalitetnih kredita, i uštedi troškova. Radili smo i na povećanju nekamatonosnih prihoda, unapređenju poslovnih procesa, a u isto vrijeme smo odgovorno primjenjivali međunarodne standarde po pitanju kreditnog i operativnog rizika.

Zadržali smo fokus na poslovanju sa stanovništvom, mala i srednja preduzeća i preduzetnike i javne institucije. Bili smo kreditno aktivni i u 2012. godinu, ali smo i dalje zadržali princip strogog tretiranja rizika prilikom odobravanja novih plasmana i traženja klijenata koji imaju kreditnu sposobnost i kvalitetne instrumente obezbjeđenja. Zadržali smo visok nivo štednje građana i depozita domaćih pravnih lica kao primarnog lokalnog izvora finansiranja.

U prvom polugodištu uspješno smo završili projekat prilagođavanja poslovanja banke odredbama novog Zakona o bankama RS, najviše u domenu zaštite korisnika finansijskih usluga. Nalazi internih i eksternih kontrola su utvrdili usklađenost poslovanja banke sa odredbama novog Zakona.

Pokrenuli smo nekoliko projekata i inicijativa. „Kvalitet usluge“ je jedan od njih. Važna nam je proaktivna komunikacija prema našim klijentima te njihovo mišljenje i povratne informacije. Upravo zbog toga smo tokom 2012. godine uveli „Kontakt centar“. Uspostavljanjem Kontakt centra, pružili

smo potpunu komunikacijsku podršku klijentima u vezi sa uslugama, proizvodima kao i svim drugim pitanjima u odnosu između klijenta i banke.

„Partnersko bankarstvo“ je, takođe, bila jedna od naših inicijativa u 2012. godini, a koju smo sprovodili u direktnoj saradnji sa našim klijentima iz COR/PUB segmenata. Još jedan u nizu novih pristupa u komunikaciji sa klijentima koji smo pokrenuli bilo je „Savjetodavno bankarstvo“. Suština i krajnji cilj jeste stvaranje partnerskog odnosa između klijenta i njegovog ličnog bankara na obostrano zadovoljstvo.

Držimo korak sa modernim IT tehnologijama

Kruna našeg predanog rada i vizije za budućnost predstavlja uspješno uvođenje novog informacionog sistema TEMENOS T24+. Novi informacioni sistem je uveden s ciljem optimizacije poslovnih procesa, osiguravanja veće brzine bankarskih transakcija te boljeg praćenja velike bankarske baze podataka. Na ovaj način uspješno je realizovana vrijedna investicija na zadovoljstvo i banke i njenih klijenata.

Stabilno i odgovorno bankarstvo

Kao članica Hypo Alpe Adria, Hypo banka Banja Luka dosljedno primjenjuje domaću regulativu, propise Agencije za bankarstvo Republike Srpske, međunarodne računovodstvene standarde i međunarodne standarde finansijskog izvještavanja. Nadzorni odbor i Uprava Banke polažu izuzetno veliku pažnju internoj reviziji i sistemu internih kontrola. Sve kontrole domaćih regulatora i eksternog revizora se uzimaju vrlo ozbiljno i sistematično se prati ispunjavanje svih njihovih naloga.

Kako želimo da naša banka izgleda u budućnosti

Prvenstveno, želimo da vidimo našu banku kako ostvaruje prihode koji su usklađeni sa rizikom i koji su iznad troška cijene kapitala. Želimo da vidimo banku koja će za nekoliko godina biti poznata po tome što je donosila pametne odluke u teškim vremenima. Na taj način gradićemo kulturu odgovornosti i procjenjivaćemo sami sebe, svoje ljude, po odlukama koje donosimo i rezultatima koje ostvarujemo, i obratno.

Želimo da uvjerimo i svoje akcionare i klijente da smo i dalje snažna i sigurna institucija, vrijedna njihove pažnje i ulaganja. Zato su nam potrebni dobri rezultati.

Sve ovo ćemo postići ukoliko smo u stanju da nastavimo sa odlučnim izvršenjem započetih planova i strategije. Ono što čini banku uspješnom jeste: povrat na aktivu, povrat na kapital i operativna efikasnost. Ovo je direktna odgovornost našeg tima, ali i nas kao članova Uprave banke. Nastavljamo sa politikom uštede troškova. Naš poslovni uspjeh zavisice umnogome od toga da li ćemo ulagati svoje resurse u prava mjesta, da li ćemo znati prepoznati i podržati prave projekte, i da li ćemo sve to uraditi u pravo vrijeme. Budućnost nam govori da se pripremimo za dvostruku ulogu: onoga koji vodi i onoga koji prati svoje klijente.

Zaključak

Imali smo još jednu relativno dobru poslovnu godinu, ali i godinu u kojoj smo uočili da se neke stvari mogu i moraju poboljšati, i da se naše poslovanje može učiniti mnogo efikasnijim.

Uprava banke želi izraziti zahvalnost zaposlenima. Njihova predanost poslu i iskazana lojalnost omogućila je da naša banka i u kriznom periodu ostane u zoni profitabilnosti. Velika zahvalnost ide našim klijentima, posebno našim štedišama, za neiscrpnu podršku i veliko povjerenje. Želimo se zahvaliti i Nadzornom odboru, za njihovu podršku i povjerenje i kvalitetne smjernice.

Posebno se želimo zahvaliti svojoj Hypo Alpe Adria grupi, za ogromnu podršku i povjerenje koje nam ukazuje. Uz njenu bezrezervnu podršku nastavili smo da nesmetano i sigurno, servisiramo potrebe oko 200 hiljada svojih klijenata.

Promjene u sastavu Uprave

Tokom 2012. godine došlo je do promjena u sastavu Uprave banke. Samuel Vlčan, dotadašnji direktor banke, je otišao iz Banke. Na njegovo mjesto imenovan je Goran Babić, dotadašnji izvršni direktor. Lidija Žigić, Herbert Valzhofer i Martin Leberle pridružili su se Upravi banke na pozicijama izvršnih direktora.

Uprava Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Banja Luka

Martin Leberle
Izvršni direktor

Herbert Walzhofer
Izvršni direktor

Lidija Žigić
Izvršni direktor

Goran Babić
Direktor

Uprava Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Banja Luka

Goran Babić
Direktor

Lidija Žigić
Izvršni direktor

Herbert Walzhofer
Izvršni direktor

Martin Leberle
Izvršni direktor

Društveno odgovorno poslovanje

Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Banja Luka već nekoliko godina svjesno radi na usklađivanju svog poslovanja sa najboljim praksama razvijenih zemalja svijeta koje definišu društvenu odgovornost organizacije po pitanju odnosa prema zaposlenima, klijentima i poslovnim saradnicima, akcionarima, lokalnoj zajednici i zaštiti životne okoline.

Iako na nivou Bosne i Hercegovine i Republike Srpske još uvijek nema jasnih direktiva koje se odnose na organizovan način izvještavanja komercijalnih kompanija u domenu društveno odgovornog djelovanja (Corporate Social Responsibility - CSR), Hypo banka i ove godine želi da zainteresovane javnosti upozna i sa osnovnim aktivnostima koje preduzima na polju CSR-a.

Upravljanje ljudskim potencijalima-HRM

Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Banja Luka, kao članica multinacionalne grupacije koja djeluje u nekoliko zemalja regije Alpi i Jadrana poslodavac je koji je u potpunosti posvećen poštivanju individualnih vrijednosti svake osobe bez obzira na njenu/njegovu nacionalnu, vjersku, rasnu, polnu ili neku drugu civilizacijski prihvaćenu različitost.

Hypo banka kao poslodavac u potpunosti poštuje i primjenjuje sve pozitivne zakonske propise koji definišu oblast zapošljavanja. Svi zaposleni ostvaruju sva zakonska prava po pitanju godišnjih odmora, bolovanja, ličnih primanja te doprinosa za zdravstveno, socijalno osiguranje, itd.

Svi novozaposleni prolaze kroz organizovani trening upoznavanja sa bankom, njenom vizijom, misijom, strategijom.

Svi konkursi su u potpunosti usklađeni sa zakonskim propisima i uvijek se oglašavaju u najmanje dva vodeća dnevnika lista i na internet stranici banke. Andragoški proces je stalan, tačnije banka je omogućila zaposlenima da se redovno usavršavaju na poljima obrazovnih potreba.

Banka na godišnjem nivou izdvaja budžetska sredstva za organizaciju serije seminara i obrazovnih treninga kako bi zaposlenima približila najnovija znanja u pomenutoj oblasti.

Odnos prema klijentima i poslovnim saradnicima

Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Banja Luka duboko je svjesna činjenice da je lojalan klijent najveće blago svake finansijske institucije. Imajući tu činjenicu u vidu poslovna etika zauzima visoko mjesto na listi prioriteta banke.

Banka nastoji da blagovremeno svoje klijente i poslovne saradnike obavještava o svim promjenama koje se odnose na njeno poslovanje, novim proizvodima, uslugama, kamatama, naknadama, provizijama, itd.

Takođe, kroz svoje marketinško/PR djelovanje, banka se striktno pridržava etičkog kodeksa o istinitosti i činjeničnom stanju, a izbjegava se bilo koji oblik navođenja klijenta na pogrešne zaključke kroz poluinformacije ili nedosljednosti u sadržaju.

Na polju prava klijenata banka je omogućila organizovan oblik podnošenja žalbi na kvalitet usluga, proizvoda i opšteg odnosa banke prema svojim klijentima kroz uvođenje pozicije službenika zaduženog za prigovore klijenata Hypo banke.

Klijenti su sada u mogućnosti da u svim poslovnim jedinicama banke podnesu svoje usmene i pismene prigovore, ili putem pošte i e-mail adrese, a koji u roku od 30 dana bivaju zvanično odgovoreni.

Hypo banka će i u budućnosti biti vođena principima odgovornog bankarstva uz etičko i transparentno poslovanje vodeći računa da uspjeh banke i njenih akcionara mora biti u visokoj korelaciji sa uspjehom njenih klijenata.

Odnos prema lokalnoj zajednici (podrška kulturi, umjetnosti, sportu i vaspitno-obrazovnim i zdravstvenim javnim institucijama)

Hypo banka već niz godina planski u okviru svog budžeta izdvaja značajna sredstva za podršku lokalnoj zajednici u kojoj djeluje kroz podršku radu vaspitno-obrazovnih i zdravstvenih institucija, te događaja koji imaju za cilj promociju i očuvanje društvenih vrijednosti kroz oblasti kulture, umjetnosti, nekomercijalnih sportskih aktivnosti.

U 2012. godini Hypo banka je donirala oko 80.000,00 KM širom Republike Srpske. Ovaj je novac doniran javnim institucijama i udruženjima građana koja vode računa o vaspitno-obrazovnom razvoju djece i njihovoj zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti.

I prošle godine Hypo banka je bila jedan od vodećih finansijera mnogih kulturno-umjetničkih događaja i nekomercijalnih sportskih aktivnosti u RS kroz mnogobrojne sponzorske aktivnosti.

Cilj Hypo banke je da bude dio lokalnog identiteta u svakoj zajednici u kojoj posluje te da ta ista zajednica i njeni građani mogu da računaju na Hypo banku i njeno razumijevanje u sklopu njenih mogućnosti.

Prioritet jesu djeca i institucije koje vode računa o njihovom organizovanom vaspitno-obrazovnom razvoju i njihovoj socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti.

Organi banke

NADZORNI ODBOR:

Dipl. Kfm. MA Rainer Maria Sichert , predsjednik
Dr. Neven Raić, zamjenik predsjednika
Dr. Gottwald Kranebitter, član
Dr. Sebastian Firlinger, član
Mag. Stephan Holzer, član

UPRAVA:

Goran Babić, direktor
Lidija Žigić, izvršni direktor
Herbert Walzhofer, izvršni direktor
Martin Leberle, izvršni direktor

ODBOR ZA REVIZIJU:

Đorđe Lazović, predsjednik
Maria Rauscher, član
Andrea Castellarin, član
Sandra Berdnik , član
Dejan Rajevac, član

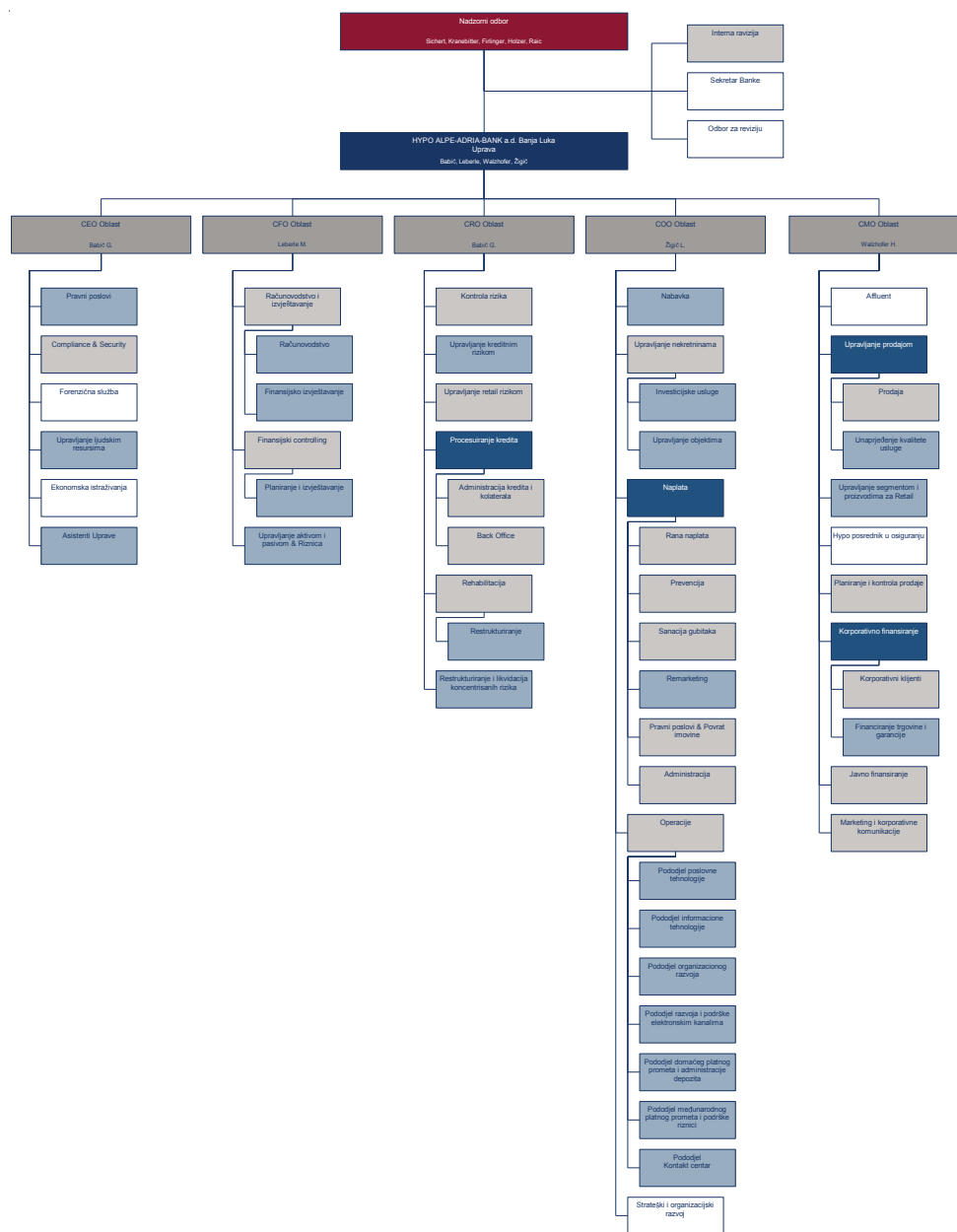
INTERNI REVIZOR:

Slavica Vukelić

AKCIONARI SA 5% ILI VIŠE AKCIJA SA GLASAČKIM PRAVIMA:

Hypo Alpe-Adria-Bank International AG, Klagenfurt

Organizaciona struktura

LEGENDA

Sektor

Odsjek

Tim

Služba

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

za godinu koja je završena 31. decembra 2012. godine
i Izvještaj nezavisnog revizora

<u>Izvještaj nezavisnog revizora</u>	<u>13</u>
<u>Finansijski izvještaji</u>	<u>14</u>
<u>Bilans uspjeha</u>	<u>14</u>
<u>Bilans stanja</u>	<u>15</u>
<u>Izvještaj o promjenama na kapitalu</u>	<u>16</u>
<u>Bilans tokova gotovine</u>	<u>17</u>
<u>Napomene uz finansijske izvještaje</u>	<u>18</u>

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Nadzornom odboru i akcionarima Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Banja Luka

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja (strana 2 do 63) Hypo Alpe-Adria Bank a.d., Banja Luka (u daljem tekstu "Banka"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2012. godine i odgovarajući bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske, propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka kao i za interne kontrole koje smatra neophodnim za sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i vrjednovanje značajnijih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji Hypo Alpe-Adria Bank a.d., Banja Luka na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2012. godine, su sastavljeni, po svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske i propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kao i osnovama za sastavljanje finansijskih izvještaja i računovodstvenim politikama objelodanjenim u napomenama 2. i 3. uz finansijske izvještaje.

Banja Luka, 11. mart 2013. godine

Ovlašćeni revizor
Žarko Mionić

Bilans uspjeha

Za godinu koja se završava 31. decembra 2012. godine
(U hiljadama KM)

	Napomena	Godina koja se završava 31. decembra 2012.	Godina koja se završava 31. decembra 2011.
Prihodi po osnovu kamata	6	75,405	84,478
Rashodi po osnovu kamata	6	(34,384)	(40,325)
Neto prihod od kamata		41,021	44,153
Prihodi po osnovu naknada i provizija	7	15,706	13,470
Rashodi po osnovu naknada i provizija	7	(3,622)	(4,146)
Neto prihod od naknada i provizija		12,084	9,324
Neto prihodi od kursnih razlika		1,478	1,536
Ostali prihodi iz poslovanja	8	10,766	17,380
Ostali rashodi iz poslovanja	9	(43,661)	(45,534)
DOBIT PRIJE TROŠKOVA REZERVISANJA I POREZA NA DOBIT		21,688	26,859
Rezervisanje za potencijalne gubitke, ugovorene obaveze i otpise	10	(12,193)	(762)
DOBIT PRIJE POREZA		9,495	26,097
Porez na dobit	11	(1,670)	(2,854)
NETO DOBIT TEKUĆE GODINE		7,825	23,243
Ukupan rezultat			
Dobit/(Gubitak) po osnovu finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju	3		(16)
Ostali gubici utvrđeni direktno u kapitalu	18		(689)
Neto efekat promjene odgođenih poreza	21		-
UKUPNA DOBIT ZA GODINU		7,867	22,538
Zarada po akciji (u KM)	27	0.061	0.145

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Uprava Hypo Alpe-Adria Bank a.d., Banja Luka je odobrila izdavanje ovih finansijskih izvještaja dana 8. marta 2013. godine.

Potpisano u ime Banke:

Goran Babić

Direktor

Martin Leberle

Izvršni direktor

Bilans stanja

Za godinu koja se završava 31. decembra 2012. godine
(U hiljadama KM)

	Napomena	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
AKTIVA			
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke	12	258,425	245,434
Sredstva kod drugih banaka	13	39,156	16,337
Kredit i potraživanja od klijenata	14	1,014,244	1,096,453
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	15	16,096	15,454
Učešće	16	3,500	2,500
Nekretnine i oprema	17	45,247	47,568
Nematerijalna ulaganja	18	13,307	13,364
Investicione nekretnine	19	3,503	3,556
Ostala aktiva	20	5,594	7,421
Ukupna aktiva		1,399,072	1,448,087
PASIVA			
Depoziti banaka i finansijskih institucija	21	390,327	440,921
Depoziti komitenata	22	545,115	543,320
Obaveze po kreditima	23	156,461	146,261
Subordinisane obaveze	24	35,479	35,470
Ostale obaveze	25	21,088	38,981
Ostala rezervisanja	28	8,600	8,999
Ukupne obaveze		1,157,070	1,213,952
KAPITAL	26		
Aksijski kapital		129,168	129,168
Rezerve		79,582	74,743
Revalorizacija rezerve		6,597	6,760
Neraspoređena dobit		26,655	23,464
Ukupan kapital		242,002	234,135
Ukupne obaveze i kapital		1,399,072	1,448,087
POTENCIJALNE I UGOVORENE OBAVEZE	29	112,165	115,410

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Za godinu koja se završava 31. decembra 2012. godine
(U hiljadama KM)

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Rezerve Banke	Revalorizacione rezerve	(Akumulirani gubitak) / Neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje na dan 31. decembar 2010. godine	175,512	64	74,317	7,689	(45,957)	211,625
Pokriće gubitka za 2010. godinu	(46,344)	(64)	423	-	45,957	(28)
Amortizacija revalorizacionih rezervi nekretnina i investicionih nekretnina	-	-	-	(221)	221	-
Revalorizacije hartija od vrijednosti namjenjenih prodaji	-	-	-	(16)	-	(16)
Ostali dobici/gubici utvrđeni direktno u kapitalu	-	-	3	(692)	-	(689)
Neto dobit za 2011. godinu	-	-	-	-	23,243	23,243
Stanje na dan 31. decembar 2011. godine	129,168	-	74,743	6,760	23,464	234,135
Raspodjela dobiti za 2011. Godinu	-	-	4,839	-	(4,839)	-
Revalorizacija nekretnina i investicionih nekretnina	-	-	-	(205)	205	-
Revalorizacije hartija od vrijednosti namjenjenih prodaji	-	-	-	3	-	3
Ostali dobici/gubici utvrđeni direktno u kapitalu	-	-	-	18	-	18
Neto efekat promjene odgođenih poreza	-	-	-	21	-	21
Neto dobit za 2012. godinu	-	-	-	-	7,825	7,825
Stanje na dan 31. decembar 2012. godine	129,168	-	79,582	6,597	26,655	242,002

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans tokova gotovine

Za godinu koja se završava 31. decembra 2012. godine
(U hiljadama KM)

	Napomena	Godina koja se završava 31. decembra 2012.	Godina koja se završava 31. decembra 2011.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Primici kamata, naknada i provizija po kreditima		87,152	101,509
Troškovi kamata		(35,003)	(41,440)
Naplate po kreditima koji su ranije bili otpisani		6,409	12,493
Novčane isplate zaposlenim i dobavljačima		(39,823)	(36,150)
Isplate po vanbilansnim ugovorima		(96)	89
Primici i isplate po vanrednim stavkama		(10,675)	10,276
Kreditni dat i klijentima i novčane pozajmice		71,431	142,721
Depoziti klijenata		(48,969)	(98,443)
Plaćeni porez na dobit		(1,914)	(3,405)
Neto novčana sredstva iz poslovnih aktivnosti		28,512	87,650
Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti			
Naplaćena kamata		685	7
Naplativi dospjeli vrijednosni papiri raspoloživi za prodaju		-	25
Ulaganja u vrijednosne papire raspoložive za prodaju		(564)	(14,634)
Kupovina nematerijalne imovine		(1,241)	(1,243)
Kupovina materijalne aktive		(1,002)	(1,282)
Prodaja učešća u drugim povezanim preduzećima		-	81
Sticanje učešća u subsidijarnim licima		(1,000)	(2,500)
Prodaja drugih ulaganja		-	450
Neto novčana sredstva iz ulagačkih aktivnosti		(3,122)	(19,096)
Novčani tokovi od finansijskih aktivnosti			
Kamata plaćena na pozajmice		(1,805)	(3,175)
Povećanje uzetih pozajmica		19,804	13,570
Smanjenje uzetih pozajmica		(9,454)	(17,984)
Isplata dividendi		-	(1)
Neto novčana sredstva od finansijskih aktivnosti		8,545	(7,590)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		33,935	60,964
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		261,740	198,495
Efekti promjene deviznog kursa		1,906	2,281
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	12, 13	297,581	261,740
Gotovina i gotovinski ekvivalenti se sastoje od sljedećih pozicija bilansa stanja			
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke	12	258,425	245,434
Sredstva kod drugih banaka	13	39,156	16,337
Minus: pripadajuća kamata i rezervisanja		-	(31)
		297,581	261,740

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Opšte informacije

Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Banja Luka (u daljem tekstu "Banka") je pravni sljedbenik Kristal banke a.d., Banja Luka koja je prvobitno osnovana kao nezavisna banka 30. septembra 1992. godine, a 16. maja 1997. godine je transformisana u akcionarsko društvo. Prije osnivanja nezavisne banke, Banka je poslovala kao glavna filijala Jugobanke Jubanke d.d., Sarajevo povezane banke Jugobanke d.d., Beograd. Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci (br. U/I 2308/03) od 9. oktobra 2003. godine, Banka je dobila sadašnji naziv.

Banka je u 99.73% vlasništvu Hypo Alpe-Adria-Bank International AG, Klagenfurt, Austrija, članica Hypo Alpe-Adria Grupe. Matično društvo do kraja 2009. godine bilo je Bayern LB, Njemačka. Dana 30. decembra 2009. godine, krajnji vlasnik je postala Republika Austrija, sa 100% vlasništvom Hypo Alpe-Adria-Bank International AG. Više informacija je iskazano u Napomeni 26.

Banka je registrovana u Republici Srpskoj za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu, i u skladu sa propisima Republike Srpske, dužna je da posluje na principima likvidnosti, solventnosti i rentabilnosti.

Registrovano sjedište Banke je u Banjoj Luci, Aleja Svetog Save 13, Republika Srpska. Na dan 31. decembra 2012. godine, Banka pored sjedišta u Banjoj Luci, ima i 43 poslovnice širom Bosne i Hercegovine (BiH), (31. decembar 2011. godine: sjedište u Banjoj Luci i 43 poslovnice).

Na dan 31. decembra 2012. godine Banka je imala 583 zaposlenih (2011: 509 zaposlenih).

Uprava	
Direktor od 31.05.2010. do 21.06.2012.	Samuel Vičan
Izvršni direktor od 31.05.2010. do 21.06.2012. Direktor od 21.06.2012.	Goran Babić
Izvršni direktor od 01.02.2012.	Lidija Žigić
Izvršni direktor od 15.05.2012.	Herbert Walzhofer
Izvršni direktor od 17.10.2012.	Martin Leberle
Nadzorni odbor	
Predsjednik od 20.09.2010.	Rainer Sichert
Zamjenik predsjednika od 27.05.2010. do 14.09.2012.	Wolfgang Mösslacher
Član od 23.03.2011. do 14.09.2012., od 14.09.2012. do 14.12.2012. Zamjenik predsjednika	Blaž Brodnjak
Zamjenik predsjednika i član od 14.12.2012.	Neven Raić
Član od 27.05.2010.	Stephan Holzer
Član od 23.05.2011.	Sebastian Firlinger
Član od 14.09.2012.	Gottwald Kranebitter
Odbor za reviziju	
Predsjednik od 29.05.2011.	Borđe Lazović
Član od 29.05.2011.	Maria Rauscher
Član od 29.05.2011.	Andrea Castellarin
Član od 29.05.2011. do 25.02.2012.	Sabine Jaeger-Letzi
Član od 29.05.2011. do 25.02.2012.	Thomas Milunović
Član od 25.02.2012.	Sandra Berdnik
Član od 25.02.2012.	Dejan Rajevac

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Banke su pripremljeni u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj.

Finansijski izvještaji Banke na dan 31. decembra 2012. godine su sastavljeni u skladu sa članom 14 Zakona o bankama (Službeni glasnik Republike Srpske broj 44/03) i regulativom Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje pojedinačne (nekonsolidovane) finansijske izvještaje Banke. Kao što je objelodanjeno u napomeni 16, Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Banja Luka je Matično društvo za Grupu koju čini zajedno sa Hypo Alpe-Adria leasing d.o.o., Banja Luka.

Ulaganja u zavisna društva u ovim finansijskim izvještajima iskazana su po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za eventualna obezvrjeđenja. Saglasno Međunarodnom računovodstvenom standardu (MRS) 27 "Konsolidovani i pojedinačni Nekonsolidovani finansijski izvještaji", Banka će sastaviti svoje konsolidovane finansijske izvještaje za poslovnu 2012. godinu najkasnije do 30. aprila 2013. godine, u skladu sa Međunarodnim standardima za finansijsko izvještavanje.

Finansijski izvještaji su sastavljeni po načelu nabavne vrijednosti, osim za revalorizaciju određenih finansijskih instrumenata koji su vrednovani po fer vrijednosti, kao što je objašnjeno kasnije u računovodstvenim politikama.

Banka je određene iznose u uporednim podacima poslovne 2011. godine reklasifikovala u cilju uporedivosti, te bolje i pravilnije prezentacije istih.

2.2. Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS")

Propisi, standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu u Republici Srpskoj

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI), koji su bili u primjeni na dan 1. januara 2009. godine i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Republike Srpske.

Naime, na osnovu odredbi važećeg Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 36/09 i 52/11), sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obavezi da u potpunosti primjenjuju MRS, odnosno MSFI, kao i Međunarodne standarde revizije (ISA), Kodeks etike za profesionalne računovođe, kao i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (MRSB) i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (IFAC), na finansijske izvještaje za periode koji počinju 1. januara 2010. godine ili kasnije.

Pored navedenog, dana 15. jula 2010. godine Upravni odbor Saveza računovođa i revizora Republike Srpske ("Savez RR RS") je donio "Odluku o početku obavezne primjene izdanja MRS/MSFI (objavljenih do 1. januara 2009. godine)", a na osnovu "Odluke o ovlaštenjima za prevod i objavljivanje" nadležne Komisije za računovodstvo i reviziju Bosne i Hercegovine od 10. marta 2006. godine (Službeni glasnik BiH, broj 81/06), kojom se takva ovlaštenja daju Savezu RR RS. Navedeno izdanje MRS/MSFI je odobreno od strane Fondacije odbora za Međunarodne računovodstvene standarde kao zvanični prevod na srpski jezik za Bosnu i Hercegovinu (Republiku Srpsku), Srbiju i Crnu Goru. Prema navedenoj Odluci MRS/MSFI objavljeni do 1. januara 2009. godine obavezno se primjenjuju na finansijske izvještaje sačinjene i prezentovane u Republici Srpskoj za obračunske periode koji počinju 1. januara 2010. godine ili kasnije.

Međutim, promjene u važećim standardima i tumačenjima, kao i novousvojeni standardi i tumačenja, izdati nakon 1. januara 2009. godine, nisu objavljeni i zvanično usvojeni u Republici Srpskoj i, saglasno tome, nisu primijenjeni u sastavljanju priloženih finansijskih izvještaja. Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu koji još uvijek nisu zvanično prevedeni i usvojeni, kao i objavljeni standardi i tumačenja koji još uvijek nisu u primjeni, objelodanjeni su u napomenama u nastavku - 2.2 (b) i 2.2 (c).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.2. Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS") (nastavak)

Shodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srpske od MSFI i MRS mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izvještaja Banke, priloženi finansijski izvještaji se ne mogu smatrati finansijskim izvještajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI i MRS.

Rukovodstvo Banke analizira promjene u važećim standardima i tumačenjima, kao i novousvojene standarde i tumačenja izdata nakon 1. januara 2009. godine, i nakon ustanovljavanja standarda i tumačenja koji su relevantni za Banku, ima namjeru da iste primjeni u sastavljanju finansijskih izvještaja nakon što oni budu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srpskoj.

Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu koji još uvijek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srpskoj

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izvještaja, dole navedeni standardi i izmjene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a sljedeća tumačenja bila su objavljena od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izvještavanja, ali nisu zvanično usvojena u Republici Srpskoj za godišnje periode koji počinju na dan 1. januara 2012. godine:

- MSFI 1 (revidirani) "Prva primjena MSFI" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009. godine),
- Izmjene MSFI 1 "Prva primjena MSFI" – Visoka hiperinflacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2011. godine),
- Izmjene MSFI 1 "Prva primjena MSFI" – Ukidanje fiksnih datuma za one koji prvi put primjenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2011. godine),
- Izmjene MSFI 1 "Prva primjena MSFI" - Dodatni izuzeci za one koji prvi put usvajaju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2010. godine),
- Izmjene MSFI 2 "Isplate po osnovu akcija" – Transakcije grupnih isplata u novcu po osnovu akcija (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2010. godine),
- MSFI 3 (revidirani) "Poslovne kombinacije" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009. godine),
- Izmjene MSFI 7 "Finansijski instrumenti: Objelodanjivanja" – Transfer finansijske imovine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2011. godine),
- Izmjene MRS 12 "Porez na dobit" – Odloženi porezi: Pokriće osnovne imovine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2012. godine),
- Izmjene MRS 27 "Konsolidovani i pojedinačni finansijski izvještaji" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009. godine),
- Izmjene MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje" – Prihvatljive hedžing stavke (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009. godine),
- Izmjene različitih standarda i tumačenja koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 16. aprila 2009. godine (MSFI 2, MSFI 5, MSFI 8, MRS 1, MRS 7, MRS 17, MRS 18, MRS 36, MRS 38, MRS 39, IFRIC 9, IFRIC 16) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (većina izmjena biće na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2010. godine),
- IFRIC 17 "Prenos nenovčanih sredstava vlasnicima preduzeća" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009. godine),
- IFRIC 18 "Prenos sredstava komitentima" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009. godine),

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.2. Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS") (nastavak)

- „Sveobuhvatni okvir za finansijsko izvještavanje 2010. godine“ što predstavlja izmjenu „Okvira za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja“ (na snazi od datuma objavljivanja, odnosno od septembra 2010. godine),
- Izmjene MSFI 1 “Prva primjena MSFI” - Ograničeni izuzeci za uporedna objelodanjivanja u skladu sa MSFI 7 za one koji prvi put usvajaju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2010. godine),
- Izmjene MRS 24 “Objelodanjivanja o povezanim stranama” - Pojednostavljivanje zahtijevanih objelodanjivanja za entitete u državnom vlasništvu i pojašnjenje definicije povezanih strana (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2011. godine),
- Izmjene MRS 32 “Finansijski instrumenti: Prikazivanje” – Računovodstveno obuhvatanje prava (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. februara 2010. godine),
- Izmjene različitih standarda i tumačenja koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 6. maja 2010. godine (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, IFRIC 13) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (većina izmjena biće na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2011. godine),
- Izmjene IFRIC 14 “MRS 19 - Granica definisanih primanja zaposlenih, minimum zahtjeva fonda i njihova interakcija” - Pretplata minimalnih zahtjeva fonda (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2011. godine), i
- IFRIC 19 “Ukidanje obaveza instrumentima kapitala” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2010. godine).

Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvijek nisu stupili na snagu

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći novi standardi, izmjene standarda i interpretacije su bile izdate ali nisu postale efektivne:

- MSFI 9 (revidiran u 2010. godini) “Finansijski instrumenti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2015. godine),
- Izmjene MSFI 9 “Finansijski instrumenti” i MSFI 7 “Finansijski instrumenti: Objelodanjivanja” – Obavezni datum primjene MSFI 9 i objelodanjivanja prelaska (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2015. godine),
- MSFI 10 “Konsolidovani finansijski izvještaji” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine),
- MSFI 11 “Zajednički aranžmani” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine),
- MSFI 12 “Objelodanjivanja o učešću u drugim pravnim licima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine),
- Izmjene MSFI 10, MSFI 11 i MSFI 12 “Konsolidovani finansijski izvještaji, Zajednički aranžmani i Objelodanjivanja o učešću u drugim pravnim licima: Uputstvo o tranziciji” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine),
- MRS 27 (revidiran u 2011. godini) “Pojedinačni finansijski izvještaji” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine),
- MRS 28 (revidiran u 2011. godini) “Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine),
- MSFI 13 “Odmjeravanje fer vrijednosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine),

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.2. Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS") (nastavak)

- Izmjene MRS 19 "Beneficije zaposlenih" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine),
- Izmjene MSFI 1 "Državni krediti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine),
- Izmjene MSFI 7 "Finansijski instrumenti: Objelodanjivanja" – Prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine),
- Izmjene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izvještaja" – Prezentacija stavki Ostalog ukupnog rezultata (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2012. godine),
- Izmjene MRS 32 "Finansijski instrumenti: prezentacija" - Prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Godišnja unaprijeđenja MSFI u periodu 2009 – 2011. godine objavljena u maju 2012. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine),
- IFRIC 20 "Troškovi otkrivke u proizvodnoj fazi površinskih rudnika" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine), i
- Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 – izuzeća od konsolidacije zavisnih lica u skladu sa MSFI 10 "Konsolidovani finansijski izvještaji" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014. godine).

Odstupanja lokalne regulative od zahtjeva MRS i MSFI

Pored navedenog, računovodstveni propisi Republike Srpske, koji se primjenjuju za finansijske izvještaje na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2012. godine odstupaju od zahtjeva MSFI i MRS, u sljedećim materijalno značajnim aspektima finansijskog izvještavanja:

- Na osnovu Pravilnika o obrascima i sadržini pozicija u obrascima bilansa stanja i bilansa uspjeha za banke i druge finansijske organizacije (Sl. Glasnik RS 67/09), naknade po osnovu odobravanja kredita se prikazuju u okviru stavke „prihodi po osnovu naknada i provizija“ a ne u okviru obračuna efektivne kamatne stope kako to zahtjeva MRS 18 „Prihodi“ i MRS 39 „Nekonsolidovani finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje“,
- Na osnovu Pravilnika o obrascima i sadržini pozicija u obrascima bilansa stanja i bilansa uspjeha za banke i druge finansijske organizacije (Sl. Glasnik RS 67/09), potraživanja za kamate se iskazuju u okviru Obračunate kamate i ostale aktive, a ne u okviru Kredita plasiranih komitentima, kako to zahtjeva MRS 39 „Nekonsolidovani finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“, i
- Na osnovu Pravilnika o obrascima i sadržini pozicija u obrascima bilansa stanja i bilansa uspjeha za banke i druge finansijske organizacije (Sl. Glasnik RS 67/09) obaveze za kamate se iskazuju u okviru Ostalih obaveza, a ne u okviru Obaveza po kreditima, kako to zahtjeva MRS 39 „Nekonsolidovani finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“.
- Na osnovu Uputstva o načinu postupanja sa stečenom materijalnom aktivom primljenom kao djelimična ili potpuna naplata dugova donesenog od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske, materijalnu aktivu namijenjenu prodaji, banke su u obavezi prodati u roku od jedne godine od dana sticanja, a narednog dana nakon isteka ovog roka istu su dužne u svojim poslovnim knjigama iskazati po tehničkoj vrijednosti od 1 KM, što nije u skladu sa MSFI/MRS (MRS 2 „Zalihe“ i MSFI 5 „Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja“).

Banka je imajući u vidu prethodno navedeno, uradila određene reklasifikacije iznosa u priloženim obrascima Bilansa stanja i bilansa uspjeha, u cilju otklanjanja razlika između Pravilnika o obrascima i sadržini pozicija u obrascima bilansa stanja i bilansa uspjeha za banke i druge finansijske organizacije (Sl. Glasnik RS 67/09) i zahtjeva MSFI i MRS, i to:

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.2. Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS") (nastavak)

- Potraživanja za kamate i naknade su reklasifikovane na pozicije krediti i novčana sredstva, tj. pozicija uz koje su nastale,
- Obaveze za kamate i naknade su reklasifikovane na pozicije depozita i primljenih kredita, tj. pozicija uz koje su nastale,
- Prihode od naknada po osnovu odobravanja kredita reklasifikovala na prihode od kamata; i
- Prihode i rashode od povećanja i smanjenja rezervisanja, reklasifikovala, djelimično na ostale poslovne prihode i ostale poslovne rashode.

Pored naprijed navedenog, Banka je u propisanom roku, na način definisan Pravilnikom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima bilansa stanja i bilansa uspjeha za banke i druge finansijske organizacije (Sl. Glasnik RS 67/09), sastavila obrasce bilansa stanja i bilansa uspjeha, koje je 28. februara 2013. godine predala Agenciji za posredničke, informatičke i finansijske usluge Banja Luka, kao nadležnom kontrolnom organu.

Iznosi u finansijskim izvještajima u prilogu su izraženi u hiljadama Konvertibilnih maraka.

Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

Banka je prilikom sastavljanja izvještaja o tokovima gotovine za poslovnu 2012. godinu koristila direktni metod izvještavanja o tokovima gotovine.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3 uz finansijske izvještaje, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srpske.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Osnova za mjerenje

Ovi finansijski izvještaji su sastavljeni prema konceptu istorijskih troškova modifikovanom za revalorizaciju zgrada, hartija od vrijednosti namijenjenih za prodaju po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i hartija od vrijednosti.

3.2. Prihodi i rashodi po osnovu kamata

Prihodi i rashodi od kamata za sve kamatonosne finansijske instrumente s kamatom priznaju se u okviru prihoda od kamata i rashoda od kamata u bilansu uspjeha. Prihodi i rashodi od kamata se evidentiraju po obračunskoj osnovi.

Prihodi po osnovu provizija i naknada, osim naknade za odobrenje kredita, priznaju se u cjelosti i u trenutku kada su nastali.

Naknade za odobravanje kredita se razgraničavaju i amortizuju tokom korisnog vijeka trajanja koristeći metod efektivne kamatne stope.

Metod efektivne kamatne stope je metod kojim se računaju troškovi otplate finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza kao i troškovi dodjeljivanja prihoda ili rashoda od kamata u određenom periodu. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vijek finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.2. Prihodi i rashodi po osnovu kamata (nastavak)

Kada se računa efektivna kamatna stopa, Banka procjenjuje novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorene uslove finansijskog instrumenta (na primjer, mogućnost plaćanja unaprijed), ali ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke.

Kalkulacija uključuje sve naknade i iznose plaćene ili primljene između dvije ugovorne strane koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, troškove transakcija i sve druge premije ili diskonte.

3.3. Prihodi i rashodi od provizija i naknada

Naknade i provizije po poslovima platnog prometa se priznaju po obračunskoj osnovi u trenutku dospelosti za naplatu odnosno kada je usluga pružena.

Prihodi od naknada i provizija se odnose na lokalni i međunarodni platni promet, prihode od naknada po vanbilansnim poslovima (izdavanje garancija), brokersko-dilerskim poslovima i slično.

Rashode od naknada i provizija čine rashodi naknada koje Banka plaća Centralnoj banci Bosne i Hercegovine za poslove lokalnog platnog prometa, troškovi SWIFT-a, troškovi poslovanja s karticama, naknade za superviziju bankarskog sektora od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske i druge slične naknade (Napomena 7b).

3.4. Preračunavanje stranih valuta

Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izvještaje odmjeravaju se korištenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izvještaji su prikazani u KM, koja predstavlja funkcionalnu valutu i valutu prikazivanja.

Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primjenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije. Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na datum bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu važećim na taj dan. Potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u KM po zvaničnom kursu na datum bilansa stanja.

Kursne razlike, nastale kao rezultat preračunavanja, knjiže se su u korist prihoda ili na teret rashoda u bilansu uspjeha. Banka nema monetarnih hartija od vrijednosti izraženih u stranim valutama.

Kursevi koji se koriste u finansijskim izvještajima su zvanični kursevi utvrđeni od strane Centralne Banke Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu "CBBH").

3.5. Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema su iskazane po fer vrijednosti utvrđenoj na osnovu procjene ovlaštenog procjenitelja, umanjenoj za ispravku vrijednosti i eventualno umanjenje vrijednosti.

Procjena vrijednosti nekretnina Banke je sprovedena od strane nezavisnog procjenitelja, koji je sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine izvršio procjenu na osnovu tržišne vrijednosti imovine koja je u upotrebi.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrijednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo ukoliko je primjenljivo, samo kada postoji vjerovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrijednost može pouzdano izmjeriti. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspjeha perioda u kome su nastali.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Nekretnine i oprema (nastavak)

Kada se knjigovodstvena vrijednost sredstva poveća kao rezultat procjene građevinskih objekata i opreme, povećanje se direktno pripisuje kapitalu kao revalorizaciona rezerva. Povećanje se priznaje u bilansu uspjeha do onog iznosa do kojeg se stornira revalorizaciono smanjenje istog sredstva, koje je prethodno priznato kao prihod ili rashod. Kada se knjigovodstvena vrijednost sredstva smanji kao rezultat revalorizacije, smanjenje se priznaje kao rashod. Smanjenje se direktno knjiži na teret stavke revalorizacionih rezervi, u okviru kapitala, do iznosa postojećih revalorizacionih rezervi koje se odnose na to sredstvo.

Revalorizacione rezerve koje su sastavni dio kapitala i koje se odnose na nekretnine i opremu se direktno prenose na neraspoređenu dobit sukcesivno (jednom godišnje) odnosno kada se sredstvo isknjiži. To može obuhvatiti i prenos cjelokupnih revalorizacionih rezervi kada se sredstvo povuče iz upotrebe ili otudi.

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija drugih sredstava se obračunava na nabavnu ili ranije procijenjenu vrijednost primjenom pravolinijske metode kako bi se raspodijelila nabavna ili revalorizovana vrijednost do rezidualne vrijednosti tokom procijenjenog vijeka trajanja:

	Stopa Amortizacije	Vijek trajanja (godina)
Građevinski objekti	1.33%-2.86%	35-75
Kompjuterska oprema	12.5%-20%	5-8
Namještaj i ostala oprema	6.67% -20%	5-15
Motorna vozila	25%	5

Uprava Banke smatra da stope amortizacije realno odražavaju ekonomsko korisni vijek trajanja nekretnina i opreme.

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se kao razlika novčanog priliva i knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju se u bilansu uspjeha u okviru prihoda ili rashoda od prodaje nekretnina i opreme

3.6. Nematerijalna sredstva

Nematerijalna sredstva uključuju kompjuterski softver i licence. Trošak nabavke sredstava amortizuje se pravolinijski.

	Stopa Amortizacije	Vijek trajanja (godina)
Nematerijalna sredstva	14.3% - 20%	5-7

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine su nekretnine koje se drže radi ostvarivanja prihoda od zakupnine po fer vrijednosti utvrđenoj na osnovu procjene ovlaštenog procjenitelja, umanjenoj za ispravku vrijednosti i eventualno umanjenje vrijednosti. Trošak nabavke investicione nekretnine obuhvata nabavnu cijenu i druge direktne troškove.

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se kao razlika novčanog priliva i knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju se u bilansu uspjeha u okviru prihoda ili rashoda od prodaje investicionih nekretnina.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Umanjenje vrijednosti nefinansijskih sredstava

Za sredstva koja podliježu amortizaciji provjerava se da li je došlo do umanjenja njihove vrijednosti, a isto se vrši kada događaj ili izmijenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrijednost možda neće biti nadoknadiva.

Gubitak od umanjenja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrijednosti. Nadoknadiva vrijednost je vrijednost veća od fer vrijednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrijednosti u upotrebi.

3.9. Finansijska sredstva

Banka klasifikuje svoja finansijska sredstva u sljedeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha; krediti i potraživanja; sredstva koja se drže do dospelja; i sredstva raspoloživa za prodaju. Rukovodstvo Banke pri inicijalnom priznavanju određuje klasifikaciju sredstava.

Na dan 31. decembra 2012. godine Banka je imala samo kredite i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su ona koja se namjeravaju držati neodređeni vremenski period, koja se može prodati zbog potreba likvidnosti ili promjena kamata, kursa ili cijena kapitala.

Računovodstveni tretman

Redovna kupovina i prodaja finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, sredstava koja se drže do dospelja i sredstava raspoloživih za prodaju se priznaje na dan transakcije, a to je dan kada se Banka obavezala da će kupiti ili prodati sredstvo. Ulaganja se inicijalno priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcione troškove za sva finansijska sredstva koja se ne vode po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Finansijska sredstva se isknižavaju u trenutku kada je Banka prenijela sve rizike i prava po osnovu vlasništva ili kada je isteklo pravo Banke da primi novčane tokove po osnovu finansijskih sredstava.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha konsekvantno se iskazuju po fer vrijednosti. Kredit i potraživanja i sredstva koja se drže do dospelja iskazuju se po amortizovanoj vrijednosti korištenjem metode efektivne kamatne stope. Prihodi i rashodi od promjene fer vrijednosti finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, se priznaju u bilansu uspjeha u periodu u kom su nastali. Prihodi i rashodi od promjene fer vrijednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju iskazuju se direktno u kapitalu, sve do isknižavanja ili gubitka uslijed umanjenja vrijednosti, kada se kumulirani prihod ili rashod, prethodno priznat u okviru kapitala knjiži u bilansu uspjeha. Međutim, kamata izračunata korištenjem metode efektivne kamatne stope priznaje se u bilansu uspjeha. Dividende se priznaju u Izvještaju o ukupnom rezultatu kada se uspostavi pravo datog lica da primi isplatu.

Fer vrijednost hartija od vrijednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cijenama ponude. Ukoliko tržište nekog finansijskog sredstva (i tržište hartija od vrijednosti koje se ne kotiraju na berzi) nije aktivno, Banka utvrđuje fer vrijednost tehnikama procjene. To uključuje primjenu nedavnih transakcija između nezavisnih strana, pozivanje na druge instrumente koji su suštinski isti, analizu diskontovanih novčanih tokova i druge tehnike vrjednovanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Finansijska sredstva (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava

Banka procjenjuje, na svaki izvještajni datum, da li postoji objektivan dokaz da je vrijednost finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava umanjena tj. da li je sredstvo obezvređeno.

Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređena i gubici po osnovu umanjenja vrijednosti se priznaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva (slučaj gubitak) i kada slučaj gubitka utiče na procijenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji može biti pouzdano procijenjen. Kriterijumi koje Banka koristi da odredi da li postoji objektivan dokaz o obezvređenju uključuju:

- Značajne finansijske poteškoće dužnika;
- Kašnjenje u plaćanju više od 90 dana; dužnik je u kašnjenju više od 90 dana u materijalno značajnom iznosu. Pod materijalno značajnim iznosom podrazumijevaju se potraživanja Banke od dužnika:
 - pravnog lica koja su veća od 250,00 EUR (488,96 KM) i 2.5% ukupne izloženosti dužnika,
 - fizičkog lica koja su veća od 1% ukupne izloženosti dužnika i 10,23 EUR (20,00 KM) u zavisnosti koji je od tih iznosa manji,
- Brojanje dana kašnjenja započinje danom kada je ukupan iznos svih dospjelih neizmirenih obaveza dužnika, po svim ugovornim iznosima postao materijalno značajan;
- Dodjeljivanje kategorije rizika C ili lošija prema klasifikaciji Agencije za bankarstvo Republike Srpske;
- Rejting 5A ili lošiji;
- Restruktuiranje kredita (značajne promjene uslova, smanjenje kamatne stope, djelimični grace periodi) neophodne zbog kreditnog (finansijskog) položaja (ne tržišno uslovljene ili tehničke promjene). Ovo uključuje obavezne prolongacije;
- Smanjenje pokrića, npr uzrokovano manjom vrijednošću kolaterala (posebno vezano za projektno finansiranje) u slučaju nedovoljnih drugih izvora novčanog toka;
- Nekooperativnost klijenta u slučaju dokazanih problema sa otplaćivanjem;
- Likvidacija poslovanja ili stečaj dužnika.

Procjenu perioda između pojavljivanja gubitka i njegove identifikacije vrši rukovodstvo, posebno za svaku vrstu portfolija. Ovaj period se u načelu kreće od tri do dvanaest mjeseci, mada u izuzetnim slučajevima period može biti i duži.

Banka prvo procjenjuje da li postoji objektivan dokaz o obezvređenju za pojedinačno finansijsko sredstvo koje je pojedinačno značajno, i pojedinačno ili grupno za finansijska sredstva koja nisu pojedinačno značajna. Ako Banka utvrdi da ne postoji objektivan dokaz o pojedinačnom obezvređenju za finansijsko sredstvo, bilo da je značajno ili ne, to sredstvo uključuje u grupu finansijskih sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika i grupno procjenjuje obezvređenje.

Sredstva kod kojih se pojedinačno procjenjuje umanjenoje vrijednosti i za koja se gubitak pri obezvređenju priznaje ili nastavlja da se priznaje, nisu uključena u grupno procjenjivanje umanjenja vrijednosti.

Iznos gubitka se utvrđuje kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti sredstava i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova (isključujući buduće kreditne gubitke koji nisu nastali), diskontovanih po prvobitnoj kamatnoj stopi primjenjivoj za dato finansijsko sredstvo. Iznos knjigovodstvene vrijednosti sredstava se smanjuje upotrebom računa ispravke vrijednosti i iznos gubitka se priznaje u bilansu uspjeha.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Finansijska sredstva (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Kalkulacija sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova finansijskih sredstava koja su obezbjeđena instrumentima obezbjeđenja, odražava novčani tok koji može proisteci iz instrumenta obezbjeđenja umanjenog za troškove pribavljanja i prodaje instrumenta obezbjeđenja, bez obzira na to da li je ili nije aktiviranje instrumenta obezbjeđenja vjerovatno.

Za potrebe grupne procjene umanjenja vrijednosti, finansijska sredstva se grupišu na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika (na primjer, na osnovu interne klasifikacije Banke koja uzima u obzir vrstu sredstva, industrijsku oblast, geografsku lokaciju, tip garancije, status dospjelih a nenaplaćenih kredita i druge relevantne faktore). Ove karakteristike su relevantne za procjenu budućih novčanih tokova navedenih sredstava jer ukazuju na sposobnost dužnika da plati sve iznose u skladu sa ugovorenim uslovima sredstva koje se procjenjuje.

Budući novčani tokovi, za grupu finansijskih sredstava kod kojih se vrši grupno utvrđivanje umanjenja vrijednosti, se procjenjuju na bazi ugovorenih novčanih tokova sredstva i iskustva Banke u ostvarivanju gubitaka kod sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika. Iskustvo u ostvarivanju gubitaka se koriguje za efekte tekućih uslova koji nisu uticali na period u kojem je iskustvo u ostvarivanju gubitaka stečeno i otklanjaju se efekti uslova iz prethodnog perioda koji trenutno ne postoje.

Procjene promjena u budućim novčanim tokovima za grupe sredstava trebalo bi da odraze i da budu direktno povezane sa promjenama koje nastaju iz perioda u period (na primjer, promjene u stopi nezaposlenosti, cijenama nekretnina, uslovima plaćanja, ili druge promjene koje ukazuju na promjene u vjerojatnosti ostvarivanja gubitaka u Banci i njihove razmjere). Metodologija i pretpostavke korištene za procjenu budućih novčanih tokova, Banka redovno kritički preispituje da bi smanjila razlike između procijenjenih gubitaka i stvarno ostvarenih gubitaka.

Kada je kredit nenaplativ vrši se otpis kredita, isknjižavanjem kredita i odgovarajuće ispravke vrijednosti. Takvi krediti se otpisuju nakon što se završe sve neophodne procedure i utvrdi iznos gubitka.

Ako se u narednom periodu iznos gubitka zbog umanjenja vrijednosti smanji i smanjenje se može objektivno povezati sa bilo kojim događajem nakon što je umanjenje priznato (kao što je poboljšanje dužnikovog kreditnog položaja), prethodno priznati gubitak zbog umanjenja vrijednosti se koriguje promjenama na računu ispravke vrijednosti. Iznos ukidanja rezervisanja se priznaje u bilansu uspjeha kao prihod od ukidanja rezervisanja.

Procjena potencijalnih gubitaka finansijskih sredstava u skladu sa zahtjevima Agencije za bankarstvo Republike Srpske

U skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o klasifikaciji aktive i vanbilansnih stavki prema stepenu naplativosti, Banka je dužna da klasifikuje kredite, plasmane i druge bilansne i vanbilansne izloženosti Banke riziku u kategorije A, B, C, D i E u skladu sa procjenom naplativosti kredita i drugih plasmana na osnovu urednosti izmirenja obaveza dužnika, finansijskog položaja dužnika i instrumenata obezbjeđenja naplate potraživanja. Procijenjeni iznos rezerve za potencijalne gubitke je obračunat primjenom slijedećih procenata: 2% na plasmane klasifikovane u kategoriju A, 5% - 15% na plasmane kategorije B, 16% - 40% na plasmane kategorije C, 41% - 60% na plasmane kategorije D i 100% na plasmane kategorije E.

Razlika između ispravke vrijednosti utvrđene na prethodni način i procijenjene rezerve za potencijalne gubitke na plasmane svrstane u kategorije, evidentira se na računu rezervi u okviru kapitala a izdvajanje ovih rezervi se vrši na teret neraspoređene dobiti do visine neraspoređene dobiti. Banka koja ostvaruje gubitke u poslovanju ne vrši izdvajanje ovih rezervi već se nedostajući iznos procijenjenih rezervisanja objelodanjuje.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Sredstva klasifikovana kao raspoloživa za prodaju

Banka na svaki izvještajni datum procjenjuje da li postoji objektivan dokaz da finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava pokazuje znakove umanjenja vrijednosti. U slučaju hartija od vrijednosti koje su klasifikovane kao sredstva raspoloživa za prodaju, značajan pad ili nastavak pada fer vrijednosti hartije ispod njene nabavne vrijednosti ukazuje da je takva hartija od vrijednosti obezvrjeđena. Ako postoji dokaz umanjenja vrijednosti za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, kumulirani gubitak – utvrđen kao razlika između troškova sticanja i trenutne fer vrijednosti – se priznaje u bilansu uspjeha. Ako se, u narednom periodu, poveća fer vrijednost dužničkih instrumenata priznatih kao raspoloživim za prodaju, a povećanje može biti objektivno povezano sa događajem koji je nastao nakon što je gubitak zbog umanjenja vrijednosti priznat u bilansu uspjeha, gubitak zbog umanjenja vrijednosti se ukida kroz bilans uspjeha ali samo do visine ranije priznatih gubitaka, a ostatak se priznaje direktno u kapitalu kao revalorizaciona rezerva sve do momenta prodaje hartije od vrijednosti.

3.10. Ulaganja u druga povezana lica i ostala ulaganja u kapital

Povezana lica su pravna lica u kojima Banka ima značajan uticaj, a koja nisu ni zavisna lica, niti zajednička ulaganja.

Ulaganja u povezana lica početno se priznaju po trošku (nabavna cijena), kao i na datum bilansa, ali Banka dodatno na svaki datum bilansa provjerava da li postoji imparitet ulaganja.

3.11. Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, novac, sredstva na računima Centralne banke, računi u stranim valutama kod inostranih i domaćih banaka, te kratkoročni depoziti s rokom dospijanja do 30 dana koji se drže na računima kod domaćih i inostranih banaka smatraju se novčanim ekvivalentima.

3.12. Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrijednosti, bez nastalih troškova. Obaveze po kreditima se naknadno iskazuju po amortizovanom trošku, sve razlike između priliva sredstava (neto sa transakcijskim troškovima) i vrijednosti po dospelju priznaju se u bilansu uspjeha u periodu korištenja kredita primjenom metode efektivne kamatne stope.

3.13. Rezervisanja

Rezervisanja za restrukturisanje ili odštetne zahtjeve po sudskim sporovima se priznaju kada:

- Banka ima važeću zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja;
- kada je u većoj mjeri vjerovatno da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava;
- kada se pouzdano može procijeniti iznos obaveze.

Kada postoji veći broj sličnih obaveza vjerovatnoća da se zahtijeva odliv resursa da bi se namirila obaveza se utvrđuje razmatranjem vrste obaveza kao cjeline. Rezervisanje se priznaje čak i kada je mala vjerovatnoća odliva sredstava u odnosu na stavku uključenu u istu vrstu obaveza. Rezervisanja se odmjeravaju po sadašnjoj vrijednosti očekivanih izdataka potrebnih za izmirenje obaveze.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.14. Primanja zaposlenih

Kratkoročne nadoknade zaposlenim

Kratkoročne naknade zaposlenima obuhvataju plate i naknade plata i sve doprinose vezane za naknade zaposlenima koje se plaćaju fondovima socijalnog i penzionog osiguranja Republike Srpske, obračunate primjenom određenih postotaka utvrđenih prema odgovarajućim propisima. Kratkoročne naknade zaposlenim priznaju se kao rashod u periodu u kome su nastale.

Otpremnine i prava po osnovu korištenja godišnjeg odmora

Prema Kolektivnom ugovoru sa radnicima Banke, radnici imaju pravo na naknadu po osnovu otpremnine. Obaveze za otpremnine prikazane u bilansu stanja predstavljaju sadašnju vrijednost definisanih obaveza po naknadama koje se izračunavaju na bazi aktuarskih obračuna.

Rezervisanja za otpremnine i prava po osnovu korištenja godišnjeg odmora se iskazuju u bilansu stanja u okviru „Ostalih obaveza“.

Rezervisanja za otpremnine se temelje na aktuarskim izvještajima i koriste se samo za šta su namijenjena. Na kraju svake godine vrše se provjere ispravnosti obračuna rezervisanja za otpremnine i prava po osnovu korištenja godišnjeg odmora. Dodatna rezervisanja po tom osnovu ili ukidanja rezervisanja prikazuju se u bilansu uspjeha u okviru „Ostali operativni prihodi „ ili „Ostali operativni rashodi“. Otpremnine koje dospijevaju u periodu dužem od 12 mjeseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrijednost.

3.15. Porez na dobit

Porez na dobit tekuće godine

Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit. Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobiti prije oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda, a u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

Poreski propisi Republike Srpske predviđaju mogućnost umanjenja poreske osnovice za iznose ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu za obavljanje vlastite proizvodne djelatnosti i za iznose plaćenog poreza na dohodak i doprinosa na lična primanja za više od 30 novozaposlenih radnika na kraju poslovne godine.

Poreski propisi Republike Srpske ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povrat poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava i evidentira na privremene razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih iznosa iskazanih u finansijskim izvještajima Banke. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza na dan bilansa stanja i iznosa iskazanih za svrhe izvještavanja a što će rezultirati oporezivim iznosima budućih perioda.

Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, neiskorištena poreska sredstva i neiskorištene poreske gubitke, do iznosa za koji je vjerovatno da će buduću oporezivu dobiti biti dovoljni da omoguće realizaciju (korišćenje) odbitnih privremenih razlika, neiskorištenih poreskih sredstava i neiskorištenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje do iznosa za koji je vjerovatno da će buduća oporeziva dobit biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret dobiti.

Tekući i odloženi porezi se priznaju kao prihodi i rashodi i uključeni su u dobit perioda.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.16. Akcijski kapital i rezerve

Akcijski kapital se sastoji od običnih akcija. Akcijski kapital se iskazuje po nominalnoj vrijednosti.

Dividende se evidentiraju kao obaveza u periodu u kojem je donesena odluka o njihovoj isplati.

3.17. Revalorizacije rezerve

Revalorizacioni viškovi se knjiže kao revalorizacione rezerve. Kada se knjigovodstvena vrijednost sredstva povećava, kao rezultat revalorizacije, to povećanje treba direktno pripisati kapitalu kao revalorizacioni višak (rezerva). Međutim, povećanje treba priznati kao prihod u bilansu uspjeha do onog iznosa do kojeg se stornira revalorizaciono smanjenje istog sredstva, koje je prethodno priznato kao rashod u bilansu uspjeha.

Kada se knjigovodstvena vrijednost sredstva smanji kao rezultat revalorizacije, to smanjenje treba priznati kao rashod. Međutim, smanjenje treba direktno knjižiti na teret kapitala, to jeste stavku revalorizacioni višak, do iznosa postojećeg revalorizacionog viška koji se odnosi na to sredstvo.

3.18. Fer vrijednost

Finansijski izvještaji su prikazani po osnovu istorijskog troška, uključujući ispravke i rezervisanja u cilju svođenja pozicija sredstava na njihov procijenjeni nadoknadivi iznos.

Poslovna politika Banke je da objelodani informacije o fer vrijednosti aktive ili pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Ne postoji dovoljno iskustvo o tržištu, stabilnosti i likvidnosti kod nabavke i prodaje kredita i drugih finansijskih sredstava ili obaveza za koje zvanične tržišne informacije nisu raspoložive. Stoga, fer vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi.

3.19. Transakcije sa povezanim licima

Prema definiciji MRS 24 povezane strane su strane koje predstavljaju:

- društva koja direktno ili indirektno putem jednog ili više posrednika kontrolišu izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom, odnosno koja izvještajno društvo kontroliše zajedno s drugim subjektima;
- pridružena društva u kojima Banka ima značajan uticaj a koja nisu ni povezano lice, niti zajedničko ulaganje investitora;
- fizičke osobe koje direktno ili indirektno imaju pravo glasa u Banci koje im omogućava značajan uticaj na Banku, kao i bilo koji drugi subjekt za koji se očekuje da će uticati ili biti pod uticajem povezane osobe u poslovanju sa Bankom;
- rukovodioci na ključnim položajima, odnosno osobe koje imaju ovlaštenja i odgovornosti za planiranje, usmjeravanje i kontrolisanje aktivnosti Banke, uključujući direktore i ključno rukovodstvo.

Prilikom posmatranja svake moguće transakcije sa povezanom stranom pažnja je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik (Napomena 30).

3.20. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva i prihodi proistekli iz poslovnih aktivnosti, gdje Banka obavlja poslove agenta koji obuhvataju držanje ili čuvanje sredstava u korist pojedinaca, povjerilaca i drugih institucija, uključuju se u finansijske izvještaje Banke.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.21. Izvještavanje o segmentima

Poslovni segment predstavlja grupu sredstava i poslovnih aktivnosti u pružanju usluga koje podliježu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima.

Geografski segment obezbjeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podliježe rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

Banka prati poslovanje po poslovnim segmentima (država, privreda, stanovništvo) i po geografskom segmentu (filijale) za svrhe grupnog izvještavanja Matične banke, ali za potrebe ovih priloženih finansijskih izvještaja ne radi objelodanjivanja u skladu sa MSFI 8 jer se ne trguje u dovoljnoj mjeri akcijama Banke na domaćem tržištu, i najveći akcionar ima dominantno učešće od 99.73% u ukupnom kapitalu.

3.22. Učešća

Učešća u kapitalu povezanih pravnih lica vrednuju se po nabavnoj vrednosti.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PRETPOSTAVKE

Banka vrši procjene i pretpostavke o efektima koje će iznositi sredstava i obaveza sadržani u finansijskim izvještajima imati u narednoj finansijskoj godini. Procjene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se vjeruje da će u datim okolnostima biti razumna.

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita, depozita kod drugih banaka i drugih rizičnih sredstava i vanbilansnih stavki

Banka minimalno kvartalno vrši pregled kreditnog portfolija i ostalih rizičnih sredstava i vanbilansne stavke u cilju procjene umanjenja vrijednosti. Banka prosuđuje da li bi se umanjenje vrijednosti kredita trebalo prikazati u bilansu uspjeha, te prosuđuje da li postoje pouzdani dokazi koji pokazuju da će doći do smanjenja budućih novčanih tokova od kreditnog portfolija za kredite i garancije prije nego se smanjenje može identifikovati na pojedinačnim kreditima u tom portfoliju. Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procjenu iznosa rezervisanja u skladu regulativom Agencije za bankarstvo Republike Srpske objelodanjeni su u Napomeni 3.9.

Otpremnine

Troškovi za dugoročna rezervisanja koja se odnose na buduće odlive za otpremnine kod odlaska zaposlenih u penziju, formiraju se na bazi aktuarskog obračuna u skladu sa MRS 19. Za ovaj obračun Banka angažuje ovlašćenog aktuara koji vrši obračun na bazi podataka iz kadrovske evidencije Banke prema predviđenom vremenu penzionisanja zaposlenih. Sadašnja vrijednost buduće obaveze izračunava se primjenom diskontne kamatne stope. Ova rezervisanja se upotrebljavaju isključivo za pokrivanje troškova za koja su i oblikovana. Na kraju svake poslovne godine Banka provjeri realnu vrijednost ovih rezervisanja. Ukoliko se procijeni da su rezervisanja veća / manja od procijenjenog iznosa, razlika će se odraziti kroz prihod ili rashod.

Ovlašćeni aktuar je u januaru 2013. godine izvršio novi obračun rezervisanja u skladu sa MRS 19 sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine. Prema novom obračunu Banka je knjižila smanjenje ranije obračunatih rezervisanja u korist prihoda u bilansu uspjeha. Procjena kratkoročnih rezervisanja za neiskorištene godišnje odmore vrši se prema broju dana neiskorištenih godišnjih odmora na dan bilansa stanja i prosječnoj mjesečnoj bruto plati po zaposlenom.

Sudski sporovi

Uprava Banke vrši procjenu iznosa rezervisanja za odliv sredstava po osnovu sudskih sporova na bazi procjene vjerovatnoće da će do odliva sredstava zaista doći prema ugovorenoj ili zakonskoj obavezi iz prošlih perioda (Napomena 29).

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PRETPOSTAVKE (nastavak)

Porez na dobit

Banka podliježe obavezi plaćanja poreza na dobit u Republici Srpskoj i u Bosni i Hercegovini. Banka priznaje obavezu za očekivane efekte pitanja proizašlih iz revizije, na osnovu procjene da li će doći do dodatnog plaćanja poreza. Ukoliko se konačan ishod bude razlikovao od prvobitno knjiženih iznosa, razlika će se odraziti na iznose tekućeg i odloženog poreza na dobit.

Odgođena poreska sredstva prikazana na dan 31. decembra 2012. godine zasnivaju se na pretpostavkama o profitabilnosti, za period od narednih pet godina. U slučaju promjene ovih pretpostavki o profitabilnosti, može doći do usklađivanja prikazanih poreskih sredstava.

Gubici po osnovu umanjenja vrijednosti kredita i avansa

Banka najmanje na kvartalnoj osnovi vrši provjeru svojih kreditnih portfolija u cilju procjene umanjenja vrijednosti. Prilikom utvrđivanja da li gubitak po osnovu umanjenja vrijednosti treba iskazati u bilansu uspjeha, Banka vrši procjenu postojanja uočljivih podataka koji ukazuju na postojanje mjerljivog smanjenja u procijenjenim budućim gotovinskim tokovima iz portfolija kredita prije nego što je moguće utvrditi smanjenje kod pojedinačnih kredita u tom portfoliju. Ti dokazi mogu uključivati uočljive podatke koji ukazuju na negativnu promjenu platnog statusa zajmoprimca kod Banke, ili državne ili lokalne privredne uslove koji su povezani sa kašnjenjem po sredstvima Banke.

Prilikom određivanja svojih budućih novčanih tokova, Uprava koristi procjene zasnovane na prethodnom iskustvu sa gubicima po osnovu sredstva sa karakteristikama kreditnog rizika i objektivne dokaze umanjenja vrijednosti slične onima u portfoliju. Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procjenu kako iznosa tako i vremena budućih gotovinskih tokova redovno se provjeravaju u svrhu smanjenja svih razlika između procijenjenih gubitaka i stvarnih gubitaka.

Umanjenje vrijednosti sredstava raspoloživih za prodaju

Banka utvrđuje da su kapitalna ulaganja raspoloživa za prodaju umanjena kada je došlo do značajnog dužeg opadanja fer vrijednosti ispod njihove cijene. Utvrđivanje značenja značajnog i produženog opadanja zahtijeva procjenu. Prilikom vršenja te procjene, Banka, između ostalih faktora, procjenjuje i normalnu promjenljivost cijena akcija.

Pored toga, umanjenje vrijednosti može biti primjereno kada postoje dokazi opadanja finansijskog zdravlja ulagača, uspjeha industrije ili sektora, promjena u tehnologiji, i operativnih i finansirajućih gotovinskih tokova.

Kada bi se svako opadanje fer vrijednosti ispod cijene smatralo značajnim i produženim, Banka bi pretrpjela dodatni gubitak u iznosu od 91 hiljada KM u svojim finansijskim izvještajima za 2012. godinu, što predstavlja transfer ukupnih rezervi fer vrijednosti u bilans uspjeha.

Fer vrijednost imovine i investicionih nekretnina

Fer vrijednost imovine i investicionih nekretnina se procjenjuje na osnovu tržišne vrijednosti slične imovine na sličnim lokacijama, od strane sertifikovanih procjenitelja na redovnoj osnovi. Fer vrijednost je određena putem metode kapitalizacije dobiti (dohodovne metode) uzimajući u obzir stvarni ili moguće ostvarivi godišnji prihod od procjenjivane nekretnine, koji se potom stavi u odnos sa vrijednosti investicije.

Stvarni godišnji prihod se umanjuje za troškove održavanja, amortizacije, poreza i rizika od izostanka najamnine ili neizdavanja nekretnine u zakup. Specifični faktori koji su korišteni u procjeni su oni za tržište Bosne i Hercegovine. Neto knjigovodstvena vrijednost na dan 31. decembra 2012. godine predstavlja procijenjenu fer vrijednost (Napomena 17).

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

a) Upravljanje finansijskim rizikom Banke

Strategija sistema upravljanja rizicima u Banci jeste održavanje stabilnog poslovanja u budućnosti. Banka primjenjuje politike i strategije kreditnog i tržišnog rizika. Banka kontroliše različite rizike s obzirom na strukturu podataka, usvojenih metodologija, izvještavanja i limita nastalih unutar procesa donošenja odluka.

Banka ima model upravljanja internim rizicima. Najvažnija sredstva i metode korištene u modelu za upravljanje internim rizicima su: interni sistem procjene kredita (za preduzeća, stanovništvo i banke), kolaterali, interni pokazatelji u pogledu rezervisanja/nenaplativih dugovanja itd. Upotreba sredstava za upravljanje rizicima ima veliki uticaj na kvalitet imovine, strukturnu likvidnost, efikasnost, omjere i pravovremena upozorenja, te umanjuju izloženost Banke svim vrstama rizika.

Banka je izložena sljedećim najvažnijim vrstama rizika: kreditni rizik, tržišni rizik, rizik likvidnosti, operativni rizici.

Upravljanje kreditnim rizikom

Banka je izložena kreditnom riziku, koji predstavlja rizik nemogućnosti naplate kredita i drugih potraživanja sa pripadajućim kamatama u ugovorenim rokovima. Na temelju raspoređivanja plasmana, odnosno zajmoprimaca u rizične skupine, Banka identifikuje, odnosno utvrđuje mogući nivo kreditnih gubitaka, tj. opšti kreditni rizik i potencijalni kreditni gubitak.

Procjenu kreditnih gubitaka Banka vrši pojedinačno po svakom dužniku odnosno grupi povezanih lica. Banka redovno prati navedene rizike i preispituje ih u skladu sa internim programima i politikama i Odlukama Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Banka upravlja kreditnim rizikom redovnom analizom kreditne sposobnosti postojećih i potencijalnih zajmoprimatelja da otplate svoje obaveze po glavnici i kamatama, te promjenama granice zaduženosti tamo gdje je to neophodno. To se vrši u skladu sa postavljenim procedurama za odobravanje kredita, dodatna zaduživanja, aktivnosti ulaganja, te pretpostavkama za potencijalne vanbilansne obaveze. Pored toga, svojom izloženosti kreditnom riziku dodatno upravlja i svođenjem na najmanju moguću mjeru svih oblika rizika vezanih za kvalitet, koncentraciju, obezbjeđenje naplate (svi krediti osigurani su instrumentima osiguranja i to garancijama, hipotekama i drugim vrstama osiguranja), dospelje i valutu.

Banka je 1. oktobra 2009. godine oformila poseban Odjel upravljanja kreditnim rizicima sa uskom specijalizacijom praćenja rizika za preduzeća i stanovništvo, a koje je definisano putem politika usklađenih na nivou Hypo Alpe-Adria Grupe („HGAA“ ili „Grupa“). Novim politikama i radom odjela Banka je uvela jasnije i strožije kriterije kod odobravanja svih novih zaduženja. Banka je takođe podigla nivo odgovornosti za kontinuirani monitoring i rano prepoznavanje rizika i preduzimanje aktivnosti na otklanjanju istoga. Procjena kreditnog rizika i odgovornost za isti je djelimično prebačena sa kreditnih odbora na personalnu odgovornost, a u cilju kvalitetnije procjene rizika (ne samo na nivou kreditnog odbora).

Banka odobrava kredite u skladu sa definisanim procesom odobrenja kredita, a na osnovu kreditne sposobnosti dužnika i instrumenata obezbjeđenja.

Kreditna sposobnost dužnika mora biti prezentovana u dokumentu „Kreditni predlog“ na osnovu koga se donosi Kreditna odluka. Na obrazcu Kreditnog prijedloga je obavezan glas Odjela Tržišta i glas Odjela Upravljanja kreditnim rizicima.

Kreditne odluke se donose (a nosilac nadležnosti određuje) na osnovu ukupne obaveze/limita definisanih na Grupnom nivou.

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

a) Upravljanje finansijskim rizikom Banke (nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Za sve plasmane u Banci postoji osam nivoa ovlaštenja za odobravanje plasmana, od kojih je najviši Nadzorni odbor matičnog društva (HBInt). Odjel upravljanja kreditnim rizicima ima pravo glasa u svakom odboru.

U cilju obezbjeđenja poslovnih aktivnosti, i na osnovu procijenjenih rizika od potencijalnih gubitaka, Banka vrši obračun rezervisanja, a na osnovu izloženosti riziku koje proizilaze iz kredita i vanbilansnih potraživanja. Nivo rezervisanja je uslovljen stepenom rizičnosti plasmana.

Sistem rangiranja privrednih klijenata

Sistem rangiranja u Banci (kao i u čitavoj Grupi) mora biti prezentovan u skladu sa Glavnom skalom u HGAA (pet rejting klasa i po pet nivoa u okviru svake klase). Svi interni rejtinzi računaju jednogodišnju vjerovatnoću neplaćanja („probability of default“) baziranu na ponderisanom prosjeku sljedećih parametara rizika:

- Nekonsolidovani finansijski pokazatelji (hard podaci),
- Sektor i upravljanje (soft podaci).

Pored toga, i drugi faktori kao što je redovnost izmirivanja obaveza, procjena kreditne sposobnosti utiču na krajnji rejting klijenta.

Rejting klijenta se računa po kreditnom zahtjevu klijenta. Nakon početnog izračuna rejting klijenta se računa pri praćenju klijenta minimalno jednom godišnje.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku je kako slijedi:

	U hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke (CBBH)	258,425	245,434
Sredstva kod drugih banaka	39,156	16,337
Kredit i potraživanja od klijenata, neto	1,014,244	1,096,453
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	16,096	15,454
Ostala finansijska sredstva	4,534	4,906
	1,332,455	1,378,584

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

a) Upravljanje finansijskim rizikom Banke (nastavak)

Sistem rangiranja privrednih klijenata (nastavak)

Kredit i potraživanja od klijenta (u neto iznosu) te plasmani bankama prikazani su u tabeli ispod:

	U hiljadama KM					
	Banke	Finansijske Institucije	Privreda	Stanovništvo	Vlada i vladine institucije	Ukupno
31. decembar 2012.						
Bez kašnjenja	39,158	10,243	311,769	441,789	126,442	929,401
Kasni između 1 i 90 dana	-	3,836	45,847	7,043	-	56,726
Kasni preko 90 dana	-	-	65,139	86,823	-	151,962
Ukupno	39,158	14,079	422,755	535,655	126,442	1,138,089
SRP/SRPci	-	(731)	(30,875)	(46,535)	(23)	(78,164)
PRPLL	(2)	(88)	(2,887)	(3,076)	(472)	(6,525)
Manje: rezervisanja za potencijalne gubitke	(2)	(819)	(33,762)	(49,611)	(495)	(84,689)
Neto	39,156	13,260	388,993	486,044	125,947	1,053,400

U poziciji finansijskih institucija sadržani su krediti plasirani osiguravajućim društvima, mikrokreditnim organizacijama i drugim finansijskim institucijama.

	U hiljadama KM					
	Banke	Finansijske Institucije	Privreda	Stanovništvo	Vlada i vladine institucije	Ukupno
31. decembar 2011.						
Bez kašnjenja	16,339	5,131	321,970	393,029	117,961	854,430
Kasni između 1 i 90 dana	-	-	93,272	84,607	-	177,879
Kasni preko 90 dana	-	-	48,043	106,249	-	154,292
Ukupno	16,339	5,131	463,285	583,885	117,961	1,186,601
SRP/SRPci	-	-	(27,801)	(39,009)	-	(66,810)
PRPLL	(2)	(106)	(2,535)	(3,955)	(403)	(7,001)
Manje: rezervisanja za potencijalne gubitke	(2)	(106)	(30,336)	(42,964)	(403)	(73,811)
Neto	16,337	5,025	432,949	540,921	117,557	1,112,790

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

a) Upravljanje finansijskim rizikom Banke (nastavak)

Sistem rangiranja privrednih klijenata (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po osnovu kredita datih klijentima, neto i sredstva kod drugih banaka, po kategorijama, data je u nastavku:

	U hiljadama KM							
	Banke		Privreda		Stanovništvo		Ukupno	
	Bruto	Rezervisanja za rizik	Bruto	Rezervisanja za rizik	Bruto	Rezervisanja za rizik	Bruto	Rezervisanja za rizik
31. decembar 2012.								
Bez rejtinga	2,386	-	17,298	(7,751)	8,292	(223)	27,976	(7,974)
1A-1E	5,477	-	8,334	(47)	-	-	13,811	(47)
2A-2E	26,150	(1)	44,692	(1,645)	19,818	(576)	90,660	(2,222)
3A-3E	5,145	(1)	236,612	(4,438)	303,541	(6,127)	545,298	(10,566)
4A-4E	-	-	181,831	(1,926)	104,726	(10,871)	286,557	(12,797)
5A-5E	-	-	74,509	(19,269)	99,278	(31,814)	173,787	(51,083)
Ukupno	39,158	(2)	563,276	(35,076)	535,655	(49,611)	1,138,089	(84,689)
Ukupno (neto)		39,156		528,200		486,044		1,053,400

	U hiljadama KM							
	Banke		Privreda		Stanovništvo		Ukupno	
	Bruto	Rezervisanja za rizik	Bruto	Rezervisanja za rizik	Bruto	Rezervisanja za rizik	Bruto	Rezervisanja za rizik
31. decembar 2011.								
Bez rejtinga	6,637	-	14,581	(297)	-	-	21,218	(297)
1A-1E	1,182	-	-	-	-	-	1,182	-
2A-2E	8,370	(2)	76,175	(1,091)	25,992	(643)	110,537	(1,736)
3A-3E	-	-	84,272	(879)	293,555	(7,256)	377,827	(8,135)
4A-4E	150	-	335,454	(2,754)	205,828	(17,753)	541,432	(20,507)
5A-5E	-	-	75,895	(25,824)	58,510	(17,312)	134,405	(43,136)
Ukupno	16,339	(2)	586,377	(30,845)	583,885	(42,964)	1,186,601	(73,811)
Ukupno (neto)		16,337		555,532		540,921		1,112,790

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

a) Upravljanje finansijskim rizikom Banke (nastavak)

Gubici zbog umanjenja vrijednosti i politika rezervisanja

Obezvrijeđeni krediti i hartije od vrijednosti su oni krediti i hartije od vrijednosti za koje Banka utvrdi da nije vjerovatno da će moći da naplati svu dospjelu glavnicu i kamatu prema odredbama ugovora o kreditu/hartijama od vrijednosti. Pojedinačno obezvrijeđena sredstva su ona sredstva za koja je pojedinačno procijenjeno da su obezvrijeđena i za koja su priznati procijenjeni gubici.

Banka vrši ispravku vrijednosti potraživanja koja predstavljaju procjenu Banke o nastalim gubicima u svom kreditnom portfoliju.

Klasifikacija potraživanja se zasniva na analizi kašnjenja u izmirivanju obaveza i indikatora povrata. U slučaju pojedinačne ispravke vrijednosti kredita, budući procijenjeni tokovi gotovine se diskontuju u skladu sa zahtjevima MRS 39, kako bi se došlo odgovarajućeg iznosa ispravke vrijednosti.

Politika otpisa potraživanja

Politika otpisa potraživanja vodi se oprezno uz prethodnu analizu mogućnosti naplate gdje je Banka procijenila da naplata potraživanja nije moguća. Predlaganje otpisa daje odjel u čijoj je nadležnosti klijent, u svakom trenutku nakon što procijeni da su neka potraživanja nenaplativa. Konačni otpisi potraživanja iz poslovnih knjiga su u nadležnosti Uprave Banke i Nadzornog odbora Banke, u zavisnosti od visine otpisa.

Slijedeća tabela prikazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku pozicija bilansa stanja.

	U hiljadama KM				
	Ukupna knjigovodstvena vrijednost	Nije izvršeno umanjenje vrijednosti	Individualno umanjenje vrijednosti (SRP/SRPci)	Rezervisanja za gubitke (PRPLL)	Ukupna neto knjigovodstvena vrijednost
31. decembar 2012. godine					
Novčana sredstva i sredstva kod CBBH	258,425	258,425	-	-	258,425
Sredstva kod drugih banaka	39,158	30,291	-	(2)	39,156
Kredit i potraživanja od klijenata	1,098,931	333,994	(78,164)	(6,523)	1,014,244
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	16,096	16,096	-	-	16,096
Ostala finansijska sredstva	5,731	4,120	(1,197)	-	4,534
	1,418,341	642,926	(79,361)	(6,525)	1,332,455
31. decembar 2011. godine					
Novčana sredstva i sredstva kod CBBH	245,434	245,434	-	-	245,434
Sredstva kod drugih banaka	16,339	6,926	-	(2)	16,337
Kredit i potraživanja od klijenata	1,170,262	278,329	(66,810)	(6,999)	1,096,453
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	15,454	15,454	-	-	15,454
Ostala finansijska sredstva	5,800	4,231	(847)	(47)	4,906
	1,453,289	550,374	(67,657)	(7,048)	1,378,584

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

a) Upravljanje finansijskim rizikom Banke (nastavak)

Kreditni komitentima umanjeni za rezervisanja su prikazani u tabeli ispod:

	U hiljadama KM		
	Ukupna potraživanja po kreditima	Umanjenje vrijednosti	Neto potraživanja po kreditima
31. decembar 2012.			
Portfolio rezervisanja za rizik	858,584	(6,523)	852,061
Pojedinačna rezervisanja za rizik	240,347	(78,164)	162,183
	1,098,931	(84,687)	1,014,244
31. decembar 2011.			
Portfolio rezervisanja za rizik	955,614	(6,999)	948,615
Pojedinačna rezervisanja za rizik	214,648	(66,810)	147,838
	1,170,262	(73,809)	1,096,453

Politika otpisa potraživanja

Pregled ukupnog iznosa individualno umanjenih kredita klijentima, kao i sredstava kod drugih banaka, zajedno sa fer vrijednosti povezanih kolaterala koje Banka drži kao sredstva osiguranja, dat je u nastavku:

	U hiljadama KM				
	Banke	Privreda	Stanovništvo	Vlada	Ukupno
31. decembar 2012. godine					
Ukupno	-	105,965	134,319	63	240,347
Individualno umanjenje kredita	-	(31,606)	(46,535)	(23)	(78,164)
Fer vrijednost kolaterala	-	63,607	81,056	-	144,663
31. decembar 2011. godine					
Ukupno	-	87,167	127,481	-	214,648
Individualno umanjenje kredita	-	(27,801)	(39,009)	-	(66,810)
Fer vrijednost kolaterala	-	60,241	70,815	-	131,056

Kolaterali

U skladu sa standardnim principima kreditnog poslovanja, Banka u svrhu obezbjeđenja plasmana zahtijeva kolateral koji treba pokriti rizik nemogućnosti, odnosno nespremnosti klijenta da izvrši ugovorne obaveze.

Kolateral se najčešće sastoji od jednog ili više instrumenata obezbjeđenja koji slijede:

- novčani depoziti u KM ili stranoj valuti,
- garancije izdate od strane države, državnih fondova ili banaka prve klase,
- garancije izdate od strane matične kompanije, drugih pravnih i fizičkih lica,
- pismo podrške izdato od strane matične kompanije,

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

a) Upravljanje finansijskim rizikom Banke (nastavak)

Kolaterali (nastavak)

- hipoteka nad nekretninom,
- zalog nad pokretnom imovinom,
- sopstvene blanko mjenice,
- zalog nad akcijama i vlasničkim udjelima
- zalog nad drugim hartijama od vrijednosti (npr. obveznice) ili plemenitim metalima,
- prenos potraživanja (sa ili bez obavještenja),
- preuzimanje prava iz polise osiguranja.

Banka zadržava pravo da zatraži bilo koju drugu vrstu instrumenta (ili varijacije gore navedenih instrumenata) koju smatra neophodnom.

Procjena fer vrijednosti umanjenih sredstava je zasnovana na vrijednosti instrumenta obezbjeđenja procijenjenog u trenutku zaduživanja, i ažurira se periodično u skladu sa relevantnim politikama Banke.

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

a) Upravljanje finansijskim rizikom Banke (nastavak)

Kreditna izloženost i kolaterali

	U hiljadama KM					
	Stanovništvo		Pravna lica		Ukupno	
	Maksimalna izloženost kreditnom riziku	Fer vrijednost kolaterala	Maksimalna izloženost kreditnom riziku	Fer vrijednost kolaterala	Maksimalna izloženost kreditnom riziku	Fer vrijednost kolaterala
31. decembar 2012.						
Kreditna izloženost, neto	486,044	239,346	528,200	336,771	1,014,244	576,117
31. decembar 2011.						
Kreditna izloženost, neto	540,921	232,232	555,532	364,898	1,096,453	597,130

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

a) Upravljanje finansijskim rizikom Banke (nastavak)

Kreditna izloženost i kolaterali (nastavak)

Analiza finansijskih sredstava Banke po industrijskim sektorima na bruto i neto principu (umanjeno za rezervacije) je prikazana u sljedećoj tabeli:

	U hiljadama KM			
	31. decembar 2012.	%	31. decembar 2011.	%
Stanovništvo	535,655	37.77%	583,885	40.18%
Trgovina	135,397	9.55%	138,837	9.55%
Rudarstvo i industrija	159,616	11.25%	166,329	11.45%
Usluge, turizam i ugostiteljstvo	15,070	1.06%	23,161	1.59%
Transport i komunikacije	9,056	0.64%	7,921	0.55%
Trgovina nekretninama	40,878	2.88%	50,246	3.46%
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	12,688	0.89%	12,919	0.89%
Građevinarstvo	24,627	1.74%	34,048	2.34%
Finansijske institucije	289,861	20.44%	247,085	17.00%
Energetika	14,371	1.01%	16,045	1.10%
Administracija i druge javne usluge	142,774	10.07%	135,333	9.31%
Ostalo	38,348	2.70%	37,480	2.58%
Manje: Rezervisanja za umanjenje vrijednosti	(85,886)		(74,705)	
	1,332,455		1,378,584	

Problematicni plasmani

Pod problematičnim plasmanima (status NPL) se podrazumijevaju plasmani Banke koji su u kašnjenju preko 90 dana (materijalno značajno kašnjenje podrazumijeva da su dospjele obaveze veće od 2.5% ukupne izloženosti i da je kašnjenje od ulaska u materijalno značajno kašnjenje veće od 90 dana) ili koji imaju iskazane probleme u poslovanju. Po kategorizaciji to su plasmani u C, D i E kategoriji ili sredstva sa posebnim rezervisanjima u skladu sa MRS-om („NPL plasmani“) sa internim rejtingom 5A ili lošijim. Plasmani u kategoriji B i/ili internim rejtingom u rasponu 4a i 4e se dodatno prate ali se ne smatraju NPL plasmanima.

Upravljanje problematičnim plasmanima je centralizovano preko Sektora na nivou obe Banke u Bosni i Hercegovini, a od aprila mjeseca 2011. godine organizovano kroz rad tri odjela i to: Odjel Rehabilitacija nadležan za COR i PUB sektor uključujući i fizička lica (u cjelini ili djelimično) u slučaju da sa jednom ili više pravnih lica - klijenata Odjela Rehabilitacije čine grupu povezanih lica, Odjel Collection nadležan za SME i fizička lica i posebno specijalizovan Odjel LTFR (engleski: Local Task Force Rehabilitation) za praćenje projektnog finansiranja i turizma.

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

a) Upravljanje finansijskim rizikom Banke (nastavak)

Problematicni plasmani (nastavak)

Odjel Rehabilitacija nadležan je za sve klijente COR i PUB (sa svim njihovim povezanim licima) sa statusom rejtinga 5A i lošiji, lokalne klasifikacije C, D i E kategorije, a prenos klijenata iz Tržišta radi se odmah po sticanju ovih uslova. Prije prenosa u Rehabilitaciju, Tržište radi Protokol o prenosu klijenta, odobrenje prenosa je u nadležnosti kreditnih odbora. Dodatno, Odjel Rehabilitacije ima pravo povlačenja i drugih klijenata koji imaju rejting bolji od 5A u svim slučajevima u kojima Odjel Rehabilitacija procijeni da bi moglo doći do pogoršanja kreditnog rizika.

Prilikom identifikacije klijenta kao „NPL“ klijenta, Odjel Rehabilitacija preuzima odgovornost i nadležnost za cijelu Grupu klijenata u Banci i odgovoran je za definisanje strategije naplate na nivou Grupe klijenata.

Prenos klijenata u Rehabilitaciju se radi na nivou Grupe povezanih lica, a svi članovi jedne grupe dobijaju rejting najlošijeg člana grupe. U izuzetnim slučajevima, Rehabilitacija može preuzeti samo određenog člana grupe, ili dodijeliti različit rejting članovima grupe, a što mora biti posebno obrazloženo, dokumentovano i odobreno od nadležnih organa.

Nakon preuzimanja predmeta u Rehabilitaciju, Odjel Rehabilitacija dobija funkcije i tržišta i Credit Menadžmenta, nadležan je za obradu klijenata, monitoring istih, predlaganje načina rješavanja i mogućnosti naplate potraživanja Banke, izračun kreditnog rizika na nivou partije/klijenta po lokalnoj regulativi i MSFI standardima, pribavljanje validnih procjena kolateral, korekcije rejtinga, vrši procjenu i predlaganje formiranja visine SRP rezervacija, te naplatu potraživanja svim raspoloživim pravnim sredstvima.

Za sve klijente Rehabilitacije obavezan je monitoring svakih šest mjeseci.

Reprogram predstavlja plasman koji je refinansiran, reprogramiran ili na neki drugi način konvertovan, odnosno plasman kod kojeg su, zbog korisnikovih promijenjenih uslova i otplatnih sposobnosti, odnosno zbog njegove nemogućnosti otplate prema inicijalno ugovorenom planu ili zbog izmijenjene (na niže) tekuće tržišne stope, ranije ugovoreni rokovi (rok ili otplatni plan) i/ili drugi uslovi naknadno promijenjeni da bi banka dužniku omogućila lakše (a za sebe sigurnije) servisiranje duga.

Odjel Rehabilitacije u smislu vrste/tipa organizacione jedinice sastoji od slijedećih organizacionih jedinica:

- Tim restrukturiranja,
- Workout funkcija,
- Funkcija SRP izvještavanja.

Tim restrukturiranja je nadležan za kompletno praćenje problematičnih klijenata koji putem sanacije i restrukturiranja mogu da se oporave, nastave redovno servisiranje kreditnih obaveza i vrata se u područje normalnog servisiranja (PL).

Polazeći od lošeg ekonomskog okruženja, u kojem Banka djeluje, a koje je nastavljeno i u 2012. godini, Banka je svoju poslovnu politiku značajno usmjerila u pravcu davanja pogodnosti svim svojim klijentima kroz razne mogućnosti širokog spektra reprogramiranja sveukupnih dugovanja.

Prilikom odobravanja reprograma kao posljedica pada poslovnih aktivnosti firmi, posebno se obraćala pažnja na dosadašnju poslovnu saradnju, uzroke nastanka problema u poslovanju, kao i procjenu izvjesnosti ekonomskog oporavka koja bi morala uslijediti u narednom periodu.

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

a) Upravljanje finansijskim rizikom Banke (nastavak)

Problematični plasmani (nastavak)

U procesu restrukturiranja, Banka omogućava klijentima širok spektar pogodnosti i olakšica za oporavak kao što su:

- produžavanje rokova otplate za glavnice potraživanja i/ili kamatu;
- smanjenje kamatnih stope;
- dodatna finansiranja;
- smanjenje iznosa duga, dospelje glavnice i/ili kamate putem otpisa dijela potraživanja;
- balon otplate prilagođena realnim mogućnostima plaćanja iz poslovanja;
- uzimanje druge aktive, odnosno imovine korisnika kao potpunu ili djelimičnu naplatu potraživanja Banke i
- odobravanjem novih grace perioda uz značajna smanjenja kamatnih stopa u definisanim periodima.

Workout funkcija odgovorna je za klijente nad kojima je Banka pokrenula postupak prinudne naplate. Predmete dobija od Tima restrukturiranja koji vrši raskid ugovora, i tada preuzima sve nadležnosti za praćenje ovih klijenata do potpune naplate ili otpisa duga.

Funkcija SRP izvještavanja nadležan za organizovanje i unapređenje rada Tima uz primjenu novih standarda, praćenje zakonskih i internih propisa vezanih za poslove rada Tima, izradu procedura iz domena rada Tima i učešće u izradi politika, mjerenje i obračun rezervisanja za kreditne gubitke po metodologiji utvrđenoj od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske, praćenje primjene grupnih politika i zahtjeva u modulima, koordinisanje, uvođenje i validaciju grupnog SRP alata, učešće u izradi uputstava za SRP alate, testiranje alata i obuku korisnika, analizu faktora koji utiču na promjene rezervisanja i planiranje i predviđanje rezervi za potencijalne gubitke, kreiranje potrebnih izvještaja o obračunatom iznosu rezervisanja za kreditne gubitke po lokalnoj i MSFI regulativi, podršku Account Manager-ima Odjela rehabilitacije i Tima LTFR kod izrade i popunjavanja kreditne rehabilitacijske aplikacije u dijelu SRP rezervisanja, definisanje novih softverskih zahtjeva za potrebe Tima, praćenje njihove realizacije, testiranje, te pružanje informacija svim korisnicima o načinu rada u aplikacijama, kao i sve ostale poslove vezane za upravljanje i kontrolu kompletnog SRP procesa.

Sektor Naplate

Sektor Naplate je nadležan za naplatu potraživanja od Retail i SME klijenata i organizovan je na način da obavlja svoje poslove kroz slijedeće odjele:

- Odjel rane naplate (Early Collection) je nadležan za praćenje portfolija, naplatu telefonskim putem i održavanje sastanaka sa klijentima koji kasne od 10 do 30 dana, a čije dospelje obaveze prelaze 30,00 KM.
- Odjel prevencije (Prevention) je nadležan za praćenje portfolija, naplatu telefonskim putem i održavanje sastanaka sa klijentima koji kasne od 31 do 90 dana, duga većeg od 30,00 KM.
- Odjel sanacije gubitaka (Loss Recovery) je nadležan za praćenje portfolija, naplatu telefonskim putem i održavanje sastanaka sa klijentima čiji dani kašnjenja prelaze 90 dana i duga većeg od 30,00 KM.
- Odjel administracije je nadležan za slanje opomena i obavještenja o dugu klijentima putem SMS, pisama i dr. Takođe je zadužen za aktiviranje instrumenata osiguranja, izračune dugovanja, obradu zahtjeva za restrukturiranje, otkaze ugovora, saradnju sa eksternim agencijama za naplatu, pirgovore, prijem i slanje pošte.

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

a) Upravljanje finansijskim rizikom Banke (nastavak)

Sektor Naplate (nastavak)

Pravni odjel (Legal, kao i za repossession) je nadležan za sve sudske predmete u nadležnosti Sektora naplate.

Remarketing odjel je odgovoran za procjenu i prodaju izuzete imovine kao i za koordinaciju i organizovanje marketinških aktivnosti za prodaju iste.

Restruktuirani i refinansirani krediti na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine dati su u nastavku:

	U hiljadama KM	
	Broj ponovno ugovorenih kredita	Vrijednost
31. decembar 2012. godine		
Pravna lica	15	39,963
Fizička lica i preduzetnici	5	38
Ukupno	20	40,001
31. decembar 2011. godine		
Pravna lica	37	159,040
Fizička lica i preduzetnici	199	3,374
Ukupno	236	162,414

Vanbilansne stavke

Obaveze po kreditima

Iznosi ugovorenih iznosa finansijskih obaveza Banke iz vanbilansa kojima se obavezala na kreditiranje komitenata su prikazani u tabeli ispod.

	U hiljadama KM			
	Do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Na dan 31. decembra 2012.				
Obaveze po kreditima	62,217	9,051	12,163	83,431
Na dan 31. decembra 2011.				
Obaveze po kreditima	43,276	4,762	32,671	80,709

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

a) Upravljanje finansijskim rizikom Banke (nastavak)

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze su takođe uključene u tabelu ispod, bazirano na najranijem datumu dospjeća po ugovoru.

	U hiljadama KM			
	Do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Na dan 31. decembra 2012.				
Plative, činidbene garancije i akreditivi	25,762	887	2,085	28,734
Na dan 31. decembra 2011.				
Plative, činidbene garancije i akreditivi	23,865	8,616	2,220	34,701

b) Tržišni rizik

Tržišni rizik se odnosi na potencijalne gubitke nastale zbog promjene tržišnih cijena. Banka klasifikuje rizike tržišne cijene prema faktorima rizika u promjenama kamatnih stopa, kreditnog raspona, valuta, nestabilnostima i rizicima cijena akcija, kao i rizicima alternativnih investicija.

Rizici tržišne cijene mogu nastati iz hartija od vrijednosti (i proizvoda sličnih hartijama od vrijednosti), novca i proizvoda u stranoj valuti, derivata, promjena valute i rezultata hedžinga, imovine slične kapitalu ili iz upravljanja imovinom i obavezama.

Pored tržišnog rizika, rizici tržišne likvidnosti mogu takođe nastati ako je, u slučaju slabe potražnje na tržištu, Banka u nemogućnosti da likvidira stavke za trgovanje u periodima niske likvidnosti (ili zbog zahtjeva za poravnanjem baziranih na riziku) u kratkom roku. Postojeće stavke se uzimaju u obzir kao ograničavajući faktori tržišnih rizika.

Opšti zahtjevi

Banka razvija svoju strategiju tržišnog rizika na temelju strateških rasprava između odgovornih odjeljenja Riznice i Kontrole rizika. Odluke o kombinovanim poslovnim i strategijama rizika donosi Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO).

Kao sastavni dio dnevnog izvještavanja, Uprava prima podatke o rizičnosti vrijednosti (value-at-risk, VaR) i poslovanju vezanih za prodajne transakcije na dnevnoj osnovi, te podatke o bankarskim ulaganjima i upravljanju tržišnim rizikom na sedmičnoj osnovi. Takođe postoji dnevni izvještaj Upravi u kojem se podnose ključni podaci o riziku i poslovanju podružnica. U ovim izvještajima, rizičnost vrijednosti na nivou filijale se upoređuje sa definisanim limitima. Prekoračenja limita pokreću definisane procese eskalacije na nivou Uprave.

Povezane banke, Hypo Alpe-Adria Grupe (u daljem tekstu: HGAA) računaju rizik prema uputstvima HGAA za svoje portfolije. Rezultati se prezentuju Upravi kao dio tekućeg izvještavanja prema HGAA. Ovo važi i za Banku kao podružnicu HGAA.

Mjerenje rizika

Banka računa svoj tržišni rizik kao dio dnevnog monitoringa metodama rizičnosti vrijednosti na jednodnevnoj osnovi, sa sigurnošću od 99% u skladu sa grupnim standardima. Osnovni instrument koji se koristi u ovom procesu je Monte Carlo simulacija sa eksponencijalno ponderisanim periodom od 250 dana. Za potrebe utvrđivanja zahtjeva za rizik kapitala za izračun kapaciteta nosivosti rizika, vrijednosti su proporcionalno smanjene na jednoobrazni nivo pouzdanosti od 99.895%, uz predviđenu likvidnost u periodu od 126 dana.

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

b) Tržišni rizik (nastavak)

Mjerenje rizika (nastavak)

Model računa potencijalne gubitke uzimajući u obzir istorijske fluktuacije tržišta (nestabilnosti) i tržišni kontekst (povezanosti). Pouzdanost metoda mjerenja tržišnog rizika se redovno provjerava, posebno u odnosu na kvalitet pojedinih metoda rizika. Kao dio testiranja unazad, očekivanja rizika se upoređuju sa rezultatima (dobiti ili gubitkom). U skladu sa bazelskim „semafor“ pristupom, prognoza kvaliteta modela rizika je odgovarajuća.

Dok se VaR, koja je određena zahtjevima za monitoring, koristi za prognozu potencijalnih gubitaka u redovnim uslovima na tržištu, koriste se i analize usmjerene na buduće događaje koje upotrebljavaju ekstremne pretpostavke. Tržišne pozicije se podvrgavaju značajnim promjenama tržišnih cijena, kriznim situacijama i „worst case“ scenarijima kao dio takozvanog „stres testa“, te se, koristeći simulirane rezultate, analiziraju tražeći značajne potencijalne rizike. Stres scenariji se prate kako bi se utvrdilo da li su adekvatni, te se po potrebi prilagođavaju. Banka trenutno ne koristi vlastite interne modele rizika za regulatorne zahtjeve. Umjesto njih se koristi standardni metoda Grupe.

Rizik promjene kamatne stope u knjizi investicija se određuje kao rizik tekuće vrijednosti, kao i svi tržišni rizici u Banci. Rizik promjene kamatnih stopa u knjizi investicija je većim dijelom integrisan u tekući monitoring kontrole tržišnog rizika po rizičnoj vrijednosti. Prekid ugovornih prava se modeluje kao opcija i ulazi u izračun rizika. Sve stohastičke pozicije se knjiže u skladu s internim modelima. Prema zahtjevima Bazela II, šok-scenario za kamatnu stopu sa početnim stanjem od 200 se računa za rizik promjene kamatne stope u knjizi investicija. Promjene vrijednosti gotovine izračunate u odnosu na regulatorni kapital su daleko ispod takozvanog „nepodobnog kriterija“. Takođe, veliki broj potencijalnih tržišnih fluktuacija može se izračunati i predstaviti kroz izračun standardnih, budućih, istorijskih i ekstremnih scenarija.

Ublažavanje rizika

U skladu s grupnom strategijom rizika, koja je pokrenuta u avgustu 2010. godine, limit od 10% rizika kapitala je postavljen za tržišni rizik. Postavljeni iznos rizika kapitala predstavlja maksimalni gubitak koji može nastati kao posljedica upijanja tržišnog rizika. Kapital tržišnog rizika je raspoređen na pojedinačne faktore tržišnog rizika (kamatna stopa, valuta, akcije, kreditni raspon, nestabilnosti i alternativne investicije) određivanjem limita faktora rizika. Limiti faktora rizika su dalje definisani i diferencirani preko djelimičnih portfolija. Dodatno, sistem limita pruža podršku preko definisanih nivoa upozorenja koji rano ukazuju na negativne događaje.

Kontrola i monitoring rizika

Sve tržišne rizike centralno nadgleda odjeljenje kontrole rizika koje je nezavisno od svih aktivnosti trgovanja. Kao prilog regulatornim zahtjevima, ovo odjeljenje takođe obezbjeđuje transparentnost rizika i redovno izvještavanje članu Uprave zaduženom za ovu oblast. Uprava takođe prima poseban mjesečni izvještaj o stvarnoj tržišnoj situaciji, te rezultatima testiranja unazad i stres testova sa komentarima o potencijalnim značajnim događajima.

Kontrola rizika kamatne stope se vrši na institucionalnoj osnovi u skladu sa regulatornim zahtjevima vezanim za statistiku rizika kamatne stope. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, koji se sastoji od Uprave te ključnih članova sektora riznice, kontrola rizika i finansijskog kontrolinga, redovno se sastaje kako bi analizirao i odlučio o mjerama vezanim za strukturu bilansa stanja i kontrole likvidnosti.

Pregled tržišnog rizika

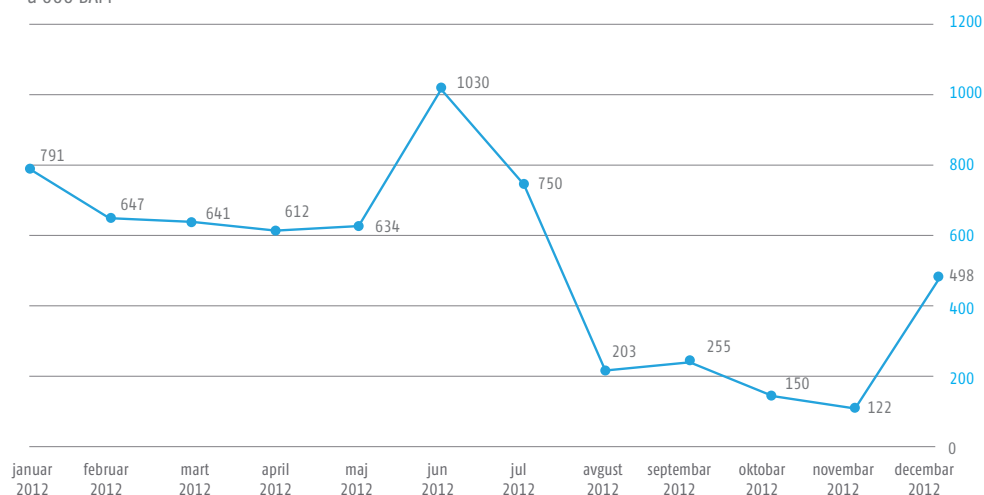
Tabela prikazuje kretanje rizika kamatne stope (uključujući rizik kamatne stope knjige trgovanja hartijama od vrijednosti) za Banku u 2012. godini. Periodični izvještaj o fiksnoj kamati za Banku sadrži sve relevantne kamatne stope u bilansu i vanbilansu sa sljedećim datumom kamatne stope. Stohastički gotovinski tokovi su predstavljeni jednoobraznim standardima datim od strane Grupe i sa lokalnim modelima za transakcije specifične za zemlju. Grafik pokazuje rizik promjene kamatne stope za Banku (knjiga trgovanja hartijama od vrijednosti i bankarska knjiga).

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

b) Tržišni rizik (nastavak)

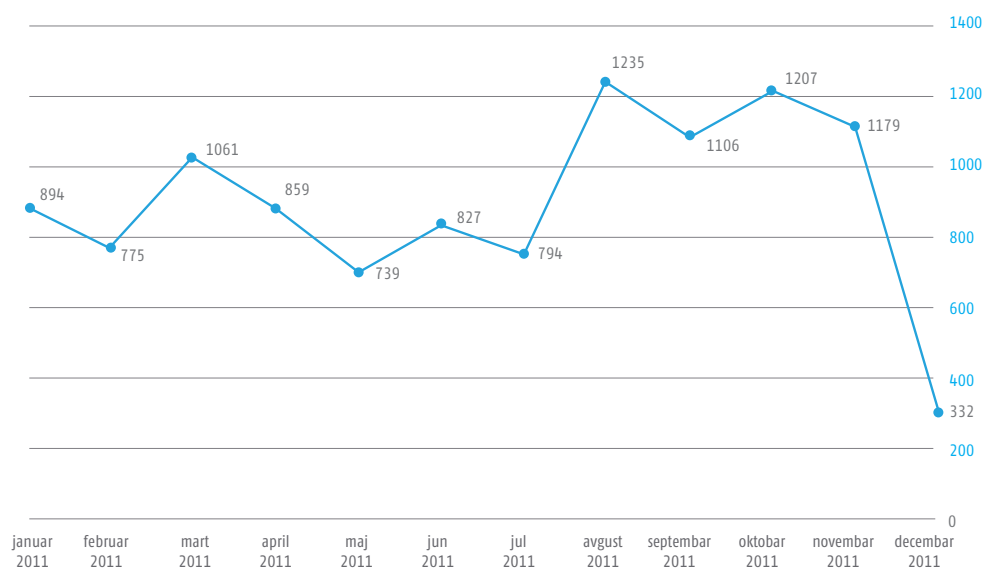
Rizik kamatne stope (knjiga trgovanja HOV + bankarska knjiga) – 2012. godina

Rizik kamatne stope (Knjige trgovanja + ZIBI) – VaR (99%, 1 dan)
u 000 BAM

Rizik kamatne stope (knjiga trgovanja HOV + bankarska knjiga) – 2011. godina

Rizik kamatne stope (Knjige trgovanja + ZIBI) – VaR (99%, 1 dan)
u 000 BAM

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

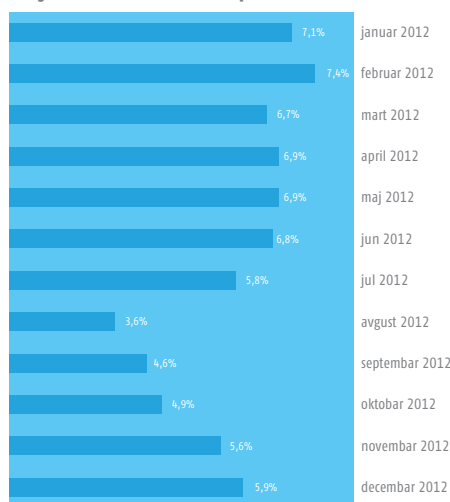
b) Tržišni rizik (nastavak)

Pregled tržišnog rizika (nastavak)

Metodologija izračuna rizika kamata je usmjerena ka specifikacijama Oesterreichische Nationalbank (OeNB) u pogledu izračuna statistike rizika kamate.

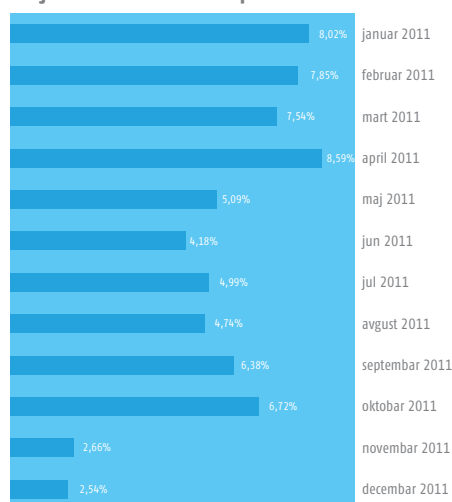
Početno, rizici kamata po pojedinoj valuti se određuju na temelju periodičnog izvještaja Banke o fiksnim kamatama; drugi korak računa omjer rizika kamate i kapitala kao postotak izvora kapitala.

Omjer rizika kamate i kapitala exNIB u %

2012.

Omjer rizika kamate i kapitala exNIB u %

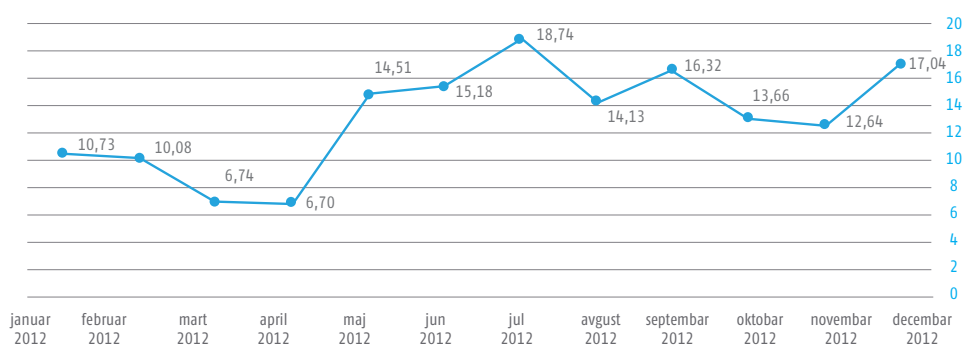

2011.

Podaci za određivanje rizičnosti vrijednosti za otvorene devizne pozicije na nivou Banke se zasnivaju na podacima iz OeNB izvještaja i sadrže operativne poslovne aktivnosti. Rizična vrijednost za ovaj devizni rizik je bila približno 17.04 hiljada KM (8.71 hiljada EUR) na dan 31. decembra 2012. godine sa intervalom pouzdanosti od 99%.

Promjena u VaR - otvorene devizne pozicije – 2012. godina

Promjena u VaR - otvorene devizne pozicije
u 000 BAM

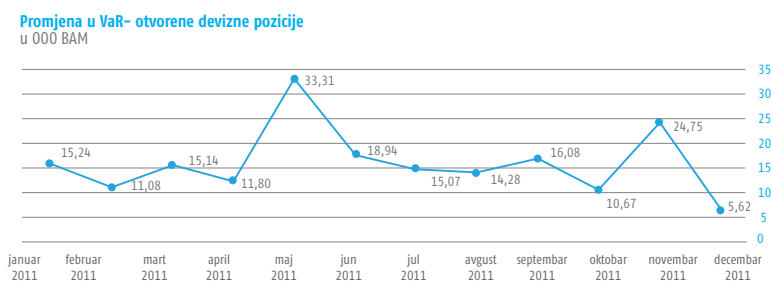

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

b) Tržišni rizik (nastavak)

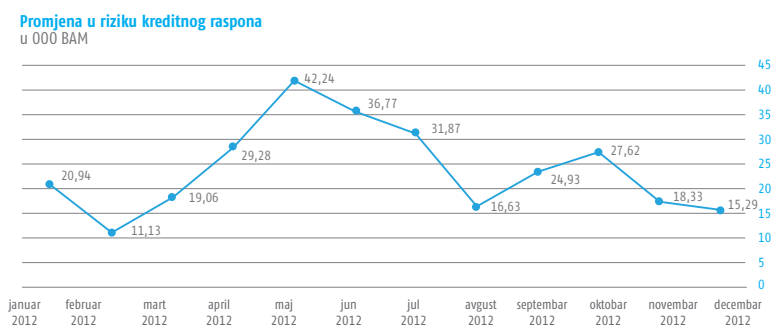
Pregled tržišnog rizika (nastavak)

Promjena u VaR – otvorene devizne pozicije – 2011. godina

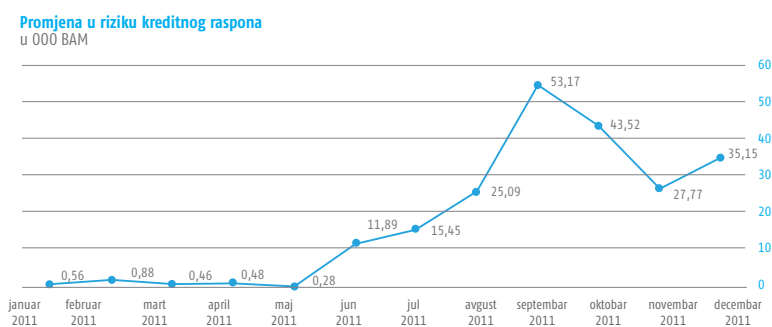

Rizik kreditnog raspona za Banku je na kraju 2012. godine iznosio 15.29 hiljada KM (7.82 hiljada EUR), sa jednodnevnom VaR i intervalom pouzdanosti od 99%.

Promjena u riziku kreditnog raspona - 2012. godina

Promjena u riziku kreditnog raspona - 2011. godina

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

c) Devizni rizik

Devizni rizik predstavlja izloženost Banke mogućem uticaju promjena deviznih kurseva i opasnost da nepovoljne promjene rezultuju gubicima banke u KM (domaćoj valuti). Nivo rizika predstavlja funkciju visine i dužine trajanja izloženosti Banke mogućim promjenama deviznih kurseva, i zavisi od visine zaduženja Banke u inostranstvu i stepena devizne usklađenosti aktive i pasive bilansa i vanbilansa Banke, tj. stepena usklađenosti njenih deviznih tokova.

Izloženost deviznom riziku proizlazi iz kreditnih, depozitnih, investicijskih aktivnosti i aktivnosti trgovanja. Kontrolise se dnevno prema zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te za aktivu i pasivu denominiranu u stranim valutama. Tokom godine otvorene devizne pozicije održavale su se u okviru limita propisanih Odlukama Agencije za bankarstvo Republike Srpske i u okviru internih limita utvrđenih prema metodologiji Hypo Grupe. Devizna usklađenost finansijske aktive i finansijske pasive održava se kroz aktivnosti kupoprodaje svih valuta, ugovaranje depozita sa valutnom klauzulom i praćenjem odobravanja kredita sa ugovorenom valutnom klauzulom. Aktivnosti i odgovornosti za upravljanje deviznim rizikom utvrđene su Programom za upravljanje deviznim rizikom Banke.

Kredit i depoziti plasirani u KM koji imaju ugovorenu valutnu klauzulu prikazani su odgovarajućim pozicijama strane valute.

Banka je imala sljedeću deviznu poziciju:

	u hiljadama KM				Devizni podbilans	KM podbilans	Ukupno
	EUR	USD	CHF	Ostale valute			
31. decembar 2012. godine							
AKTIVA							
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke	5,718	770	1,079	1,343	8,910	249,515	258,425
Sredstva kod drugih banaka	19,304	7,479	8,374	3,999	39,156	-	39,156
Kredit i potraživanja od klijenata	694,645	-	164,734	-	859,379	154,865	1,014,244
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	24	347	-	-	371	15,725	16,096
Ostala finansijska aktiva	1,452	32	7	1	1,492	3,042	4,534
Ukupna aktiva	721,143	8,628	174,194	5,343	909,308	423,147	1,332,455
PASIVA							
Depoziti banaka i finansijskih institucija	211,878	2	168,934	-	380,814	9,513	390,327
Depoziti komitenata	309,151	7,591	8,060	2,346	327,148	217,967	545,115
Obaveze po kreditima	156,461	-	-	-	156,461	-	156,461
Subordinisane obaveze	35,479	-	-	-	35,479	-	35,479
Ostale finansijske obaveze	12,838	-	2,105	-	14,943	3,208	18,151
Ukupne obaveze	725,807	7,593	179,099	2,346	914,845	230,688	1,145,533
Neto devizna pozicija	(4,664)	1,035	(4,905)	2,997	(5,537)	192,459	186,922

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

c) Devizni rizik (nastavak)

	u hiljadama KM				Devizni podbilans	KM podbilans	Ukupno
	EUR	USD	CHF	Ostale valute			
31. decembar 2011. godine							
AKTIVA							
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke	7,174	405	841	1,243	9,663	235,771	245,434
Sredstva kod drugih banaka	6,283	6,103	2,572	1,379	16,337	-	16,337
Kredit i potraživanja od klijenata	740,213	25	192,265	-	932,503	163,950	1,096,453
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	24	353	-	-	377	15,077	15,454
Ostala finansijska aktiva	1,013	75	-	-	1,088	3,818	4,906
Ukupna aktiva	754,707	6,961	195,678	2,622	959,968	418,616	1,378,584
PASIVA							
Depoziti banaka i finansijskih institucija	211,166	8	187,615	-	398,789	42,132	440,921
Depoziti komitenata	330,434	6,962	7,585	1,690	346,671	196,649	543,320
Obaveze po kreditima	146,261	-	-	-	146,261	-	146,261
Subordinisane obaveze	35,470	-	-	-	35,470	-	35,470
Ostale finansijske obaveze	13,181	2	7,262	-	20,445	12,927	33,372
Ukupne obaveze	736,512	6,972	202,462	1,690	947,636	251,708	1,199,344
Neto devizna pozicija	18,195	(11)	(6,784)	932	12,332	166,908	179,240

d) Upravljanje rizikom kamatne stope

Operacije Banke su pod uticajem rizika promjene kamatnih stopa u onoj mjeri u kojoj kamatonosna aktiva i obaveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima.

Kod varijabilnih kamatnih stopa, imovina i obaveze Banke podložni su i baznom riziku, koji predstavlja razliku u načinu određivanja cijena raznih indeksa varijabilnih kamatnih stopa, kao što su stopa štednje, šestomjesečni EURIBOR i različite vrste kamata. Aktivnosti upravljanja rizicima usmjerene su na optimiziranje neto kamatnog prihoda u skladu s poslovnom strategijom Banke, uz date tržišne kamatne stope.

Banka posjeduje Proceduru za upravljanje rizikom kamatnih stopa čiji je cilj upravljanje i ograničavanje potencijalnog gubitka Banke zbog promjena stranih i domaćih kamatnih stopa koje utiču na ekonomsku i tržišnu vrijednost Banke.

Za postizanje ciljeva Procedure za upravljanje rizikom kamatnih stopa Banka identifikuje pozicije koje su osjetljive na promjenu kamatnih stopa, priprema podatke za obračun kamatno osjetljivih pozicija, utvrđuje metode mjerenja rizika, utvrđuje kontrolne mehanizme i utvrđuje limite, utvrđuje ovlaštenja i odgovornosti i izvještava.

Svrha upravljanja rizikom kamatne stope, kao segmentom upravljanja aktivom i pasivom, je da odredi optimalnu kamatnu stopu, a samim tim i prihod Banke, uzimajući u obzir uslove na tržištu i konkurentno okruženje, a da istovremeno kamatnu stopu usklađuje sa bančinom aktivom i pasivom. S obzirom na ovaj cilj, veoma je bitno da se procjeni osjetljivost prihoda prema naglim promjenama kamatne stope na tržištu.

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

d) Upravljanje rizikom kamatne stope (nastavak)

U cilju zaštite izloženosti riziku kamatne stope, Banka ugovara varijabilnu kamatnu stopu, usklađuje strukturu kamatonosne aktive i obaveza na koje se plaća kamata i koristi druga sredstva upravljanja rizikom kamatnih stopa.

Banka upravlja kamatnim rizikom tako što:

- adekvatno utvrđuje nivo kamatne marže, odnosno usklađuje visinu kamatnih stopa na pozicijama kamatno osjetljive aktive i pasive, uz istu ročnost i vremenski interval u okviru koga se ponovo utvrđuje visina kamatne stope; i/ili
- obezbjeđuje ročnu usklađenost kamatno osjetljive aktive i pasive (kada je utvrđena fiksna kamatna stopa) odnosno usklađuje rok (vremenski interval za ponovno utvrđivanje kamatnih stopa u slučaju kada se primjenjuje promjenljiva kamatna stopa).

Banka je izložena rizicima koji kroz efekte promjena visine kamatnih stopa na tržištu djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine.

Kamatni rizik predstavlja nepovoljnu promjenu cijena aktivnih kamatnih stopa u odnosu na nivo pasivnih kamatnih stopa.

U upravljanju kamatnim rizikom Banka koristi simulaciju očekivanih i ekstremnih promjena kamatnih stopa i uticaj tih promjena na bilans uspjeha.

e) Upravljanje rizikom likvidnosti

Definicija

Banka definiše rizik likvidnosti kao rizik nemogućnosti plaćanja dospjelih obaveza na vrijeme ili, u punom iznosu, ili - u slučaju krize likvidnosti - mogućnosti da se samo osigura refinansiranje po povišenim tržišnim cijenama, ili mogućnosti samo da se proda imovina sa popustom u odnosu na tržišnu cijenu.

Opšti uslovi

Strateška načela rukovanja rizikom likvidnosti Banke su definisani strategijom rizika. Najvažniji cilj upravljanja i kontrole rizika likvidnosti je osigurati da Banka održava svoju sposobnost da izvrši plaćanja i preduzme aktivnosti refinansiranja u bilo koje vrijeme. Uslovi vezani za sadržaj i organizaciju upravljanja i kontrole rizika likvidnosti su određeni priručnikom likvidnosti koji se primjenjuje na cijeloj HGAA. U Banci, vođenje i upravljanje likvidnošću je u nadležnosti funkcije riznice. Jedinica riznice je odgovorna za upravljanje operativnom likvidnošću i poravnanje likvidnosti. Kontrola rizika likvidnosti je odgovornost Odjela kontrole rizika Banke. Mjerenje rizika, ograničenja kao i pravovremeno i dosljedno izvještavanje se provodi.

Banka je usvojila planiranje hitne likvidnosti postavljene u pisanom obliku. Ona utvrđuje postupke i kontrolu koji su potrebni za otklanjanje neposredne ili rješavanja akutne krize. U slučaju krize likvidnosti, prioriteti Banke su rigorozno održavanje sposobnosti za plaćanje i sprečavanje narušavanja ugleda banke.

Mjerenje rizika

Glavni metodološki alat za mjerenje, analizu, praćenje i izvještavanje o riziku likvidnosti unutar Banke je pregled likvidnosti. On se koristi za ilustraciju jaza likvidnosti koji proizlazi iz determinističkih i modeliranih budućih tokova gotovine i ostvarivog potencijala pokrivanja likvidnosti u čvrsto definisanim vremenskim okvirima.

Potencijal likvidnosti kvantifikuje kapacitet Banke - u iznosima i datumima - radi osiguravanja likvidnih sredstava u najranijim prilikama i po troškovno efikasnim uslovima i odredbama. On naglašava mogućnosti u pogledu pokrivanja jaza likvidnosti i naglašava sve rizike likvidnosti povezane sa tokovima plaćanja.

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

e) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Najvažnije komponente potencijala likvidnosti su kako slijedi:

- slobodan pristup sredstvima centralne banke i među-bankarskim sredstvima,
- druge dostupne i prihvatljive hartije od vrijednosti,
- potencijal emisije u registru pokrića,
- emisije referencijalnih obveznica,
- primljene linije matične kompanije, kao i
- potencijal sekjuritizacije.

Osim normalnog scenarija, druga analiza scenarija pod stresnim uslovima, kao što su kriza reputacije (pogoršanje rejtinga, rizik ugleda), tržišne krize (ograničavajuće mogućnosti finansiranja na tržištima kapitala, povećan odljev gotovine, kao i prenos limita), su dodatak mjerenju spektra rizika.

Na temelju pregleda likvidnosti, ključni pokazatelji se određuju za različite scenarije, koje omogućuju kompaktnu procjenu situacije likvidnosti. Pokazatelji likvidnosti (prikazuje najužu poziciju likvidnosti) i „time to wall“ ključne figure (prikazuje maksimalnu likvidnost na duže vrijeme) za do jedne godine se računaju za procjenu situacije likvidnosti - iako se posebna važnost pridaje korištenju tokom prve 4 sedmice.

U svrhu ograničavanja strukturne likvidnosti, gubici u gotovinskoj vrijednosti u slučaju povećanja u rasprostranjenosti finansiranja zbog pogoršanja rejtinga, se u obračunu podnošenja rizika upoređuju sa ekonomskim kapitalom.

Kontrola rizika

Skup različitih rezervi likvidnosti osigurava da Banka zadržava sposobnost plaćanja čak i tokom kriznih situacija. One se podvrgavaju različitom stresu kako bi se održavao pregled raspoloživih resursa likvidnosti kroz odgovarajuće jedinice čak i u kriznim situacijama. Osim toga, Banka ima vlastiti amortizer likvidnosti za stresne situacije, koji se sastoji od hartija od vrijednosti prihvatljivih za Evropsku Centralnu Banku (ECB) ili hartija od vrijednosti koje se mogu brzo likvidirati, kao i zajamčenih među-bankarskih kreditnih linija.

Izvjestaj o novčanom toku sastavljen od determinističkih, stohastičkih i prognostičkih podataka čini osnovu ovog procesa. Kratkoročna prognoza podataka je izazvana direktno iz klijentovih transakcija od strane poslovnih jedinica u svrhu kratkoročne kontrole, dok se planirani proračunski podaci koriste se za srednjoročnu kontrolu.

Bilo koji jazovi koji nastaju se upoređuju sa likvidnim potencijalom – kao dobro razgranatom grupom rezervi likvidnosti na raspolaganju za upravljanje likvidnošću. Rezerve likvidnosti se podvrgavaju redovnom pregledu i stresu, zavisno od situacije na tržištu (kao što je opisano gore). Osim strukture, kontrole se fokusiraju na postizanje minimalne rezerve, kao i prvog i drugog razreda rezerve likvidnosti.

Praćenje rizika

Praćenje rizika likvidnosti se, s jedne strane, provodi na temelju likvidnosti i „time to wall“ ključnih pokazatelja (maksimalna likvidnost na duže vrijeme), pod normalnim i stresnim uslovima, te s druge strane, kroz integraciju strukturnih rizika likvidnosti u ukupnu kontrolu banke (podnošenje rizika).

Limits za kratkoročnu likvidnost, kao i za ograničenje dugoročne strukturne likvidnosti postavljeni su, kako na nivou Grupe tako i za pojedine filijale, a prate se stalno. Kako bi se osiguralo da se postojeći jaz likvidnosti može zatvoriti u bilo koje vrijeme kroz mobilizaciju likvidnih potencijala, granične vrijednosti su definisane za sve scenarije i ako se oni pređu, mjere moraju biti uvedene za smanjivanje identifikovanih rizika likvidnosti.

Pregledi likvidnosti, kao i drugi relevantni ključni pokazatelji su sastavni dio redovnog izvještavanja o riziku Uprave i kontrolnih jedinica odgovornih za rizik likvidnosti.

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

e) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Analiza ročnosti za finansijska sredstva i obaveze

Tabela u nastavku prikazuje analizu sredstava i obaveza po njihovom dospijeću, a na osnovu preostalog vremenskog perioda od datuma bilansa stanja do dogovorenog datuma plaćanja obaveza.

	u hiljadama KM				
	Do 1 mjeseca	1 - 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	Preko 1 godine	Ukupno
Na dan 31. decembra 2012.					
Finansijska aktiva					
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke	258,425	-	-	-	258,425
Sredstva kod drugih banaka	39,156	-	-	-	39,156
Kredit i potraživanja od klijenata	205,221	26,626	119,369	663,028	1,014,244
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	4,096	13	9,942	2,045	16,096
Ostala finansijska aktiva	4,534	-	-	-	4,534
Ukupno	511,432	26,639	129,311	665,073	1,332,455
Finansijske obaveze					
Depoziti banaka	10,360	3,628	25,150	351,189	390,327
Depoziti komitenata	267,583	63,493	153,716	60,323	545,115
Obaveze po uzetim kreditima	912	2,262	7,504	145,783	156,461
Subordinirani dug	-	-	-	35,479	35,479
Ostale finansijske obaveze	18,151	-	-	-	18,151
Ukupno	297,006	69,383	186,370	592,774	1,145,533
Ročna neusklađenost	214,426	(42,744)	(57,059)	72,299	186,922
Na dan 31. decembra 2011.					
Finansijska aktiva					
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke	245,434	-	-	-	245,434
Plasmani bankama	16,337	-	-	-	16,337
Kredit i potraživanja od klijenata	133,741	49,666	177,529	735,517	1,096,453
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	-	9,779	4,881	794	15,454
Ostala finansijska aktiva	4,906	-	-	-	4,906
Ukupno	400,418	59,445	182,410	736,311	1,378,584
Finansijske obaveze					
Depoziti banaka	45,151	25,169	8,532	362,069	440,921
Depoziti komitenata	227,712	113,165	124,936	77,507	543,320
Obaveze po uzetim kreditima	1,363	1,389	4,744	138,765	146,261
Subordinirani dug	-	-	-	35,470	35,470
Ostale finansijske obaveze	33,372	-	-	-	33,372
Ukupno	307,598	139,723	138,212	613,811	1,199,344
Ročna neusklađenost	92,820	(80,278)	44,198	122,500	179,240

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

f) Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza

Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza

U tabeli ispod dat je kratak prikaz iskazanih iznosa i fer vrijednosti sredstava i obaveza:

	u hiljadama KM		Fer vrijednost	
	Knjigovodstvena vrijednost			
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Sredstva				
Sredstva kod drugih banaka, neto	258,425	261,771	258,425	261,771
Kredit i potraživanja od klijenata	1,014,244	1,096,433	1,031,044	1,093,340
Obaveze				
Depoziti banaka i komitenata	935,442	984,241	935,626	982,405
Obaveze po kreditima	156,461	146,261	144,955	146,261
Subordinisane obaveze	35,479	35,470	35,479	35,470

(i) Sredstva kod drugih banaka

Depoziti kod drugih banaka uključujući međubankarske plasmane

Fer vrijednost plasmana sa fluktuirajućom kamatom i "overnight" depozita predstavlja njihovu iskazanu vrijednost. Procijenjena vrijednost depozita sa fiksnom kamatom stopom zasnovana je na diskontovanim novčanim tokovima uz korištenje kamatnih stopa koje preovladavaju na tržištu novca za dugove sa sličnim i preostalim dospeljem.

(ii) Kredit i potraživanja od klijenata, neto

Kredit klijenata su prikazani umanjeni za iznos od rezervisanja za kreditne gubitke. Procijenjena fer vrijednost kredita i avansa predstavlja diskontovani iznos procijenjenih budućih očekivanih novčanih tokova. Očekivani novčani tokovi se diskontuju po tekućim tržišnim stopama kako bi se odredila njihova fer vrijednost.

(iii) Depoziti drugih banaka, klijenata, drugi depoziti, druge pozajmice i subordinisane obaveze

Procijenjena fer vrijednost depozita bez navedenog dospelja, uključujući beskatne depozite, predstavlja iznos koji se vraća na zahtjev. Procijenjena fer vrijednost depozita sa fiksnom kamatom i drugih pozajmica koje nisu navedene na aktivnom tržištu zasnovana je na diskontovanim novčanim tokovima korištenjem kamatnih stopa za nove dugove sa sličnim preostalim dospeljem.

Fer vrijednost oročenih depozita sa promjenljivom kamatom stopom približno je jednaka njihovoj iskazanoj vrijednosti na dan bilansa stanja.

Subordinisane obaveze sa promjenljivom kamatom stopom su približno jednake iskazanoj vrijednosti na dan bilansa stanja.

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

g) Operativni rizici

Upravljanje operativnim rizikom je važan dio poslovanja Banke, koji omogućava njeno dugoročno uspješno poslovanje i očuvanje ugleda.

U okviru operativnih rizika Banka provodi sljedeće aktivnosti:

- definisanje i identifikacija operativnog rizika,
- razvoj i primjena metoda i sistema za mjerenje, analizu, ograničenje i kontrolu operativnog rizika u skladu sa regulatornim i zahtjevima Grupe,
- mjerenje, analiza i nadgledanje operativnog rizika u skladu sa minimalnim standardima za upravljanje operativnim rizikom,
- održavanje baze podataka o gubicima po osnovu operativnog rizika – redovno prikupljanje podataka i izvještavanje o štetnim događajima,
- redovno ažuriranje postojećih i izrada novih politika, priručnika i procedura u skladu sa zakonskom regulativom i standardima Grupe,
- provođenje kvalitativnih procjena (analize scenarija i procjene rizika) s ciljem identifikacije i procjene rizika u poslovnim procesima,
- upravljanje reputacijskim rizikom s ciljem identifikovanja, procjene, kontrole, praćenja i prijavljivanja reputacionog rizika,
- edukacija svih zaposlenika s ciljem poboljšanja njihovog znanja i iskustva, osvještenosti i vještina u operativnom riziku uošte ili u specifičnim procesima (npr. prikupljanje podataka o gubitku, procjena rizika).

U cilju unapređenja procesa upravljanja operativnim rizicima u Banci su planirane sljedeće aktivnosti:

- pokretanje aktivnosti na adekvatnom upravljanju operativnim rizicima na svim projektima, na razvoju novih produkata, procesa i sistema;
- kontinuirana edukacija svih zaposlenika Banke s ciljem povećanja znanja i svijesti o važnosti upravljanja Operativnim rizikom-jačanje OpRisk kulture.

h) Upravljanje rizikom kapitala

U skladu sa Zakonom o bankama (Službeni glasnik Republike Srpske 44/03), minimalni iznos uplaćenog novčanog kapitala Banke i najniži iznos neto kapitala koji Banka mora održavati, ne može biti manji od 15,000 hiljada KM. Banka ima upisani kapital u iznosu od 129,168 hiljada KM, i usklađena je sa odredbama ovog zakona.

Kapital Banke čine osnovni kapital umanjen za odbitne stavke osnovnog kapitala i dopunski kapital.

Osnovni kapital Banke čine uplaćeni akcionarski kapital i rezerve Banke. Odbitne stavke osnovnog kapitala su iznos nematerijalne imovine, nepokriveni gubitak iz prethodnih godina i gubitak tekuće godine, knjigovodstvena vrijednost vlastitih akcija u posjedu Banke, iznos nedostajućih rezervi za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Dopunski kapital Banke čine: iznos opštih rezervi za pokriće kreditnih gubitaka za aktivu Banke procijenjenu kao kategorija A, iznos obračunate dobiti u tekućoj godini revidirane i potvrđene od strane eksternog revizora, iznos subordinisanih dugova najviše do iznosa 50% osnovnog kapitala.

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

h) Upravljanje rizikom kapitala (nastavak)

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- obezbijediti usaglašenost sa zahtjevima Agencije za bankarstvo Republike Srpske,
- obezbijediti usaglašenost sa standardima Hypo Grupe,
- obezbijediti jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke,
- obezbijediti mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz osiguranje prihoda akcionarima.

Banka je u obavezi da održava adekvatnost kapitala na minimalno 12%, osnovni kapital na minimalno 50% ukupnog kapitala, odnosno da obim i strukturu svog poslovanja uskladi sa pokazateljima poslovanja koji su definisani propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske, tj. Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka i drugim odlukama Agencije za bankarstvo Republike Srpske iz oblasti nadzora i kontrole rada banaka, i Zakonom o bankama RS.

Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti Banke i druge pokazatelje poslovanja, a izvještaji u propisanoj formi o ostvarenim vrijednostima pokazatelja kvartalno se dostavljaju Agenciji za bankarstvo Republike Srpske.

Banka upravlja kapitalom i vrši usklađivanja u skladu sa svojim ciljevima, tržišnim promjenama i rizicima karakterističnim za aktivnosti Banke. U zavisnosti od primarnog cilja, Banka prilagođava strukturu kapitala odnosno povećava kapital na sljedeće načine:

- korekcijom iznosa dividende koja se isplaćuje akcionarima, tj. povećanjem akcionarskog kapitala iz ostvarene dobiti,
- povećanjem rezervi kapitala iz ostvarene dobiti,
- novom emisijom akcija koja može biti privatna i javna,
- povećanjem dopunskih stavki kapitala.

Na dan 31. decembra 2012. godine i 31. decembra 2011. godine, svi pokazatelji kapitala Banke su usaglašeni sa važećim propisima.

	u hiljadama KM	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2012.	2011.
Osnovni kapital*	158,805	135,702
Dopunski kapital*	58,616	76,381
Odbitne stavke od kapitala*	(35,590)	(238)
Iznos neto kapitala	181,831	211,845
Ukupna ponderisana rizična aktiva*	905,538	989,397
Ukupan ponderisani rizični vanbilans*	66,223	66,197
Ponderisani operativni rizik*	88,949	95,380
Ukupna ponderisana rizična aktiva i vanbilans	1,060,710	1,150,974
Adekvatnost kapitala na dan 31. decembra	17.1%	18.4%

*Iznosi kapitala i ostalih bilansnih pozicija u prethodnoj tabeli su obračunati u skladu sa regulativom ABRS.

6. PRIHODI I RASHODI PO OSNOVU KAMATA

Prihodi po osnovu kamata

	u hiljadama KM	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2012.	2011.
Prihodi kamata od stanovništva	37,197	44,041
Prihodi kamata od preduzeća i javnog sektora	38,081	39,166
Sredstva kod Centralne banke	85	1,186
Sredstva kod drugih banaka	42	85
	75,405	84,478

Rashodi po osnovu kamata

	u hiljadama KM	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2012.	2011.
Depoziti banaka i drugih finansijskih institucija	19,842	25,467
Depoziti stanovništva	10,397	10,374
Depoziti javnog sektora	1,080	2,371
Depoziti privrednih društava	2,811	2,021
Ostali depoziti	254	92
	34,384	40,325

7. PRIHODI I RASHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

Prihodi po osnovu naknada i provizija

	u hiljadama KM	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2012.	2011.
Naknade po osnovu obavljanja platnog prometa u zemlji	6,918	6,012
Naknade po poslovanju sa Visa karticama	3,424	2,682
Naknade po osnovu obavljanja platnog prometa sa inostranstvom	1,691	1,880
Naknade za ranu otplatu, slanje opomena i ostale naknade po kreditima	1,194	1,212
Provizije po izdatim garancijama, akreditivima i drugim jemstvima	714	788
Naknade po osnovu mjenjačkih poslova	1,269	739
Brokerske provizije	77	88
Ostale naknade i provizije	419	69
	15,706	13,470

7. PRIHODI I RASHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA (nastavak)

Rashodi po osnovu naknada i provizija

	u hiljadama KM	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2012.	2011.
Naknade za sredstva raspoloživa za likvidnost	1,617	1,956
Naknade po poslovima platnih kartica	818	728
Naknade po kreditima i garancijama i ostale naknade	531	620
Naknade za usluge platnog prometa u zemlji	473	674
Naknade za usluge platnog prometa u inostranstvu	166	148
Naknade i provizije berzi i Centralnom registru	17	20
	3,622	4,146

8. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

	u hiljadama KM	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2012.	2011.
Prihodi po osnovu prethodno otpisanih potraživanja	6,410	12,493
Prihodi od zakupnina	718	652
Prihod od otpisa obaveza za neaktivne tekuće račune klijenata	18	398
Prihod od oslobađanja rezervisanja za otpremnine	85	74
Dobici po osnovu prodatih hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	372
Prihod od oslobađanja rezervisanja za bonuse zaposlenih	1,214	2,445
Prihod po osnovu ukidanja rezervisanja za sudske sporove	64	110
Prihod od prodaje i usklađivanja vrijednosti stečene materijalne imovine	1,743	15
Ostali prihodi	514	821
	10,766	17,380

Prihodi od neaktivnih računa se odnosi na račune na kojima nije bilo aktivnosti, na depozite ili dizanja s računa od strane vlasnika računa, u periodu od jedne godine od dana posljednje aktivnosti od strane vlasnika računa, a u slučaju oročenih depozita, jedna godina nakon datuma dospeljeća, u skladu sa Zakonom o bankama Republike Srpske.

Na osnovu Odluke Uprave Banka je izvršila ukidanje rezervisanja u korist prihoda po osnovu rezervisanih sredstva za zaposlene iz ranijih godina u iznosu od 1,214 hiljada KM. Navedena rezervisanja su imala namjenu za nagrađivanje zaposlenih, regres i sistematske preglede.

Na osnovu Odluke Uprave Banka tokom poslovne 2012. godine izvršena je prodaja stečene materijalne imovine, knjigovodstvene vrijednosti u iznosu od 734 hiljada KM, koja je prodana za iznos od 2,040 hiljada KM. PO osnovu navedene prodaje Banka je osvarila prihod od prodaje i usklađivanja vrijednosti stečene materijalne imovine u iznosu od 1,743 hiljade KM.

9. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

	u hiljadama KM	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2012.	2011.
Neto plate	9,269	8,770
Porezi na plate i doprinosi	6,226	6,781
Ostale naknade zaposlenih	274	1,449
Rashod od prodaje i usklađivanja vrijednosti stečene materijalne imovine	2,033	365
Rashod po osnovu rezervisanja za sudske sporove (Napomena 28)	118	479
Amortizacija	4,283	3,687
Materijal, gorivo, energija i usluge	1,829	1,815
Troškovi zakupa softvera	4,610	4,320
Osiguranje i obezbjeđenje imovine	2,814	2,954
Telekomunikacije	1,946	1,783
Troškovi reklame, marketinga i reprezentacije	1,439	2,154
Naknada Agenciji za bankarstvo Republike Srpske	1,102	1,263
Troškovi održavanja	771	914
Indirektni porezi i doprinosi	1,575	1,825
Intelektualne usluge povezanih banaka	1,162	1,381
Konsultantske usluge	600	1,757
Zakupnina	777	690
Troškovi po sudskim sporovima	254	354
Dnevnice i putni troškovi	484	434
Sponzorstva i humanitarni projekti	260	481
Ostali nematerijalni troškovi i usluge	520	517
Nematerijalne usluge	730	416
Članarine i provizije	118	133
Gubici po osnovu prodatih hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	70
Rashodovanje i otpis nekretnina i opreme	8	6
Ostali rashodi	459	736
	43,661	45,534

Rashod od prodaje i usklađivanja vrijednosti stečene materijalne imovine u poslovnoj 2012. godini se odnosi na: rashod od usklađivanja vrijednosti stečene materijalne imovine u iznosu od 1,988 hiljada KM je posljedica svođenja na tehničku vrijednost zbog proteka perioda od jedne godine od dana sticanja imovine (napomena 2.2. d), i gubitak po osnovu konačne prodaje u iznosu od 45 hiljada KM.

10. REZERVISANJE ZA POTENCIJALNE GUBITKE, UGOVORENE OBAVEZE I OTPISE

	u hiljadama KM	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2012.	2011.
Kredit i potraživanja od klijenata, neto (Napomena 14)	10,782	(748)
Ostala aktiva, neto (Napomena 20)	1,032	28
Potencijalne i ugovorene obaveze, neto (Napomena 28)	230	1,368
Sredstva kod drugih banaka (Napomena 13)	-	(1)
Otpisi	149	115
	12,193	762

11. POREZ NA DOBIT

a) Komponente poreza na dobit

	u hiljadama KM	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2012.	2011.
Tekući porez na dobit	1,643	2,532
Odloženi poreski gubitak	27	322
	1,670	2,854

b) Usaglašavanje poreza na dobit i dobiti prije oporezivanja i propisane poreske stope

	u hiljadama KM	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2012.	2011.
Dobit prije oporezivanja	9,495	26,097
Porez na dobit obračunat po stopi od 10%	950	2,610
Prilagođavanja		
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu	1,351	689
Poreski efekti prihoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu	(72)	(170)
Poreski efekti u iznosu od 20% poreske osnove zasnovane na priznatim rezervisanjima za potencijalne gubitke definisane za poreske svrhe	(329)	(65)
Troškovi reprezentacije	6	6
Troškovi zatezne kamate	-	3
Poreski efekti amortizacije koja se ne priznaje u poreskom bilansu	22	29
Efekti po osnovu rezervisanja naknada za zaposlene u poreske svrhe	(258)	(248)
Porez na dobit	1,670	2,854
Efektivna poreska stopa	18%	11%

11. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu u iznosu od 1,351 hiljada KM, predstavljaju 10% od rashoda koji nisu priznati u poreske svrhe kao odbitna stavka, u skladu da Zakonom o porezu na dobit Republike Srpske i uključuju troškove rezervisanja za kreditne gubitke, ostale troškove rezervisanja, revalorizacije gubitke i ostale različite troškove.

12. NOVČANA SREDSTVA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Novčana sredstva u:		
- u domaćoj valuti	8,910	12,764
- stranoj valuti	16,174	9,663
Sredstva kod Centralne banke u KM:		
- Obavezna rezerva	81,188	90,423
- Žiro račun	152,153	132,584
	258,425	245,434

Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke na dan 31. decembra 2012. godine uključuju i pripadajuću kamatu i naknadu u ukupnom iznosu od 1 hiljade KM (2011: 33 hiljada KM).

Obavezna rezerva predstavlja iznose koje je Banka dužna da održava kod Centralne banke Bosne i Hercegovine. U skladu sa Odlukom Centralne banke BiH od 1. februara 2011. godine, obavezna rezerva predstavlja 10% prosječnih depozita i primljenih kredita sa rokom dospelja do 1 godine i 7% sa rokom dospelja preko 1 godine u KM.

Obavezna rezerva se održava s prosječnim stanjem na računu u Centralnoj banci BiH. Ova rezerva se može koristiti za likvidnost. Centralna banka BiH isplaćuje naknadu Banci na iznos ukupnih sredstava na računu kod Centralne banke u skladu sa odredbama Zakona.

13. SREDSTVA KOD DRUGIH BANAKA

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Devizni računi kod domaćih i inostranih banaka	28,266	8,308
Oročeni depoziti do sedam dana	10,825	7,940
Čekovi poslani na naplatu u stranoj valuti	67	91
Minus: Ispravka vrijednosti	(2)	(2)
	39,156	16,337

Sredstva kod drugih banaka na dan 31. decembra 2012. godine uključuju i pripadajuću kamatu i naknadu u ukupnom iznosu od 2 hiljade KM (2011: 0 hiljada KM).

Devizni računi predstavljaju račune kod domaćih i inostranih banaka na koje se ne obračunava kamata.

13. SREDSTVA KOD DRUGIH BANAKA (nastavak)

Na dan 31. decembra 2012. godine, oročeni depoziti sa dospelom do 7 dana odnose se na depozite oročenih kod banaka koje posluju u zemljama Evropske unije sa kamatnom stopom od 0.20% do 4.07% godišnje (2011. godine: 0.20% do 0.25% godišnje).

Kretanje rezervisanja može se prikazati kako slijedi:

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Stanje na dan 1. januara	2	2
Povećanje za godinu	64	1
Smanjenje rezervisanja	(64)	(1)
	2	2

14. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Kreditni do jedne godine:		
- u domaćoj valuti	172,318	182,594
- u stranoj valuti	5,535	6,672
Kreditni preko jedne godine:		
- u domaćoj valuti	1,393	908
- u stranoj valuti	720,938	791,168
Tekuća dospjeća dugoročnih kredita:		
- u domaćoj valuti	2,234	45
- u stranoj valuti	131,118	146,039
Dospjeli dugoročni krediti:		
- u domaćoj valuti	1,745	2,349
- u stranoj valuti	63,263	40,178
Potraživanja po osnovu plaćenih garancija:		
- u domaćoj valuti	387	309
	1,098,931	1,170,262
Minus: Ispravka vrijednosti	(84,687)	(73,809)
	1,014,244	1,096,453

14. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA (nastavak)

Kretanje rezervisanja po kreditima može se prikazati kako slijedi:

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Stanje na dan 1. januara	73,809	170,887
Povećanje za godinu	56,359	100,708
Smanjenje rezervisanja	(45,577)	(101,456)
Povećanje za godinu, neto	10,782	(748)
Kursne razlike, neto*	96	744
Ugovor o prenosu novčanih tokova	-	(87,675)
Otpis	-	(9,399)
Stanje na dan 31. decembra	84,687	73,809

*Trošak rezervisanja za godinu uključuje promjene u kursnim razlikama, po svakoj stavci.

Kredit i potraživanja od klijenata na dan 31. decembra 2012. godine uključuju i pripadajuću kamatu i naknadu u ukupnom iznosu od 13,424 hiljade KM (2011. godine: 13,402 hiljada KM).

Kredit plasirani u KM koji imaju ugovorenu valutnu klauzulu prikazani su odgovarajućim pozicijama strane valute.

Na dalje opisani rasponi kamatnih stopa za kredite se odnose na preovladavajuće kamatne stope koje vjerno reprezentuju najveći dio kredita.

Najveći dio ukupnih kredita do jedne godine se odnosi na prekoračenja po transakcionim računima pravnih i fizičkih lica u iznosu od 98,574 hiljade KM (2011. godina: 107,197 hiljada KM), odobrenim uz godišnju kamatnu stopu u rasponu od 5.5% do 15.49% (2011. godine: od 4.25% do 15.49% godišnje).

Preostali dio kratkoročnih kredita se odnosi na kredite odobrene preduzećima u iznosu od 59,528 hiljade KM, uz godišnju kamatnu stopu u rasponu od 4.75% do 11% (2011. godine: 55,863 hiljade KM sa kamatom od 4% do 11.50% godišnje), kratkoročne kredite stanovništvu u iznosu od 14,386 hiljade KM, uz godišnju kamatnu stopu u rasponu od 5.99% do 13.99% (2011. godine: 17,386 hiljade KM sa kamatom od 6% do 13.99% godišnje) i kratkoročne kredite preduzetnicima u iznosu od 324 hiljade KM, uz godišnju kamatnu stopu u rasponu od 8.50% do 10.30% (2011. godine: 271 hiljada KM sa kamatom od 7.50% do 11.50%) Ostatak od 5,041 hiljade KM (2011. godine: 8,548 hiljade KM) se odnosi na kredite stranim licima u iznosu od 1,707 hiljade KM, te dospjele kamate i naknade preduzećima i stanovništvu u iznosu od 3,334 hiljada KM.

Kredit preko jedne godine u KM se odnose na kredite odobrene preduzećima uz godišnju kamatnu stopu u rasponu od šestomjesečnog EURIBOR-a + minimalna marža od 2.75% i šestomjesečnog LIBOR-a + minimalna marža od 3.5%, i kredite odobrene stanovništvu uz godišnju kamatnu stopu u rasponu od 2% do 14.74% godišnje (2011. godine: kamatnu stopu u rasponu od šestomjesečnog EURIBOR-a + 2.75% godišnje, šestomjesečnog LIBOR-a + 4% godišnje minimalna marža i od 2% do 13.99% godišnje, kredite odobrene stanovništvu uz godišnju kamatnu stopu u rasponu od 2% do 13.99% godišnje).

Na dan 31. decembra 2012. godine krediti preko jedne godine u iznosu od 920,691 hiljada KM, sadrže kredite stanovništvu u iznosu od 432,253 hiljada KM (uključujući tekuće dospjeće) (2011. godine: 489,525 hiljada KM).

14. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA, NETO (nastavak)

Mogu biti analizirani kako slijedi:

	u hiljadama KM		
	Dospjeće	Kamatna stopa	Ukupno
31. decembar 2012. godine			
Potrošački krediti	Do 20 godina	2.00% - 14.74%	193,273
Stambeni krediti	Do 30 godina	2.00% - 12.00%	149,550
Hipotekarni i lombardni krediti	Do 30 godina	2.25% - 12.50%	53,876
Investicioni krediti	Do 20 godina	4.20% - 11.50%	22,762
Kreditni zaposlenim	Do 20 godina	2.25% - 10.67%	12,250
Kreditni za kupovinu automobila	Do 10 godina	4.20% - 9.50%	542
			432,253
31. decembar 2011. godine			
Potrošački krediti	Do 10 godina	5.40% - 14.49%	220,858
Stambeni krediti	Do 30 godina	3.60% - 11.75%	161,593
Hipotekarni i lombardni krediti	Do 20 godina	2.50% - 11.75%	65,278
Investicioni krediti	Do 10 godina	4.20% - 11.50%	25,788
Kreditni zaposlenim	Do 30 godina	2.00% - 11.25%	15,273
Kreditni za kupovinu automobila	Do 10 godina	7.20% - 10.75%	735
			489,525

Dana 22. decembra 2011. godine zaključen je ugovor o prenosu novčanih tokova između Hypo Alpe-Adria Bank a.d. (u daljem tekstu „prenositelj“) i Bora d.o.o., Banja Luka (u daljem tekstu „preuzimatelj rizika“) te Hypo Alpe-Adria Bank International AG (u daljem tekstu „agent izračuna“). Prema ovom ugovoru, Prenositelj se obavezuje da će, bez značajnog odlaganja, prenijeti sve novčane tokove koji proizilaze iz finansijske imovine koja je predmet ugovora (u daljem tekstu „referentna imovina“). Novčani tokovi obuhvataju i sve iznose ostvarene prodajom sredstava koja su predstavljala obezbjeđenje referentne imovine, a koju je prenositelj kupio u sudskom izvršenom postupku ili direktno od vlasnika mimo izvršnog postupka.

Prenositelj ima pravo odbitka stvarnih troškova koji su nastali prilikom naplate potraživanja uz obavezno dokumentovanje tih troškova preuzimatelju. Prenos novčanih tokova se vrši u KM po srednjem kursu CBBH na dan prijema takvih iznosa. Preuzimatelj ima pravo na kamatu za period između prijema novčanih tokova od strane preuzimatelja do transfera tih tokova na račun preuzimatelja i to po stopi koju prenositelj zaračunava na depozite po viđenju u skladu sa Odlukom o visini kamatnih stopa u poslovanju sa pravnim licima. Naknada za novčane tokove koju je preuzimatelj obavezan platiti utvrđuje se kao neto knjigovodstvena vrijednost referentne imovine (bruto vrijednost umanjena za ispravku vrijednosti imovine).

„PTA ugovor“ ne mijenja odnose između Banke i njenih klijenata čiji su krediti predmet ovog ugovora. Ovim ugovor se svi rizici i koristi naplate prenose na preuzimatelja uz obavezu prenositelja da upravlja i servisira referentnom imovinom koristeći istu pažnju, vještine i brigu koja bi bila korištena da ovaj Ugovor nije zaključen. Na bazi ovog ugovora Banka je svu referentnu imovinu isknjižila iz bilansa zajedno sa pripadajućom ispravku vrijednosti, a za neto iznos umanjila obezeze po depozitima prema Hypo Alpe-Adria Bank International AG.

Geografska koncentracija kredita plasiranih komitentima od strane Banke u kreditnom portfoliju u najvećem dijelu obuhvata komitente sa sjedištem na području Republike Srpske.

15. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI RASPOLOŽIVE ZA PRODAJU

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Investicije u finansijske institucije:		
– Euroaxis Bank, Moskva	347	353
– Banjalučka berza a.d., Banja Luka	175	175
– Centralni registar hartija od vrijednosti a.d., Banja Luka	30	30
– Ostale finansijske institucije	142	141
Investicije u pravna lica izvan finansijskog sektora	26	26
Investicije u dužničke hartije od vrijednosti	15,376	14,729
	16,096	15,454

Investicije u dužničke hartije od vrijednosti sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu od 15,376 hiljada KM se odnose na kratkoročne i dugoročne obveznice emitovane od strane Ministarstva finansija Republike Srpske sa kamatnom stopom u rasponu od 1.5% do 6% i Opštine Gradiška sa kamatnom stopom od 6%.

16. UČEŠĆE

Učešće sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu od 3,500 hiljade KM, odnosi se na 100% uloga u povezanom pravnom licu Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o. Banja Luka koje je osnovano u junu 2011. godine i koje se bavi djelatnostima iz oblasti lizinga.

Skupština akcionara Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Banja Luka, na II vanrednoj sjednici, održanoj 24. maja 2011. godine, donijela je odluku o osnivanju Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o. Banja Luka.

U toku 2012. godine Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Banja Luka izvršila je dokapitalizaciju povezanog pravnog lica Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o. Banja Luka u iznosu od 1,000 hiljadu KM.

17. NEKRETNINE I OPREMA

	u hiljadama KM			
	Zemljište i građevinski objekti	Oprema i ostala sredstva	Investicije u toku	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Stanje na dan 1. januara 2011.	47,638	16,254	305	64,197
Povećanja	-	402	869	1,271
Prenosi	93	506	(599)	-
Rashodovanje	-	(104)	-	(104)
Otpis	-	(1,337)	-	(1,337)
Preknjižavanje	-	-	(1)	(1)
Stanje na dan 31. decembra 2011.	47,731	15,721	574	64,026
Stanje na dan 1. januara 2012.	47,731	15,721	574	64,026
Povećanja	-	377	625	1,002
Prenosi	-	685	(685)	-
Rashodovanje	-	(88)	-	(88)
Otpis	-	(1,530)	-	(1,530)
Preknjižavanje	-	74	-	74
Prodaja	-	(638)	-	(638)
Stanje na dan 31. decembra 2012.	47,731	14,601	514	62,846
Ispravka vrijednosti	-	-	-	-
Stanje na dan 1. januara 2011.	6,623	8,251	-	14,874
Amortizacija perioda	657	2,362	-	3,019
Rashodovanje	-	(98)	-	(98)
Otpis	-	(1,337)	-	(1,337)
Prodaja	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2011.	7,280	9,178	-	16,458
Stanje na dan 1. januara 2012.	7,280	9,178	-	16,458
Amortizacija perioda	664	2,139	-	2,803
Rashodovanje	-	(79)	-	(79)
Otpis	-	(1,530)	-	(1,530)
Preknjižavanje	-	74	-	74
Prodaja	-	(127)	-	(127)
Stanje na dan 31. decembra 2012.	7,944	9,655	-	17,599
Neto knjigovodstvena vrijednost				
31. decembar 2012.	39,787	4,946	514	45,247
31. decembar 2011.	40,451	6,543	574	47,568

17. NEKRETNINE I OPREMA (nastavak)

Na dan 31. decembra 2012. godine, nekretnine Banke uključuju zemljište i građevinske objekte knjigovodstvene vrijednosti u iznosu od 2,694 hiljada KM za koje Banka ne posjeduje odgovarajuće vlasničke listove (2011. godine: 2,741 hiljada KM).

Banka nema hipoteku ili zalogu nad svojim nekretninama ili opremom na dan 31. decembra 2012. godine.

18. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	u hiljadama KM Licence i softver
Nabavna vrijednost	
Stanje na dan 1. januara 2011. godine	14,154
Povećanja	1,390
Otpis	(55)
Preknjižavanje	(54)
Stanje na dan 31. decembra 2011. godine	15,435
Povećanja	1,369
Otpis	(217)
Rashodovanje	(2,145)
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	14,442
Ispravka vrijednosti	
Stanje na dan 1. januara 2011. godine	1,512
Amortizacija	614
Otpis	(55)
Stanje na dan 31. decembra 2011. godine	2,071
Amortizacija	1,427
Otpis	(218)
Rashodovanje	(2,145)
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	1,135
Neto knjigovodstvena vrijednost:	
31. decembar 2012. godine	13,307
31. decembar 2011. godine	13,364

19. INVESTICIONE NEKRETNINE

	u hiljadama KM Zemljište i građevinski objekti
Nabavna vrijednost	
Stanje na dan 1. januar 2011. godine	3,895
Stanje na dan 31. decembar 2011. godine	3,895
Stanje na dan 31. decembar 2012. godine	3,895
Ispravka vrijednosti	
Stanje na dan 1. januar 2011. godine	285
Amortizacija	54
Stanje na dan 31. decembar 2011. godine	339
Amortizacija	53
Stanje na dan 31. decembar 2012. godine	392
Neto knjigovodstvena vrijednost:	
31. decembar 2012. godine	3,503
31. decembar 2011. godine	3,556

Investicione nekretnine uključuju zemljište čija knjigovodstvena vrijednost na dan 31. decembra 2012. godine iznosi 108 hiljada KM, a za koje Banka ne posjeduje odgovarajuće vlasničke listove (2011. godine: 111 hiljada KM).

20. OSTALA AKTIVA

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
U domaćoj valuti:		
- Potraživanja od clijenata po sudskim sporovima	1,453	1,453
- Materijalne vrijednosti primljene po osnovu naplate potraživanja	1	1,613
- Potraživanja od realizovanih kolaterala	211	1,264
- Odložena poreska sredstva	186	214
- Potraživanja po osnovu pretplata poreza na dobit	724	454
- Potraživanja po porezu na dobit u Brčko Distriktu	1,260	531
- Potraživanja po osnovu kreditnih kartica	761	561
- Razgraničeni troškovi	193	24
- Sitan inventar	149	233
- Plaćeni avansi	25	2
- Potraživanja od clijenata po zakupinama	98	74
- Potraživanja za prodatu imovinu	465	-
- Potraživanja za konsultantske usluge	316	221
- Ostala potraživanja	773	1,110
U stranoj valuti:		
- Potraživanja po osnovu kreditnih kartica	1,222	886
- Razgraničeni troškovi	125	28
- Preplaćena kamata	20	4
- Ostala potraživanja	69	174
Minus: Ispravka vrijednosti	(2,457)	(1,425)
	5,594	7,421

Na dan 31. decembra 2012 godine, 2,320 hiljada KM se odnosi na nefinansijska sredstva sa pripadajućim rezervisanjima od 1,260 hiljada KM (2011: 3,045 hiljada KM, odnosno 531 hiljada KM) u odnosu na ukupna ostala sredstva.

Kretanja rezervisanja data su u tabeli ispod:

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Stanje na dan 1. januara	1,425	1,397
Povećanje za godinu	1,081	28
Smanjenje rezervisanja	(49)	-
Povećanje, neto	1,032	28
Stanje na dan 31. decembra	2,457	1,425

21. DEPOZITI BANAKA I FINANSIJSKIH INSTITUCIJA

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Depoziti po viđenju u domaćoj valuti:		
– domaće banke i finansijske institucije	8,280	16,814
– povezane banke i finansijske institucije	340	709
Depoziti po viđenju u stranoj valuti:		
– povezane banke i finansijske institucije	1,353	1,021
– domaće banke i finansijske institucije	381	282
Kratkoročni depoziti u domaćoj valuti:		
– domaće banke i finansijske institucije	301	13,284
Kratkoročni depoziti u stranoj valuti:		
– povezane banke i finansijske institucije	–	27,339
– domaće banke i finansijske institucije	15,635	3,503
Dugoročni depoziti u domaćoj valuti:		
– domaće banke i finansijske institucije	592	11,231
Dugoročni depoziti u stranoj valuti:		
– domaće banke i finansijske institucije	12,411	13,662
– povezane banke i finansijske institucije (napomena 30)	351,034	353,076
	390,327	440,921

Depoziti banaka i finansijskih institucija na dan 31. decembra 2012. godine uključuju i pripadajuću kamatu u ukupnom iznosu od 407 hiljada KM (2011. godine: 511 hiljada KM).

Depoziti primljeni u KM koji imaju ugovorenu valutnu klauzulu prikazani su odgovarajućim pozicijama strane valute.

Dugoročni depoziti u stranoj valuti u iznosu od 351,034 hiljade KM predstavljaju depozite Hypo Alpe-Adria-Bank International AG, Klagenfurt oročene na period od 12 do 72 mjeseca uz kamatnu stopu vezanu za EURIBOR/LIBOR (1M, 3M, 6M, 1G i 7G) uvećanu za maržu od 0.9% do 4% (2011: – EURIBOR/LIBOR (1M, 3M, 6M, 1G i 7G) uvećanu za maržu od 0.9% do 4%).

Napomene uz finansijske izvjestaje

31. decembar 2012. godine

22. DEPOZITI KOMITENATA

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Depoziti po viđenju u domaćoj valuti:		
– Preduzeća	52,647	30,949
– Državne organizacije	26,001	26,771
– Strana lica	2,949	1,907
– Ostali komitenti	10,341	9,031
– Stanovništvo	74,654	69,321
Depoziti po viđenju u stranoj valuti:		
– Preduzeća	7,191	7,127
– Državne organizacije	586	31
– Strana lica	3,773	2,653
– Ostali komitenti	1,742	617
– Stanovništvo	64,551	58,695
Kratkoročni depoziti u domaćoj valuti:		
– Preduzeća	591	2,264
– Državne organizacije	2	402
– Ostali komitenti	279	342
– Stanovništvo	6,035	8,529
Kratkoročni depoziti u stranoj valuti:		
– Preduzeća	7,984	5,657
– Državne organizacije	–	7,912
– Stanovništvo	30,632	22,481
Dugoročni depoziti u domaćoj valuti:		
– Preduzeća	10,308	8,104
– Državne organizacije	132	1,013
– Ostali komitenti	660	573
– Stanovništvo	33,368	37,307
Dugoročni depoziti u stranoj valuti:		
– Preduzeća	26,592	10,542
– Državne organizacije	20,318	51,240
– Ostali komitenti	3,243	923
– Stanovništvo	160,536	178,929
	545,115	543,320

22. DEPOZITI KOMITENATA (nastavak)

Depoziti komitenata na dan 31. decembar 2012 uključuju i pripadajuću kamatu u ukupnom iznosu od 2,412 hiljada KM (2011. godine: 1,666 hiljada KM).

Depoziti primljeni u KM koji imaju ugovorenu valutnu klauzulu prikazani su odgovarajućim pozicijama strane valute.

Depoziti po viđenju u KM, predstavljaju stanja transakcionih računa u domaćoj valuti preduzeća, državnih i drugih organizacija. Na ove depozite Banka plaća godišnju kamatnu stopu od 0% do 4.01% (2011. godine: 0% do 3.6% godišnje). U skladu sa poslovnim politikom Banke, depoziti po viđenju u stranoj valuti nose godišnju kamatnu stopu u rasponu od 0% do 3.30% godišnje (2011. godine: 0% do 3.3% godišnje).

U skladu sa poslovnim politikom, Banka obračunava godišnju kamatu od 0% do 6.50% na kratkoročne depozite stanovništva u KM i stranoj valuti, u zavisnosti od perioda oročenja depozita i vrste valute (2011. godine: 0.15% do 6.5% godišnje). Od ukupnih kratkoročnih depozita komitenata na dan 31. decembra 2012. godine iznos od 890 hiljada KM predstavlja novčano obezbjeđenje za odobrene kredite i garancije izdate od strane Banke (2011. godine: 3,653 hiljade KM).

Banka obračunava kamatu na dugoročne depozite stanovništva u KM i stranoj valuti u rasponu od 0% do 7% na godišnjem nivou u zavisnosti od valute u kojoj su sredstva položena i perioda oročavanja (2011. godine: 0% do 6.75% godišnje). Od ukupnih dugoročnih depozita komitenata na dan 31. decembra 2012. godine iznos od 10,523 hiljada KM predstavlja novčano obezbjeđenje za odobrene kredite i garancije izdate od strane Banke (2011. godine: 11,305 hiljada KM).

23. OBAVEZE PO KREDITIMA

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Dugoročni krediti u stranoj valuti:		
- European Investment Bank, Luksemburg	61,761	49,140
- Council of Europe Development Bank, Francuska	9,828	11,094
	71,589	60,234
Dugoročni krediti u KM:		
- Fond stanovanja Republike Srpske	30,699	39,672
- Fond za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske, Banja Luka	38,938	30,253
- Fond za razvoj istočnog dijela Republike Srpske, Banja Luka	15,235	16,102
	84,872	86,027
	156,461	146,261
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	10,534	7,204

Obaveze po kreditima na dan 31. decembar 2012. godine uključuju i pripadajuću kamatu u ukupnom iznosu od 143 hiljada KM (2011. godine: 292 hiljada KM).

European Investment Bank Luksemburg plasirao je kredit Banci za potrebe finansiranja investicija u pravna lica. Kredit se sastoji od tri tranše koje dospjevaju na dan 23. marta 2015. Godine, 23. marta 2017. i 7. septembra 2020. godine, sa kamatnom stopom od 6M EURIBOR + marža u iznosu od 0.094%, 0.119% i 0.826% godišnje.

Council of Europe Development Bank, Francuska plasirao je kredit Banci za finansiranje kredita malim i srednjim preduzećima. Otplata kredita se vrši u 40 jednakih mjesečnih anuiteta u periodu od 6. januara 2011. godine do 6. oktobra 2020. godine. Kamatna stopa je vezana za 3M EURIBOR uvećan za maržu od 0.18% godišnje.

23. OBAVEZE PO KREDITIMA (nastavak)

Fond za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske, Banja Luka plasirao je kredit Banci za finansiranje projekata razvoja. Otplata ovih kredita vrši se u skladu sa programima otplate kredita krajnjih korisnika. Kamata je utvrđena na bazi 6M EURIBOR-a, +/-procentni poen/uz utvrđenu minimalnu kamatnu stopu u skladu sa Okvirnim ugovorom gdje su definisani kriteriji za utvrđivanje visine kamatnih stopa po kreditnim linijama Investiciono razvojne banke (IRB RS a.d.) Banja Luka.

Fond za razvoj istočnog dijela Republike Srpske – koji pruža pomoć u projektima razvoja u istočnom dijelu Republike Srpske plasirao je kredit Banci. Otplata ovih kredita vrši se u skladu sa programima otplate kredita krajnjih korisnika. Kamata je utvrđena na bazi 6M EURIBOR-a, +/-procentni poen/uz utvrđenu minimalnu kamatnu stopu u skladu sa Okvirnim ugovorom gdje su definisani kriteriji za utvrđivanje visine kamatnih stopa po kreditnim linijama Investiciono razvojne banke (IRB RS a.d.) Banja Luka.

Fond stanovanja Republike Srpske plasirao sredstva iz kreditne linije za stambene kredite koji se koriste za kupovinu, izgradnju rekonstrukciju i proširenje stambene jedinice. Otplata kredita se vrši u skladu sa programima otplate kredita krajnjih korisnika. Kamata je utvrđena na bazi 6M EURIBOR-a, +/-procentni poen/uz utvrđenu minimalnu kamatnu stopu/ u skladu sa Okvirnim ugovorom gdje su definisani kriteriji za utvrđivanje visine kamatnih stopa po kreditnim linijama Investiciono razvojne banke (IRB RS a.d.) Banja Luka.

24. SUBORDINISANE OBAVEZE

Subordinisane obaveze sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu od 35,470 hiljada KM odnose se na sredstva primljena od većinskog akcionara Banke - Hypo Alpe-Adria Bank International AG Klagenfurt u iznosu od 18,135,502 EUR po osnovu dva Ugovora o subordiniranom dugu.

Prvi je potpisan 31. decembra 2008. godine. U skladu sa Odlukom broj 03-1408-4/08 donesenom 18. decembra 2008. godine, Agencija za bankarstvo Republike Srpske dala je odobrenje da se subordinisane obaveze tretiraju kao dodatni kapital Banke. U skladu sa spomenutim ugovorom, na subordinisane obaveze obračunava se kamata vezana za EURIBOR uvećana za maržu u iznosu od 7%.

Drugi ugovor je potpisan 30. septembra 2010. godine. U skladu sa Odlukom broj 03-1060-4/108 donesenom 29. septembra 2010. godine, Agencija za bankarstvo Republike Srpske dala je odobrenje da se subordinisane obaveze tretiraju kao dodatni kapital Banke. Subordinisane obaveze nemaju definitivni datum dospijanja i Banka nema obavezu da otplati oročenu sumu.

U skladu sa spomenutim ugovorom, na subordinisane obaveze obračunava se fiksna kamata u iznosu od 10% godišnje. Iznos od 9 hiljada KM predstavlja obračunatu kamatu.

25. OSTALE OBAVEZE

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Obaveze u domaćoj valuti:		
- Ostale razgraničene naknade	6,023	8,142
- Rana otplata kredita	8,543	8,298
- Obaveze prema zaposlenima	910	2,288
- Obaveze za poreze i doprinose	1,091	2,367
- Odloženi prihodi po osnovu kamata	100	640
- Obaveze prema dobavljačima	1,261	798
- Nerealizovana plaćanja za osnivanje društava	119	129
- Odložene poreske obaveze	839	878
- Razgraničeni rashodi	82	132
- Obaveze po osnovu dividendi	70	70
- Obaveze prema zaposlenima po osnovu neiskorištenih godišnjih odmora	98	76
- Obaveze po osnovu kreditnih kartica	411	819
- Ostale obaveze	247	1,717
Obaveze u stranoj valuti:		
- Obaveze po „PTA ugovoru“ prema matičnoj banci	-	10,882
- Obaveze prema dobavljačima	1,022	1,636
- Ostale razgraničene naknade	46	46
- Rana otplata kredita	14	21
- Obaveze po osnovu kreditnih kartica	53	29
- Ostale obaveze	159	13
	21,088	38,981

Na dan 31. decembra 2012 godine, 2,938 hiljada KM se odnosi na nefinansijske obaveze (2011: 5,609 hiljada KM) u odnosu na ukupne ostale obaveze.

Promjene rezervisanja za neiskorištene godišnje odmore mogu se prikazati kako slijedi:

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Stanje na dan 1. januara	76	63
Povećanje rezervisanja	22	13
Ukidanje rezervisanja	-	-
Stanje na dan 31. decembra	98	76

26. KAPITAL

Akcijski kapital

Akcijski kapital Banke formiran je inicijalnim ulogom akcionara i narednim emisijama akcija. Akcionari imaju pravo da učestvuju u upravljanju Bankom, kao i u raspodjeli dobiti.

Na dan 31. decembra 2012. godine, akcijski kapital Banke sastoji se od 129,167,785 običnih akcija nominalne vrijednosti od 1 KM (2011. godine: 129,167,785 običnih akcija). Sve akcije su u potpunosti uplaćene. Rješenjem Okružnog privrednog suda 057-0-REG-11-002308 od 22. februara 2012. godine okončana je procedura smanjenja kapitala inicirana Odlukom Skupštine Banke o XII emisiji redovnih akcija smanjenjem kapitala bez obavezne izrade prospekta S-4 /2011. od 12. maja 2011. godine. Osnovni kapital Banke koji je na dan donošenja navedene odluke Skupštine iznosio 175,512 hiljada KM je smanjen za iznos od 46,344 hiljada KM i nakon smanjenja iznosi 129,168 hiljada KM.

Na dan 31. decembra 2012. godine najveći akcionar Banke je Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt sa učešćem od 99.73% (31. decembra 2011. godine: 99.73%).

Rezerve banke

Rezerve banke na dan 31. decembra 2012. godine mogu se prikazati na sljedeći način:

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Zakonske rezerve	17,518	12,917
Posebne rezerve za regulatorne gubitke po regulativi ABRS	62,064	61,826
Stanje na dan 31. decembra	79,582	74,743

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Ukupne rezerve po regulatornom zahtjevu za bilans i vanbilans	187,096	139,366
Ukupna ispravka vrijednosti po MRS 39 i MRS 37 (za bilans i vanbilans)	89,442	77,302
Posebne rezerve za regulatorne gubitke po regulativi ABRS	62,064	61,826
Iznos nedostajućih rezervi za kreditne gubitke po regulativi ABRS	35,590	238

27. ZARADA PO AKCIJI

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Dobit Banke	7,8245	23,243
Ponderisani broj akcija	129,167,785	160,021,536
Osnovna zarada po akciji u KM	0.061	0.145

Obzirom da Banka nema potencijalno umanjujuće obične akcije kao što su konvertibilni dug i opcije na akcije, Banka ne utvrđuje razvodnjene zarade po akciji.

28. OSTALA REZERVISANJA

Na dan 31. decembra 2012. godine, ostala rezervisanja su prikazana ispod:

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Sudski sporovi	5,135	5,476
Restrukturiranje	894	1,027
Ostala rezervisanja	-	47
Otpremnine	275	383
	6,304	6,933
Rezervisanja za potencijalne obaveze	2,296	2,066
	8,600	8,999

	u hiljadama KM				
	Restrukturiranje	Otpremnine	Sudski sporovi	Ostalo	Ukupno
1. januar 2012.	1,027	383	5,476	47	6,933
Povećanje za godinu	-	-	118	-	118
Smanjenje rezervisanja	-	(85)	(64)	-	(149)
Isplate	(133)	(23)	(395)	(47)	(598)
31. decembar 2012.	894	275	5,135	-	6,304

Rezervisanja za sudske sporove kao i druga rezervisanja su uključena u ostale operativne prihode i rashode, Napomena 9. Kretanje rezervisanja za potencijalne obaveze je prikazano ispod:

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Stanje na dan 1. januara	2,066	702
Povećanje za godinu	2,070	3,261
Smanjenje rezervisanja	(1,840)	(1,893)
Povećanje/(smanjenje) rezervisanja, neto	230	1,368
"PTA ugovor"	-	(4)
Stanje na dan 31. decembra	2,296	2,066

29. POTENCIJALNE I UGOVORENE OBAVEZE

Kreditni, garancije, garancije za dobro izvršenje posla i akreditivi

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Kreditne obaveze	83,431	80,709
Plativе garancije	27,358	29,941
Činidbene garancije	1,309	3,861
Akreditivi i ostala jemstva	67	899
	112,165	115,410

Sudski sporovi

Banka zaključno sa 31. decembrom 2012. godine vodi izvršne, parnične i stečajne postupke radi naplate svojih potraživanja i ostvarivanja drugih prava i interesa. U određenom broju slučajeva pokrenuti su i upravni sporovi radi poništenja akata donesenih u upravnom postupku. Na isti dan protiv Banke je od strane pravnih i fizičkih lica pokrenut određeni broj parničnih postupaka.

Radi naplate potraživanja po osnovu kredita, garancija, akreditiva ili po drugim osnovama Banka na dan 31. decembra 2012. godine vodi ukupno 1,006 sudskih postupaka, sa ukupnom vrijednošću sporova od 179,387 hiljada KM.

Vrijednost sudskih sporova koji se vode protiv Banke na dan 31. decembra 2012. godine iznose 71,655 hiljada KM. Navedeni iznos ne uključuje zatezne kamate, s obzirom da Uprava Banke nije mogla da utvrdi potencijalne uticaje zateznih kamata do datuma izdavanja ovih finansijskih izvještaja. Uprava Banke smatra da će konačni ishod najvećeg broja sporova biti riješen u korist Banke i da neće biti materijalno značajnih gubitaka po osnovu ovih sporova i, saglasno tome, Banka je imala formirano na dan 31. decembra 2012. godine rezervisanje za obezbjeđenje od potencijalnih gubitaka po ovom osnovu u iznosu od 5,135 hiljada KM (31. decembra 2011. godine: 5,476 hiljada KM).

Banka kontinuirano prati pravne rizike, te procjenjuje očekivane troškove pravnih postupaka, i po osnovu ovih odredbi formira odgovarajuća rezervisanja (Napomena 28).

Na osnovu gore navedenih činjenica, nijedan pokrenuti postupak protiv Banke nije dovoljno značajan da bi ugrozio poslovanje Banke.

Usaglašenost sa zakonskim propisima

Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih različitih plasmana uskladi sa računovodstvenim standardima i propisima Republike Srpske koji su ustanovljeni od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Na dan 31. decembra 2012. godine Banka je po svim pokazateljima bila usklađena sa računovodstvenim standardima i propisima Republike Srpske koji su ustanovljeni od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

30. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Aktiva:		
Devizni računi:		
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK International AG, Klagenfurt, Austrija	15,967	2,897
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d., Ljubljana, Republika Slovenija	382	164
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK SPA, Udine, Italija	564	34
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d., Zagreb, Republika Hrvatska	1,241	785
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d., Mostar	117	99
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK a.d., Beograd, Srbija	1,129	220
Oročeni depoziti:		
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK International AG, Klagenfurt, Austrija	5,934	2,347
Ostala sredstva:		
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK International AG, Klagenfurt, Austrija	6	14
- Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o., Banja Luka	6,340	12
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d., Zagreb, Republika Hrvatska	11	4
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d., Mostar	910	311
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK a.d., Podgorica, Crna Gora	3	16
- BORA doo Banja Luka	196	-
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK a.d., Beograd, Republika Srbija	3	12
	32,803	6,915
Obaveze:		
Depoziti po viđenju:		
- Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o., Sarajevo	1	2
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK International AG, Klagenfurt, Austrija	796	795
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK a.d., Podgorica, Crna Gora	-	11
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK a.d., Beograd, Srbija	446	1
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d., Zagreb, Republika Hrvatska	91	91
- Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o., Banja Luka	358	771
- BORA doo Banja Luka	16,473	-
Kratkoročni depoziti:		
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK International AG, Klagenfurt, Austrija	-	27,337
Dugoročni depoziti:		
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK International AG, Klagenfurt, Austrija	351,034	353,076
Subordinirane obaveze		
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK International AG, Klagenfurt, Austrija	35,479	35,470

30. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Ostale obaveze:		
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK International AG, Klagenfurt, Austrija	720	11,978
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK a.d., Beograd, Republika Srbija	38	224
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d., Mostar	1,038	338
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d., Zagreb, Republika Hrvatska	54	49
- ZIS Beograd, Srbija	121	8
- Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o., Banja Luka	-	2
- Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o., Sarajevo	-	2
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK a.d., Podgorica, Crna Gora	2	14
- BORA d.o.o., Banja Luka	29	-
	406,680	430,169

30. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

	u hiljadama KM	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2012.	2011.
Prihodi po osnovu kamata:		
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK International AG, Klagenfurt, Austrija	34	53
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK SPA, Udine, Italija	-	2
- Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o., Banja Luka	151	-
Prihodi po osnovu naknada i provizija:		
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d., Mostar	192	177
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK SPA, Udine, Italija	5	8
- Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o., Sarajevo	-	6
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK International AG, Klagenfurt, Austrija	52	31
- BORA doo Banja Luka	444	-
- Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o., Banja Luka	28	-
Ostali prihodi iz poslovanja:		
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK International AG, Klagenfurt, Austrija	-	3
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d., Mostar	250	182
- Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o., Banja Luka	47	19
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK, d.d Zagreb, Republika Hrvatska	8	-
- BORA doo Banja Luka	3	-
- Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o., Sarajevo	209	15
	1,423	496
Rashodi po osnovu kamata:		
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK International AG, Klagenfurt, Austrija	(15,127)	(21,102)
- Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o., Sarajevo	(1)	(2)
- Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o., Banja Luka	(2)	(2)
Rashodi po osnovu naknada i provizija:		
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK International AG, Klagenfurt, Austrija	(2,119)	(2,448)
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d., Mostar	(101)	(90)
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK, d.d Zagreb, Republika Hrvatska	(34)	(27)
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK SPA, Udine, Italija	(2)	(9)
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK a.d., Beograd, Srbija	(19)	(3)
Ostali rashodi iz poslovanja:		
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK International AG, Klagenfurt, Austrija	(1,290)	(1,542)
- ZIS Beograd, Srbija	(3,452)	(3,012)
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d., Zagreb, Republika Hrvatska	(617)	(632)
- BORA doo Banja Luka	(28)	-
- HYPO ALPE-ADRIA-BANK, Mostar	(690)	(338)
	(23,482)	(29,207)
	(22,059)	(28,711)

30. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Banka je primila značajne izvore finansiranja od matične kompanije u formi depozita po viđenju, kratkoročnih depozita, dugoročnih depozita i subordinirane obaveze, koje predstavljaju 27.68% od ukupne pasive (2011. godine: 28.77%).

Primanja Uprave

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Neto plate	212	237
Porezi i doprinosi	140	156
	352	393

31. UTICAJ FINANSIJSKE KRIZE

Posljedice finansijske krize

Posljednji podaci pokazuju da se BiH vraća u stanje recesije. Naime, industrijska proizvodnja se nastavlja, iako nešto sporije u odnosu na prvi kvartal 2012. godine, sa trajnim potrošačkim dobrima i proizvodnjom energije kao ključnim faktorima. Nadalje, trgovina robom je pogoršana sa slabijim uvozom od 510bp u trećem kvartalu 2012. godine u odnosu na isti period prošle godine, zbog primjetnog zastoja u izvozu robe, odražavajući se i na slabiju proizvodnju energije, kao rezultat loših vremenskih prilika.

U 2012. godini, zabilježen je snažan pad BDP-a od 1.8% kao posljedica slabije kupovne moći stanovništva. Sklopljeni Stand-By aranžman sa Međunarodnim monetarnim fondom u iznosu od 405 miliona evra na 2 godine spriječio je dalje pogoršanje i očuvalo kreditni rejting.

Međutim, veći oporavak kapitalnih izdataka je i dalje odložen i to ne samo zbog skupog i smanjenog kreditiranja, već i zbog rizika politika koje se vode uključujući političku nesigurnost, koja prijeti da postojeći aranžman sa MMF-om stavi na čekanje (ne i u našem slučaju).

U 2013. godini, i dalje se bilježi pad BDP-a od 1.3%, uglavnom zbog usklađivanja domaće potrošnje usred fiskalne konsolidacije i ponovnog rebalansa u privredi (privrednih subjekata). Naime, lična kupovina ostaje dominantni faktor koji koči privredne aktivnosti posljedicom veće nezaposlenosti, deflacije realne neto plate, fiskalnog pooštrenja i smanjenja zaduživanja. Investicije će takođe zabilježiti dalji pad posljedicom čišćenja bilansa stanja preduzeća kao i ograničavanja javnih kapitalnih izdataka. Konačno, izvoz se suočava sa slabom vanjskom potražnjom i strožijim uslovima trgovanja sa Hrvatskom (koje predstavlja ključno tržište BiH) zbog njenog pristupanja EU/izlaska iz Centralnoevropskog ugovora o slobodnoj trgovini (CEFTA sporazum) u julu 2013. godine.

Odobreni na nivou države konsolidovani budžet Vlade za 2013 za cilj ima manji deficit od 2.5% BDP-a (u odnosu na 3% u 2012. godini). Međutim, rukovodstvo Banke predviđa sporiju fiskalnu konsolidaciju, ako se u obzir uzmu slabije makro okolnosti, neambiciozna usklađivanja sveukupne potrošnje i smanjenje carinske osnovice za uvoz. Postoje jasne namjere vlasti da poboljšaju ekonomsku strukturu vršenjem izmjena i dopuna poreskog sistema i strukture javne potrošnje.

31. UTICAJ FINANSIJSKE KRIZE (nastavak)

Posljedice finansijske krize (nastavak)

Naime, rezovima u društvenim doprinosima se namjeravaju sednjoročno smanjiti troškovi rada, i ne isključuje se činjenica da su promjene popraćene povećanjem PDV-a za internu devalorizaciju da bi se rasporedio teret poreza na rad i izvršila kompenzacija većim porezima na potrošnju. Fiskalni pad (razlika između očekivanog i stvarne realizacije) u međuvremenu može da zahtijeva ne samo povećanje PDV-a, već i povećanje poreza na lični dohodak kako bi se obezbijedio pristup sredstvima međunarodnih finansijskih institucija, poštovanjem ciljeva MMF-a.

Usvajanje budžeta za 2013. godinu ispunjava uslove MMF-a za odobrenje Stand-By tranše u iznosu od 60 miliona evra kasnije u decembru, time kratkoročno pokrivajući potrebe za javnim (re)finansiranjem. Vlasti planiraju da pokriju veći dio potreba za ukupnim javnim (re)finansiranjem u 2013. godini od ~3% BDP-a sa sredstvima međunarodnih finansijskih institucija, iznosom of 184 miliona evra MMF-a, kreditom Svjetske banke u iznosu od 80 miliona evra i podrškom Evropske unije budžetu sa iznosom od 50 miliona evra.

Takođe, u 2013. godini, Republika Srpska će imati veće potrebe za refinansiranjem blagajničkim zapisima (35 miliona evra) nego Federacija BiH (15 miliona evra), što daje drugačiju sliku u odnosu na 2012 godinu. Ako pretpostavimo dalju podršku međunarodnih finansijskih institucija i manje zabrinutosti oko kreditnog rejtinga, smatramo da se će dalje prodaje lokalnog duga moći sprovesti po nešto nižim spread-ovima, s obzirom da smanjeno zaduživanje privatnog sektora bankama ostavlja manje alternativa za ulaganje. U suprotnom, gubljenje pristupa sredstvima međunarodnih finansijskih institucija i/ili preokret u globalnoj krizi bi dignulo troškove javne pozajmice.

Ove godine očekujemo veći deficit tekućeg bilansa (C/A) od 11% BDP-a, najviše zbog pogoršanih trgovačkih trendova zbog slabije inostrane potražnje za izvozom. Naše mišljenje se može potkrijepiti i stagniranim doznakama iz inostranstva. Za 2013. godinu predviđamo nešto manji deficit tekućeg bilansa, sa manjim debalansom trgovine robom koji prati slabiji uvoz u odnosu na usklađivanja domaće potrošnje. Sa pokrićem stranih direktnih investicija (FDI) od tek preko 30%, finansiranje tekućeg bilansa za 2013. se uveliko oslanja na novac međunarodnih finansijskih institucija (IFI) koji bi pokrio 15% (BDP-a) potrebe za ukupnim vanjskim (re)finansiranjem. Nedavni rast inflacije indeksa potrošačkih cijena (CPI) posljedica je osjetnog porasta cijena prehrambenih proizvoda. Putanja inflacije indeksa potrošačkih cijena (CPI) ostaje u uzlaznoj krivulji težeći da dostigne oko 3% negdje sredinom 2013. godine, uzimajući u obzir efekte niske osnovice i očekivanog daljeg povećanja poreza na akcizu. Tek se u drugom kvartalu 2013. godine nazire značajno ublažavanje inflacije kako preovladavaju protivinflacijske snage slabe domaće potražnje, dosežući oko 3% prosjeka inflacije indeksa potrošačkih cijena (CPI) u 2013. godini.

Uticaj na likvidnost

Tokom čitave 2012. godine likvidnost Banke je bila stabilna. Zaduživanje prema inostranstvu se postepeno smanjivalo, dok su lokalni izvori finansiranja postepeno rasli. Kako sa druge strane nije bilo značajnije kreditne aktivnosti, pozicija likvidnosti Banke je bila zadovoljavajuća tokom čitave godine.

Uticaj na dužnike

Generalna finansijska kriza koja je nastavljena i tokom 2012 godine imala je velikog uticaja na pad platežne sposobnosti stanovništva, kao krajnjeg potrošača proizvoda i usluga, te smanjenu tražnju na ino i domaćem tržištu za proizvodima i uslugama lokalnih firmi. Sve ovo umanjilo je planirani rast BDP, i uslovalo smanjenje novih kreditnih zaduženja u odnosu na prethodne godine, na svim nivoima. Uz navedena smanjenja i otplate postojećih dugovanja, došlo je do pogoršanja likvidnosti pravnih i fizičkih lica, i povećanja dospjelih a neplaćenih obaveza.

Dodatno, zbog pada tražnje, došlo je i do značajnog pada vrijednosti nekretnina a što je dodatno otežalo servisiranje duga klijenata koji su povrat istih bazirali na prodaji nekretnina.

31. UTICAJ FINANSIJSKE KRIZE (nastavak)

Uticaj na dužnike (nastavak)

U cilju realne procjene uticaja krize na stabilnost poslovanja, Banka je blagovremeno preduzela više mjera za sprečavanje pogoršanja kreditnog rizika i to:

- odobravanja restrukturiranja kredita u cilju prilagođavanja plaćanja realnim izvorima klijenta, pogotovo za klijente koji su najviše pogođeni ekonomskom krizom,
- formiranje novog odjela u Banci koji se bavi revizijom procjena nekretnina kako bi se procjene nekretnina najmanje jednom godišnje uskladile sa tržišnim kretanjima,
- formiranje specijalizovani Tim za SRP izvještavanje u okviru Rehabilitacije koji prati kretanja troška rezervisanja i faktora koji utiču na procjene istih, kvalitet unešenih parametara za izračun rezervisanja.

Na osnovu dostupnih informacija, Banka je primjenila izmjenjene procjene očekivanih budućih novčanih tokova vezano za procjene umanjenja vrijednosti. Takođe, struktura izvora Banke obezbjeđuje dovoljne rezerve za značajna restrukturiranja/ prolongacije postojećih izloženosti prema klijentima.

Uticaj na kolaterale (naročito nekretnine)

Iznos rezervisanja za kredite u kašnjenju zasniva se na važećoj zakonskoj regulativi i procjeni Uprave na datum bilansa pri čemu se u obzir uzimaju novčani tokovi koji mogu nastati kao rezultat preuzimanja vrijednosti kolaterala umanjenog za troškove sticanja i prodaje istog.

Lokalno tržište, naročito tržište nekretnina, značajno je pogođeno krizom koja je prouzrokovala nižu likvidnost i tržišnu vrijednost nekretnina. Banka periodično radi evaluaciju kolaterala odnosno nekretnina kako bi osigurala ispravnu ocjenu rezervisanja.

Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza (isključujući finansijska sredstva i obaveze direktno povezane sa kreditnom krizom, npr. hipoteka kao garancija)

Fer vrijednosti vrijednosnih papira na aktivnom tržištu zasniva se na tekućim cijenama potražnje (za finansijska sredstva) ili ponude (za finansijske obaveze). Ukoliko tržište nekog finansijskog instrumenta nije aktivno, Banka utvrđuje njegovu fer vrijednost različitim tehnikama procjene. Tehnike procjene uključuju korištenje sadašnjih nezavisnih tržišnih transakcija između informisanih i upoznatih strana, analizu diskontovanih novčanih tokova, model utvrđivanja vrijednosti opcija i druge tehnike procjena koje učesnici obično koriste na tržištu. Tehnika procjene prikazuje trenutno stanje na tržištu na datum procjene što i ne mora biti stvarno stanje na tržištu niti prije niti poslije datuma procjene. Uprava je na datum bilansa provjerila korištene tehnike radi što realnijeg prikazivanja stanja na tržištu, uključujući relativnu likvidnost tržišta i diversifikaciju kredita.

Vrednovanje investicionih nekretnina po fer vrijednosti

Za mnoge vrste nekretnina, uticaj nedavnih turbulencija na međunarodnim i lokalnim finansijskim tržištima je značajan.

Fer vrijednosti zemljišta i nekretnina vrednovanih metodom revalorizacije u skladu sa MRS 16 su ažurirane dovoljno često kako bi osiguralo da se knjigovodstvena vrijednost bitno ne razlikuje od vrijednosti do koje bi se došlo ako bi se koristila fer vrijednost na kraju izvještajnog perioda.

Fer vrijednost investicionih nekretnina u skladu sa MRS 40 je cijena po kojoj bi se nekretnina mogla razmijeniti između informisanih i spremnih strana u transakciji u kojoj svaka strana djeluje nezavisno i u svom najboljem interesu. "Zainteresovani prodavač" nije neko ko je prisiljen prodati po bilo kojoj cijeni, a niti je neko ko je spreman čekati cijenu koja nije razumna prema trenutnim tržišnim uslovima. Najbolji dokaz fer vrijednosti su obično trenutne cijene na aktivnom tržištu za slične nekretnine na istoj lokaciji i stanju.

31. UTICAJ FINANSIJSKE KRIZE (nastavak)

Vrednovanje investicionih nekretnina po fer vrijednosti (nastavak)

Ako, u izuzetnim slučajevima, postoje jasni dokazi da će, kada Banka prvobitno nabavlja investicione nekretnine (ili kada postojeća nekretnina prvi put postane investiciona nekretnina nakon završetka izgradnje ili kapitalnog naknadnog izdatka ili zbog promjene namjene) te ono neće biti u mogućnosti pouzdano utvrditi fer vrijednost nekretnine na kontinuiranoj osnovi, onda Banka vrednuje nekretninu primjenom osnovnog postupka – metode nabavne vrijednosti u skladu sa MRS 16.

Nabavna vrijednost/cijena koštanja nekretnina, postrojenja i opreme obuhvata:

- fakturnu cijenu, uključujući uvozne takse i poreze po osnovu prometa koji se ne mogu refundirati, nakon oduzimanja trgovačkih popusta i rabata.
- sve troškove koji se mogu direktno pripisati dovođenju sredstva na lokaciju i u stanje koje je neophodno da bi sredstvo moglo funkcionisati, na način na koji to Uprava očekuje.
- inicijalnu procjenu troškova demontaže, uklanjanja sredstva i obnove područja na kojem je sredstvo locirano, što je obaveza koja se u entitetu nameće bilo kada se sredstvo nabavi ili kao posljedica korišćenja sredstva u toku određenog perioda za sve druge svrhe osim za proizvodnju zaliha u tom periodu.

Primjeri troškova koji se mogu direktno pripisati su:

- troškovi primanja zaposlenih (kao što je definisano u MRS 19 Primanja zaposlenih) koji nastaju direktno u izgradnji ili nabavci nekretnine, postrojenja i opreme;
- troškovi pripreme terena;
- inicijalni troškovi isporuke i manipulativni troškovi;
- troškovi instaliranja i montaže;
- troškovi provjere da li sredstvo normalno funkcionise, umanjani za neto prihode od prodaje bilo kog sredstva proizvedenog tokom dovođenja sredstva na datu lokaciju i u dato stanje (kao što su uzorci proizvedeni prilikom testiranja opreme); i
- honorari stručnjaka.

32. OPERATIVNI ZAKUP

Troškovi zakupa u poslovnoj 2012. godini iznose 777 hiljada KM, dok su u poslovnoj 2011. godini iznosili 690 hiljada KM.

Buduća ukupna minimalna plaćanja najma prema dugoročnom ugovorenom operativnom zakupu su:

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Do 1 godine	618	628
Između 1 i 5 godina	882	1,619
Preko 5 godina	289	216
	1,789	2,463

Prihodi od zakupa u poslovnoj 2012. godini iznose 718 hiljada KM, dok su u poslovnoj 2011. godini iznosili 652 hiljada KM.

32. OPERATIVNI ZAKUP (nastavak)

Buduće ukupne minimalne očekivane naplate po ugovorenem zakupu su:

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Do 1 godine	287	194
Između 1 i 5 godina	72	-
Preko 5 godina	-	-
Negarantovana rezidualna vrijednost	3,144	3,362
	3,503	3,556

33. PORESKI RIZICI

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobit i poreze na plate (socijalne poreze), zajedno sa drugim porezima. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda; dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju među državnim i entitetskim ministarstvima i institucijama u vezi sa pravnom interpretacijom zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznijetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj upravi Republike Srpske, period zastarjelosti poreske obaveze je pet godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

Banka u cilju minimiziranja poreskog rizika povremeno angažuje poreske eksperte koji pomažu Banci u tumačenju i primjeni poreskih propisa. Vezano za „PTA ugovor“ Banka je tokom 2011. i početkom 2012. godine koristila usluge poreskih eksperata, te u više navrata kontaktirala poreske organe (Upravu za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine), u cilju dobijanja pravno važećih mišljenja o poreskom tretmanu Ugovora o prenosu novčanih tokova između prenositelja i preuzimatelja rizika te agenta izračuna. Do dana izdavanja ovih finansijskih izvještaja Banka nije dobila pravno važeće mišljenje o poreskom tretmanu navedenog ugovora. Pored navedenog, Banka smatra da je „PTA ugovor“ poreski neutralan, da ne podliježe oporezivanju porezom na dodatnu vrijednost, te da navedeni ugovor neće imati negativnih poreskih posljedica po Banku.

34. DOGAĐAJI NAKON DANA BILANSA

Nakon dana bilansa, a do izdavanja ovih finansijskih izvještaja nije bilo događaja nakon dana bilansa koji bi značajnije uticali na finansijske izvještaje Banke, i koji bi zahtijevali dodatna objelodanjivanja.

35. DEVIZNI KURS

Zvanični kurs primijenjen za preračun pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine za sljedeće značajnije valute iznosi:

	u hiljadama KM	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
USD	1.4836	1.5116
CHF	1.6191	1.6089
EUR	1.9558	1.9558

Centrala banke

Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Banja Luka

78000 Banja Luka
Aleja Svetog Save 13
Tel. +387 (0)51 336 500
Fax +387 (0)51 336 518
info@hypo-alpe-adria.rs.ba

Poslovne jedinice

78000 Banja Luka

Ivana Frane Jukića 9
Tel. +387 (0)51 241 800
Fax +387 (0)51 244 996

78000 Banja Luka

Aleja Svetog Save 13
Tel. +387 (0)51 336 515
Fax +387 (0)51 336 516

78000 Banja Luka

Trg Krajine 2, Robna kuća Boska
Tel. +387 (0)51 228 730
Fax +387 (0)51 218 637

78000 Banja Luka

Kralja Petra I Karađorđevića 109
Tel. +387 (0)51 223 831
Fax +387 (0)51 223 830

78000 Banja Luka

Cara Lazara 21b, Obilićevo
Tel. +387 (0)51 432 930
Fax +387 (0)51 432 931

78000 Banja Luka

Ugao ulice Majke Jugovića i bulevara
Desanke Maksimović, Starčevića
Tel. +387 (0)51 435 930
Fax +387 (0)51 435 932

78000 Banja Luka

Karađorđeva 147, Lauš
Tel. +387 (0)51 288 741
Fax +387 (0)51 288 742

76300 Bijeljina

Trg kralja Petra I Karađorđevića 1
Tel. +387 (0)55 225 430
Fax +387 (0)55 225 437

76300 Bijeljina II

Neznanih junaka 34
Tel. +387 (0)55 292 360, 292 365
Fax +387 (0)55 292 361

89230 Bileća

Kralja Aleksandra 15
Tel. +387 (0)59 381 050
Fax +387 (0)59 381 051

75420 Bratunac

Gavrila Principa bb
Tel. +387 (0)56 420 315
Fax +387 (0)56 420 317

76100 Brčko

Bulevar mira 11
Tel. +387 (0)49 235 401
Fax +387 (0)49 235 420/421

74450 Brod

Svetog Save 28
Tel. +387 (0)53 621 710
Fax +387 (0)53 621 392

78240 Čelinac

Cara Lazara 1
Tel. +387 (0)51 555 380
Fax +387 (0)51 555 382

74400 Derventa

Mladena Stojanovića bb
Tel. +387 (0)53 333 303
Fax +387 (0)53 312 420

74000 Doboj

Kralja Dragutina 13
Tel. +387 (0)53 201 308
Fax +387 (0)53 201 326

79290 Drinić

Centar bb
Tel. +387 50 465 034
Fax +387 50 465 035

73300 Foča

Njegoševa 6
Tel. +387 (0)58 220 590
Fax +387 (0)58 210 056

89240 Gacko

Solunskih dobrovoljaca bb
Tel./Fax +387 (0)59 472 979

78400 Gradiška

Vidovdanska bb
Tel. +387 (0)51 825 820
Fax +387 (0)51 825 821

71124 I. Sarajevo

Vojvode Radomira Putnika bb
Tel. +387 (0)57 310 300
Fax +387 (0)57 316 717

79224 Kostajnica

Svetosavska bb
Tel. +387 (0)52 663 940
Fax +387 (0)52 663 900

78220 Kotor Varoš

Cara Dusana 44
Tel. +387 (0)51 784 650
Fax +387 (0)51 784 652

79240 Kozarska Dubica

Svetosavska 10
Tel. +387 (0)52 421 660
Fax +387 (0)52 421 671

78250 Laktaši

Karađorđeva 41
Tel. +387 (0)51 535 250
Fax +387 (0)51 535 251

74480 Modriča

Cara Lazara bb
Tel. +387 (0)53 821 900
Fax +387 (0)53 820 382

70260 Mrkonjić Grad

Svetog Save 2
Tel. +387 (0)50 220 980
Fax +387 (0)50 220 981

88280 Nevesinje

Skver Nevesinjska puška bb
Tel. +387 (0)59 610 260
Fax +387 (0)59 610 261

79220 Novi Grad

Karađorđeva 45
Tel. +387 (0)52 721 250
Fax +387 (0)52 751 329

71420 Pale

Nikole Tesle 12
Tel. +387 (0)57 202 880
Fax +387 (0)57 202 883

79101 Prijedor

Kralja Petra I Oslobodioca bb
Tel. +387 (0)52 241 790
Fax +387 (0)52 243 202

78430 Prnjavor

Veljka Milankovića 1
Tel. +387 (0)51 640 521
Fax +387 (0)51 655 496

71000 Sarajevo

Trnovska 2
Tel. +387 (0)33 568 850
Fax +387 (0)33 568 853

71000 Sarajevo

Husrefa Redžića 1
Tel. +387 (0)33 568 710
Fax +387 (0)33 568 719

71350 Sokolac

Cara Lazara bb
Tel. +387 (0)57 401 200
Fax +387 (0)57 401 362

78420 Srbac

Mome Vidovića 20
Tel. +387 (0)51 745 330
Fax +387 (0)51 745 331

76230 Šamac

Kralja Aleksandra Karađorđevića 46
Tel. +387 (0)54 621 450
Fax +387 (0)54 621 451

74270 Teslić

Svetog Save bb
Tel. +387 (0)53 411 710
Fax +387 (0)53 410 010

89101 Trebinje

Preobraženska 2
Tel. +387 (0)59 273 513
Fax +387 (0)59 273 519

78252 Trn

Cara Dušana bb
Tel. +387 (0)51 509 000
Fax +387 (0)51 584 682

76330 Ugljevik

Trg đ. Draže bb
Tel. +387 (0)55 773 670
Fax +387 (0)55 773 672

73240 Višegrad

Trg palih boraca bb
Tel. +387 (0)58 631 130
Fax +387 (0)58 631 132

75400 Zvornik

Svetog Save bb
Tel. +387 (0)56 232 601
Fax +387 (0)56 210 192

Odgovara za sadržaj:

Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Banja Luka

78000 Banja Luka

Aleja svetog Save 13

Tel. +387 51 336 500

Fax +387 51 336 518

info@hypo-alpe-adria.rs.ba

www.hypo-alpe-adria.rs.ba

Važna obavijest:

Godišnji izvještaj pripremljen je uz veliku pažnju, a sve sadržane informacije su provjerene. Ne može se spriječiti eventualno javljanje grešaka u zaokruživanju, grešaka kod slaganja i štampanja te grešaka u izražavanju. Izvještaj na engleskom jeziku je prevod.